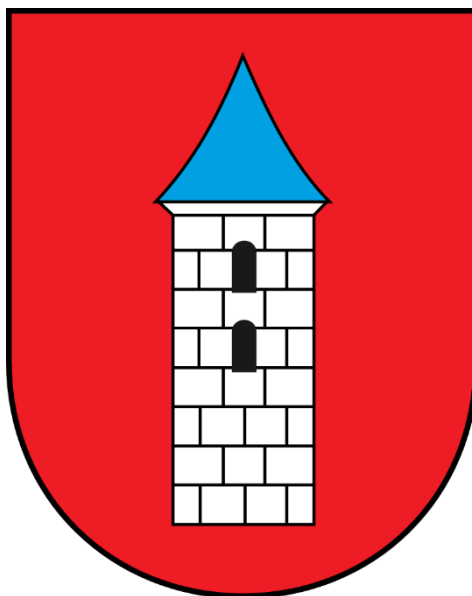

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY BIEŻUŃ

Kierownik opracowania:
dr Krzysztof Pyszny

Autorzy:
dr Krzysztof Pyszny

inż. Bartosz Bartkowiak

21 kwietnia 2026 r.

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	1
1.1	CEL OPRACOWANIA	1
1.2	ZAKRES PROGNOZY	1
1.3	WYKORZYSTANE AKTY PRAWNE I OPRACOWANIA	4
1.4	POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I DOTYCHCZASOWE UŻYTKOWANIE	5
1.5	USTALENIA ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	5
1.6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY	9
1.7	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	16
2	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM POG	18
2.1	POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE I UKSZTAŁTOWANIE TERENU	18
2.2	KRAJOBRAZ	19
2.3	BUDOWA GEOLOGICZNA	20
2.4	GLEBY	21
2.5	WODY PODZIEMNE	22
2.6	WODY POWIERZCHNIOWE	24
2.6.1	Obszary zagrożone powodzią	25
2.7	KLIMAT	28
2.8	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	29
2.9	KLIMAT AKUSTYCZNY	33
2.10	FORMY OCHRONY PRZYRODY, FLORA, SZATA ROŚLINNA I FAUNA	34
2.10.1	Szata roślinna	34
2.10.2	Formy ochrony przyrody	35
2.11	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	37
2.11.1	Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	37
2.11.2	Obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków	38
2.11.3	Stanowiska archeologiczne	38
3	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
4	OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO	39
5	SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO	40
6	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	43
6.1	OBSZAR PRZEWIDYWANEGO ZAJĘCIA TERENU	43
6.2	KLIMAT	43
6.3	WODY POWIERZCHNIOWE	45
6.4	POWIERZCHNIOWA BUDOWA GEOLOGICZNA I POWIERZCHNIA ZIEMI	46
6.5	WODY PODZIEMNE	48
6.6	POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT AKUSTYCZNY	50
6.7	KRAJOBRAZ	53
6.8	FLORA I FAUNA, FORMY OCHRONY PRZYRODY	54
6.8.1	Flora i fauna	54
6.8.2	Oddziaływanie na obszar Natura 2000	60
6.8.3	Oddziaływanie na rezerваты przyrody	71
6.8.4	Oddziaływanie na obszary chronionego krajobrazu	73
6.8.5	Oddziaływanie na pomniki przyrody	75
6.9	ZASOBY NATURALNE	75
6.10	ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH	76

6.11	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI.....	76
6.12	DOBRA MATERIALNE.....	78
6.13	GOSPODARKA ODPADAMI.....	79
6.14	OCENA ODDZIAŁYWANIA – SYNTEZA.....	79
7	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH do ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH w PROJEKCIE POG	83
8	NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	84
9	PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO w SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE i PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	85
10	ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.....	86
11	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO GMINY	86
12	PODSUMOWANIE i WNIOSKI	88
13	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	89

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1. Oświadczenie o spełnieniu wymagań spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.)

1 WPROWADZENIE

1.1 Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu planu ogólnego gminy Bieżeń.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak uchwalenie powyższego dokumentu wpłynie na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z projektem planu ogólnego gminy będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

1.2 Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
- różnorodność biologiczną,
  - ludzi,
  - zwierzęta,
  - rośliny,
  - wodę,
  - powietrze,
  - powierzchnię ziemi,
  - krajobraz,
  - klimat,
  - zasoby naturalne,
  - zabytki,
  - dobra materialne
  - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości wymaganej w prognozie został określony pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 16 września 2024 r. (znak sprawy: WOOŚ-III.411.277.2024.JDR).

Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami planu ogólnego gminy Bieżeń. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3 Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju.
2. Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)
3. Aleksandrova K. 2016. Green, grey or green-grey? Decoding infrastructure integration and implementation for residential street retrofits. Lincoln University Digital Thesis.
4. Atlas klimatu Polski 1991-2020, red. Arkadiusz M. Tomczyk, Ewa Bednorz, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań, 2022.
5. COM 2013. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Zielona infrastruktura - zwiększanie kapitału naturalnego Europy”, COM (2013) 249 Final, Komisja Europejska, Bruksela.
6. Europejska Konwencja Krajobrazowa.
7. Europejski Zielony Ład.
8. Kistowski, Pchałek, 2009, Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych. Warszawa.
9. Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski, Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa.
10. Kowalczak P., 2011: Wodne Dylematy Urbanizacji. Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
11. Krajowa Polityka Miejska 2030.
12. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
13. Mapa geologiczna polski w skali 1:500 000.
14. Mapa przeglądowa. Potencjalna Roślinność Naturalna Polski 1: 300 000.. Kier. Nauk. Matuszkiewicz W., Faliński J. B., Kostrowicki A. S., Matuszkiewicz J. M., Olaczek R., Wojterski T. IGIPZ PAN.
15. Mapy hydrograficzne w skali 1:50 000 wraz z komentarzami.
16. Mapy sozologiczne w skali 1:50 000 wraz z komentarzami.
17. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
18. Matuszkiewicz J.M., 2008:Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa.
19. Paczyński B., Sadurski A. (red.): Hydrogeologia regionalna Polski. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007.
20. Regionalna geografia fizyczna Polski, Rychling, Solon i inni, Poznań 2021
21. Richling A., Solon J., 1996: Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
22. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2024, GIOŚ w Warszawie, Warszawa 2025
23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148)
24. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870)
25. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. 2024 poz. 729)
26. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758)
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)
28. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)
29. Rozporządzeniu Ministra Środowiska 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845)
30. Standardowe Formularze Danych dla obszarów Natura 2000
31. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030
32. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013
33. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292)

34. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2026 poz. 69)
35. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733)
36. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.)
37. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13)
38. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.)
39. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.)
40. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.)
41. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82)
42. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.)
43. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2024 poz. 757)
44. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278)
45. www.gios.gov.pl
46. www.lasy.gov.pl
47. www.stat.gov.pl

1.4 Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu obejmuje obszar gminy Bieżeń, który rozciąga się na powierzchni 121,47 km² i liczy około 4,5 tysiąca mieszkańców.

Gmina położona jest w centralnej Polsce, w północnej części województwa mazowieckiego, w centralnej części powiatu żuromińskiego. Gmina graniczy z gminami powiatu żuromińskiego, mławskiego i sierpeckiego. Od strony północnej gmina sąsiaduje z gminą Lutocin i Żuromin, od wschodu z gminą Szreńsk i Radzanów, od południa z gminą Siemiątkowo, od południowego zachodu z gminą Zawidz a od zachodu z gminą Rościszewo.

W strukturze użytkowania terenów gminy Bieżeń tereny zabudowane zajmują około 3% powierzchni gminy, grunty orne ok. 70%, łąki i pastwiska około 10%. Lasy i tereny zadrzewione zajmują ok. 12% gminy. Wody powierzchniowe zajmują ok. 1,5% powierzchni obszaru opracowania.

Gminę Bieżeń obejmują 4 obszarowe formy ochrony przyrody, do których należą: rezerwat przyrody, obszar Natura 2000 oraz dwa obszary chronionego krajobrazu. Ponadto w granicach gminy znajduje się 6 pomników przyrody.

Przez gminę Bieżeń przebiegają dwie drogi wojewódzkie. Pierwsza z nich, DW541, rozpoczyna się w miejscowości Lubawa (pow. ławski) kończąc swój bieg w Dobrzyniu nad Wisłą. DW561 rozpoczyna swój bieg w Bieżuniu i kończy się w Szumaniu (pow. sierpecki). Układ drogowy gminy Bieżeń uzupełniany jest przez liczne drogi gminne i powiatowe. Na terenie gminy nie odbywa się obecnie ruch kolejowy.

1.5 Ustalenia analizowanego dokumentu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.) plan ogólny gminy jest aktem prawa miejscowego, który ustala strefy planistyczne oraz gminne standardy urbanistyczne. Ponadto pozwala on określić obszary uzupełnienia

zabudowy oraz obszary zabudowy śródmiejskiej. Ustalenia planu ogólnego są wiążące dla organów przy sporządzaniu planów miejscowych a także przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń ustala strefy planistyczne na terenie gminy z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności: politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz inne obszary o specjalnych zasadach gospodarowania przestrzenią, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe, opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Z ustaleniami nowego dokumentu będą musiały być zgodne także tzw. decyzje o warunkach zabudowy, czy decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na pełne pokrycie gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, nie wydaje się w jej granicach decyzji o warunkach zabudowy.

W ramach planu ogólnego gminy wyznaczono strefy planistyczne, które wynikają z art. 13c ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ich profile podstawowe i dodatkowe przedstawiają się następująco:

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, – teren handlu wielkopowierzchniowego, – teren zieleni naturalnej, – teren ogrodów działkowych, – teren lasu, – teren wód.
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, – teren ogrodów działkowych, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	<ul style="list-style-type: none"> – teren zabudowy zagrodowej, – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, – teren akwakultury i obsługi rybactwa, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, – teren biogazowni, – teren usług, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SU	strefa usługowa	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren składów i magazynów, – teren elektrowni słonecznej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SH	strefa handlu wielkopowierzchniowego	<ul style="list-style-type: none"> – teren handlu wielkopowierzchniowego, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren składów i magazynów, – teren elektrowni słonecznej, – teren lasu, – teren wód.
SP	strefa gospodarcza	<ul style="list-style-type: none"> – teren produkcji, – teren komunikacji, – teren zieleni urządzonej, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SR	strefa produkcji rolniczej	<ul style="list-style-type: none"> – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, – teren wielkotowarowej produkcji rolnej, – teren akwakultury i obsługi rybactwa, – teren komunikacji, – teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, – teren biogazowni, – teren elektrowni słonecznej, – teren elektrowni wiatrowej, – teren elektrowni wodnej, – teren zieleni urządzonej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SI	strefa infrastrukturalna	<ul style="list-style-type: none"> – teren infrastruktury technicznej, – teren komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług, – teren produkcji, – teren zieleni urządzonej, – teren zieleni naturalnej, – teren lasu, – teren wód.
SN	strefa zieleni i rekreacji	<ul style="list-style-type: none"> – teren zieleni urządzonej, – teren plaży, – teren wód, – teren komunikacji, 	<ul style="list-style-type: none"> – teren usług sportu i rekreacji, – teren usług kultury i rozrywki, – teren usług handlu detalicznego, – teren usług gastronomii,

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Profil funkcjonalny podstawowy	Profil funkcjonalny dodatkowy
		<ul style="list-style-type: none"> - teren wód, - teren komunikacji, - teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> - teren usług turystyki, - teren usług nauki, - teren usług edukacji, - teren usług zdrowia i pomocy społecznej, - teren ogrodów działkowych, - teren zieleni naturalnej, - teren lasów.
SC	strefa cmentarzy	<ul style="list-style-type: none"> - teren cmentarza, - teren komunikacji, - teren zieleni urządzonej, - teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> - teren usług kultu religijnego, - teren usług handlu detalicznego, - teren usług zieleni naturalnej, - teren lasu, - teren wód.
SG	strefa górnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - teren górnictwa i wydobywania, - teren komunikacji, - teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> - teren produkcji, - teren usług handlu, - teren usług rzemieślniczych, - teren usług gastronomii, - teren usług biurowych i administracji, - teren usług nauki, - teren zieleni urządzonej, - teren lasu, - teren wód.
SO	strefa otwarta	<ul style="list-style-type: none"> - teren rolnictwa z zakazem zabudowy, - teren lasu, - teren zieleni naturalnej, - teren wód, - teren komunikacji, - teren infrastruktury technicznej (telekomunikacji oraz innych terenów infrastruktury technicznej o powierzchni nie większej niż 5000 m²). 	<ul style="list-style-type: none"> - teren elektrowni wiatrowej, - teren elektrowni słonecznej, - teren elektrowni geotermalnej, - teren elektrowni wodnej, - teren biogazowni, - teren zieleni urządzonej.
SK	strefa komunikacyjna	<ul style="list-style-type: none"> - teren autostrady, - teren drogi ekspresowej, - teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, - teren drogi głównej, - teren komunikacji kolejowej i szynowej, - teren komunikacji kolei linowej, - teren komunikacji wodnej, - teren komunikacji lotniczej, - teren obsługi komunikacji, - teren infrastruktury technicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - teren drogi zbiorczej, - teren usług handlu detalicznego, - teren usług gastronomii, - teren usług turystyki, - teren zieleni urządzonej, - teren lasu, - teren zieleni naturalnej, - teren wód.

Wyżej wymienione strefy planistyczne są jedynymi możliwymi strefami do wyznaczenia w planie ogólnym gminy. W dokumencie określa się także gminne dostępności infrastruktury społecznej, które obejmują zasady zapewnienia dostępu do szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej.

Poza wyżej wymienionymi elementami składowymi planu ogólnego gminy dopuszcza się także wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy, w granicach których będzie możliwe uzyskanie decyzji

o warunkach zabudowy, oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej. Należy w tym miejscu podkreślić, iż projekt planu ogólnego gminy Biezuń nie wprowadza obszarów uzupełnienia zabudowy z uwagi na fakt, iż 100% powierzchni gminy objęte jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczono natomiast obszar zabudowy śródmiejskiej.

1.6 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu ogólnego gminy

Sformułowane w analizowanym dokumencie cele oraz zadania powinny wpisywać się i być spójne z założeniami dokumentów wyższego rzędu: europejskimi, krajowymi czy regionalnymi. Komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność wdrażania POG. Poniżej przedstawiono zestawienie tych dokumentów wraz z nawiązaniem do ich założeń.

DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE I MIĘDZYNARODOWE:

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjęta w 2015 r. przez 193 państwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Analiza spójności dokumentów strategicznych z Agendą ONZ 2030 stanowi swego rodzaju novum w polskiej polityce rozwoju. Zobowiązanie do realizacji Agendy jest dobrowolne i nie umocowane w instrumentach finansowych, z których mogłaby korzystać Polska lub polskie regiony. Niemniej układ celów Agendy wyznacza uniwersalny, globalny model zrównoważonego rozwoju, a sygnatariusze Agendy, w tym Polska, solidarnie zobowiązali się do aktywnej realizacji i monitorowania jej postępu. Cele Agendy, w które bezpośrednio wpisują się założenia projektu planu ogólnego gminy Biezuń, to:

- Cel 6. Czysta woda i warunki sanitarne;
- Cel 7. Czysta i dostępna energia;
- Cel 11. Zrównoważone miasta i społeczności;
- Cel 12. Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja;
- Cel 13. Działania w dziedzinie klimatu;
- Cel 15. Życie na lądzie.

Główny cel analizowanego projektu dokumentu, tj. zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni, jest ściśle powiązany ze wszystkim ww. celami Agendy.

Europejski Zielony Ład

Jest to pakiet inicjatyw politycznych, wskazujący plan działań mających na celu umożliwienie efektywnego wykorzystania zasobów dzięki wdrażaniu koncepcji czystej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wzmocnieniu i ochronie bioróżnorodności oraz ograniczeniu ilości zanieczyszczeń.

Działania przewidziane w planie, takie jak zwiększanie terenów zieleni, energooszczędne rozwiązania w budownictwie oraz edukacja ekologiczna, są zgodne z zasadami Zielonego Ładu, który promuje ochronę zasobów naturalnych, ograniczanie zanieczyszczeń i wzmocnienie bioróżnorodności.

Europejska Konwencja Krajobrazowa

Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest wspieranie ochrony, zrównoważonego gospodarowania oraz planowania krajobrazu, a także rozwijanie współpracy europejskiej w tym zakresie poprzez wymianę wiedzy, specjalistów oraz upowszechnianie dobrych praktyk. Konwencja definiuje krajobraz jako kluczowy komponent środowiska życia ludności na obszarach miejskich i wiejskich, uwzględniając tereny zdegradowane, typowe, jak i wyróżniające się szczególnymi wartościami wizualnymi.

Projekt planu ogólnego gminy Biezuń kształtuje zagospodarowanie tak, by nie naruszać ważnych walorów krajobrazu, np. rozwój zabudowy w obszarach o istniejącej zabudowie przy ograniczonej ingerencji w teren otwarty. Oznacza to m.in. zachowanie ciągłości lasów i zadrzewień przy gruntach rolnych oraz kontrolę wielkości nowych inwestycji, co służy ochronie krajobrazu rozumianej według konwencji.

DOKUMENTY KRAJOWE:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 stanowi podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej Polski do roku 2030. W przyjętej perspektywie kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, w szczególności zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie rozwoju obszarów, które tracą funkcje społeczno-gospodarcze lub nie są w stanie wykorzystać i rozwinąć posiadanego potencjału rozwojowego. Poniżej zestawiono cele Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 z celami zidentyfikowanymi w projekcie planu ogólnego gminy Biezuń:

Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel 2. Wzmocnienie regionalnych przewag konkurencyjnych.

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Wyżej wymienione cele nawiązują do głównego celu analizowanego projektu dokumentu, tj. podnoszenie jakości życia mieszkańców, rozwój przyjaznych usług i nowoczesnej gospodarki, budowanie efektywnej i niskoemisyjnej sfery transportu.

Krajowa Polityka Miejska 2030

Krajowa Polityka Miejska 2030 jest dokumentem, który skupia się na zrównoważonym rozwoju miast i miejskich obszarów funkcjonalnych oraz wskazuje działania, narzędzia i instrumenty, będące odpowiedzią na aktualne zjawiska i procesy identyfikowane w miastach. W dokumencie wskazano sześć celów, które wpisują się w wizję rozwoju miast oraz ich obszarów funkcjonalnych w perspektywie długofalowej, mianowicie:

- miasto kompaktowe – skupia się na zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich oraz racjonalnym wykorzystaniu przestrzeni i dostępnych zasobów,
- miasto zielone – dotyczy realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie i zapobieganie negatywnym skutkom kryzysu klimatycznego oraz poprawie jakości powietrza,
- miasto produktywne – oznacza rozwój zdywersyfikowanej gospodarki oraz zwiększenie atrakcyjności rynku pracy na obszarach miejskich,
- miasto cyfrowe – zakłada zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem miejskim poprzez procesy transformacji cyfrowej,
- miasto dostępne – ma zapewnić równe szanse wszystkim mieszkańcom w dostępie do usług oraz umożliwić pełne uczestnictwo w życiu społecznym,
- miasto sprawne – oznacza zdolność skutecznego wykorzystania posiadanych zasobów, zwiększenie efektywności zarządzania oraz stopnia współpracy między interesariuszami procesu rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych.

Plan ogólny gminy Biezuń pozostaje spójny z celami Krajowej Polityki Miejskiej 2030, ponieważ uwzględnia kierunki działań odpowiadające idei miasta kompaktowego poprzez racjonalne kształtowanie granic obszarów zabudowy oraz ograniczanie presji na tereny cenne przyrodniczo i rolniczo. Wpisuje się również w cel miasta zielonego, zakładając ochronę istniejących terenów zieleni, zachowanie ciągłości systemu przyrodniczego oraz promowanie rozwoju infrastruktury niskoemisyjnej. Poprzez wyznaczenie stref planistycznych o różnych kierunkach przeznaczenia oraz ustalenie standardów dostępności infrastruktury publicznej, plan wspiera rozwój produktywności, dostępności i integracji przestrzennej. Zgodność z ideą miasta cyfrowego i sprawnego przejawia się w uporządkowaniu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, co ułatwia prowadzenie polityki przestrzennej w oparciu o dane planistyczne i umożliwia efektywne zarządzanie rozwojem lokalnym.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków, który odnosi się do zagadnień jednego z obszarów wpływających na osiągnięcie celów SOR: Kapitał ludzki i społeczny. Jest on również powiązany z realizacją działań wskazanych w poszczególnych obszarach dla wszystkich trzech celów szczegółowych Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Cel główny SRKS2030 doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;

Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami SRKS2030, gdyż poprzez określenie ram przestrzennych dla rozwoju funkcji publicznych oraz wyznaczenie standardów dostępności do usług społecznych, sprzyja wzmocnieniu więzi lokalnych i tworzeniu przestrzeni wspólnych, które umożliwiają większe zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne i publiczne. Planowanie rozwoju w sposób uwzględniający integrację przestrzenną obiektów użyteczności publicznej i przestrzeni wspólnych wspiera budowanie tożsamości lokalnej i kształtowanie postaw obywatelskich. Ponadto, poprzez stworzenie warunków dla lokalnej aktywności społeczno-kulturalnej oraz ochronę i ekspozycję zasobów dziedzictwa kulturowego, plan ogólny umożliwia pełniejsze wykorzystanie potencjału kreatywnego gminy, zgodnie z założeniami SRKS 2030.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.:

- niepogarszanie stanu części wód;
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych;
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie);
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Program wodno-środowiskowy kraju określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód w poszczególnych obszarach dorzeczy. Celem aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju jest weryfikacja działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWSK, pod kątem stopnia ich realizacji i skuteczności oraz wskazanie zaktualizowanych w wyniku tej analizy działań dla jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami aPWSK, gdyż uwzględnia konieczność ochrony zasobów wodnych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury przestrzennej oraz minimalizowanie presji urbanizacyjnej na obszary wrażliwe hydrologicznie. Poprzez wyznaczenie stref otwartych, w ramach których funkcjonują cieki wodnych, dolin rzecznych, tereny podmokłe oraz strefy ochronne ujęć wody, projekt planu ogólnego wspiera cele związane z niepogarszaniem stanu wód oraz osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód powierzchniowych i podziemnych. Dodatkowo projekt dokumentu nie przewiduje rozwoju funkcji, które mogłyby generować znaczące zanieczyszczenia, a jednocześnie umożliwia realizację inwestycji związanych z gospodarką wodno-ściekową oraz rozwojem zielono-niebieskiej infrastruktury, co sprzyja ochronie obszarów chronionych i realizacji wymogów prawa wodnego i środowiskowego. Tym samym projekt planu ogólnego wspiera działania zmierzające do realizacji celów środowiskowych określonych w aPWSK.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został opracowany w 2013 roku przez Ministerstwo Środowiska. Pierwsza część dokumentu przedstawia scenariusze zmian klimatu do 2030 roku oraz prawdopodobny wpływ zmian klimatu na sektory i obszary wrażliwe na te zmiany. W drugiej części dokumentu określono cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu do 2030 roku.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Oceniany dokument uwzględnia następujące cele określone w SPA2020:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa jest obowiązkowym dokumentem planistycznym sporządzanym przez sejmik województwa. PZPW jest narzędziem do realizacji jednego z ważniejszych zadań samorządu województwa, jakim jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej w województwie. W oparciu o ocenę przestrzennych uwarunkowań rozwoju formułuje on kierunki polityki przestrzennej oraz zasady organizacji przestrzennej na poziomie struktur regionalnych. Plan województwa jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącym organy i jednostki samorządu województwa.

PZPW Mazowieckiego formułuje kierunki zagospodarowania w następujących sferach oraz sektorach:

- Ład przestrzenny,
- Sieć osadnicza,
- Środowisko przyrodnicze i kulturowe
- Infrastruktura społeczna
- Sfera gospodarcza
- Infrastruktura komunikacyjna
- Infrastruktura techniczna
- Obronność i bezpieczeństwo państwa

Plan ogólny gminy Biezuń wspiera cele Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, w tym w sferze środowiska przyrodniczego, poprzez kształtowanie zrównoważonego rozwoju, ochronę środowiska i krajobrazu, tworzenie warunków dla bezpiecznego rozwoju lokalnego i poprawę jakości życia mieszkańców. Jednocześnie dostosowuje się do ram polityki przestrzennej regionu, zapewniając spójność planistyczną na szczeblu gminnym i wojewódzkim.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze

Strategia rozwoju województwa jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Realizacja celów w niej zawartych ma doprowadzić do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju województwa. W Strategii rozwoju województwa mazowieckiego, wyznaczono cele strategiczne odnoszące się do obszarów działania:

- Gospodarka – wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii;
- Dostępność – poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu przy ograniczeniu presji na przestrzeń i środowisko, kształtowanie ładu przestrzennego;
- Środowisko i energetyka – poprawa stanu środowiska poprzez racjonalne gospodarowanie zasobami przyrody;

- Społeczeństwo – poprawa jakości i dostępności do usług społecznych oraz wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w ramach nowoczesnej gospodarki;
- Kultura i dziedzictwo – wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju województwa i poprawy jakości życia mieszkańców.

Wszystkie cele strategiczne ocenianego projektu dokumentu projektu planu ogólnego nawiązują do ww. celów w sposób pośredni.

Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2030 roku

Celem Programu Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do 2030 roku jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej państwa 2030. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego formułuje następujące cele:

- Zielone, niskoemisyjne Mazowsze:
  - Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysoko cennych walorów środowiska;
  - Proekologiczna transformacja energetyki;
  - Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym i adaptacja do zmian klimatu;
  - Poprawa jakości środowiska (powietrza, wód, gleb);
  - Podnoszenie efektywności energetycznej,
- Dostępne i mobilne Mazowsze:
  - Zwiększenie dostępności transportowej i spójności przestrzennej regionu oraz promocja transportu bardziej przyjaznego środowisku, mieszkańcom i przestrzeni;
  - Rozwój uporządkowanej sieci osadniczej sprzyjającej transportowi zbiorowemu i ruchowi niezmotoryzowanemu;
  - budowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach / obszarach wiejskich (w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania /oczyszczania ścieków).

W zakresie swoich ogólnych ustaleń stref planistycznych, w projekcie planu ogólnego gminy Biezuń uwzględnia konieczność ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego. Poprzez wyznaczenie stref planistycznych z zachowaniem równowagi pomiędzy obszarami zabudowanymi a terenami otwartymi, w szczególności rolniczymi, leśnymi i zieleni nieurządzonej, projekt planu wspiera cele w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Projekt planu promuje lokalizację zabudowy w sposób ograniczający

antropopresję na glebę, zasoby wodne i obszary cenne przyrodniczo, co jest zgodne z celami dotyczącymi ochrony gleb, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz zapobiegania niedoborom wody i powodziom. Utrzymanie istniejących kompleksów leśnych oraz możliwości ich rozwoju wspiera trwałą gospodarkę leśną i cel zwiększania lesistości.

Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej

Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej ustanowiony został uchwałą nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. W ramach dokumentu określono następujące działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie mazowieckiej:

- Ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego,
- Ograniczenie emisji w sektorze transportu,
- Ograniczenie emisji w sektorze przemysłu,
- Ograniczenie emisji w sektorze rolnictwa,
- Kształtowanie polityki przestrzennej poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Monitorowanie realizacji Programu,
- Edukacja ekologiczna i wsparcie.

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń jest spójny z działaniami opisanymi w POP dla strefy mazowieckiej, gdyż poprzez swoje ogólne ustalenia planistyczne wspiera ograniczanie emisji z sektora komunalno-bytowego, m.in. poprzez promowanie rozwoju niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz wskazywanie preferowanych form zagospodarowania sprzyjających efektywności energetycznej. Dokument zawiera zapisy umożliwiające kształtowanie zwartej, zbilansowanej struktury przestrzennej, co przekłada się na ograniczenie zapotrzebowania na transport i związane z nim emisje.

1.7 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem planu ogólnego gminy Bieżeń,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- wykonano macierze oddziaływań kierunków działań zaproponowanych w projekcie planu ogólnego na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość,
- skonfrontowano wnioski wynikające z analiz i oceny stanu środowiska oraz macierzy oddziaływań z ustaleniami projektu planu ogólnego gminy oraz przepisami prawa,
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji działań opisanych w projekcie planu ogólnego.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem planu ogólnego gminy Bieżeń. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z artykułem 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2 ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM POG

2.1 Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną według Kondrackiego (2002), po weryfikacji granic mezoregionów (Solon i in. 2018), gmina Biezuń znajduje się w:

Megaregionie: Pozaalpejska Europa Środkowa (3);

Prowincji: Nizina Środkowoeuropejska (31);

Podprowincji: Niziny Środkowopolskie (318);

Makroregionie: Nizina Północnomazowiecka (318.6);

Mezoregionie: Równina Raciąska (318.62).

Współczesna rzeźba terenu odzwierciedla złożoną historię geologiczną tego obszaru. W ukształtowaniu powierzchni gminy wydzielić należy wysoczyzny morenowe, równiny sandrowe oraz doliny rzeczne. Wysoczyzny morenowe wyniesione są na wysokości około 125 m n.p.m. i obejmuje tereny położone na wschód od Wkry. Obszar wysoczyzny reprezentuje typ rzeźby lodowcowej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego, kiedy te procesy przyczyniły się do wyrównania i złagodzenia pierwotnej rzeźby wysoczyzny, przez co jej obecny charakter jest raczej równinny. Obecną, monotonną rzeźbę wysoczyzny urozmaicają obniżenia i zagłębienia pochodzenia wytopiskowego. Równina sandrowa obejmuje obszar położony na zachód od rzeki Wkry oraz pas terenu na wschód od tej rzeki, gdzie wyniesiona jest w okolicach 120 m n.p.m. Obszar ten stanowi płaską równinę położoną na szlaku odpływu wód glacialnych. Część ta związana jest z odpływem wód sprzed czoła lądolodu zlodowacenia bałtyckiego, wobec czego w krajobrazie widoczna są sterczące ostańce. Miejscami powierzchnię sandru nadbudowują formy eoliczne reprezentowane przez pagórki wydmowe. Urozmaicają je również formy wklęsłe w postaci rozległych obniżeń terenowych. W dolinach rzecznych, będących głównie elementem rzeki Wkry połączonej z doliną Swojęcianki i Luty i niewielkim fragmentem rzeki Mławki, występują płaskie i podmokłe terasy zalewowe wyniesione na 1-2 m od lustra wody. Ograniczone są one dość wyraźnie zaznaczającą się krawędzią. Miejscami w dolinie rzeki Wkry zaznaczają się niewielkie fragmenty tarasów akumulacyjnych wyniesionych do ok. 2 m nad poziom tarasu zalewowego.

Urzeźbienie miasta Bieżunia stanowi w znacznej części równina moreny dennej wyniesionej na wysokość 118-123 m n.p.m. Wschodnią i północną część miasta zajmuje taras nadzalewowy. Powierzchnia poziomu erozyjno-akumulacyjnego jest w przewadze płaska lub prawie płaska w przewadze do 5%, poprzecinana ciekami okresowych wód powierzchniowych.

2.2 Krajobraz

Gminę Biezuń głównie pokrywają krajobrazy wiejskie oraz bagienno-łąkowe. Krajobrazy leśne występują pod postacią krajobrazu z przewagą siedlisk borowych, którym towarzyszą krajobrazy z przewagą siedlisk łąkowych, bagiennych i olsowych. Krajobrazy leśne pokrywają jednak stosunkowo niewielką część gminy, występując pod postacią płątów w północno-wschodniej i południowej jej części. Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego nie wyznaczył w granicach gminy Biezuń krajobrazów priorytetowych.

Krajobrazy wiejskie cechują znaczną część gminy. W całej gminie Biezuń, zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa mazowieckiego, krajobrazy wiejskie zostały zakwalifikowane do podtypu z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości. Tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo obecnie (grunty orne, łąki i pastwiska) lub w przeszłości (ugory i odłogi). Poszczególne pola mogą być różnej wielkości, ale ilościowo dominują działki ułożone mozaikowo („szachownica pól”) o kształcie zbliżonym do prostokąta i powierzchni najczęściej powyżej 3 ha i poniżej 30 ha. W obrębie tak opisanego tła krajobrazowego mogą występować obszary zabudowane (wsie), charakteryzujące się różnym usytuowaniem, genezą, wielkością oraz typem morfologicznym, a także różnym stopniem zwartości lub rozproszenia, oraz mogą występować inne obiekty infrastruktury technicznej. Krajobrazy tego typu obejmują takie miejscowości jak: Strzeszewo, Sadłowo, Karniszyn, Stawiszyn, Kobyla Łąka, Małocin, Trzaski, Kocewo i Dźwierzno. Na niewielkich obszarach występuje także krajobraz wiejski z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk, który obejmuje takie wsie jak Sławęcín i Wilewo. Dla takiego podtypu, tłem krajobrazowym są grunty wykorzystywane rolniczo obecnie (grunty orne, łąki i pastwiska) lub w przeszłości (ugory i odłogi). Poszczególne pola mogą być zmiennej wielkości, ale ilościowo dominują działki ułożone równolegle o wydłużonym kształcie (stosunek dłuższego boku do krótszego najczęściej przekracza 15) i powierzchni najczęściej do 2 ha.

Znaczne połacie terenu gminy obejmują krajobrazy bagienno-łąkowe, najczęściej o podtypie „z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk”. Krajobrazy tego typu rozmieszczone są wzdłuż doliny Wkry, dla których tło krajobrazowe tworzą zbiorowiska roślinne nieleśne, w szczególności ekstensywnie użytkowanych łąk z rzędu *Molinietalia caeruleae*, oraz torfowisk niskich i przejściowych (*Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) i szuwarów lub turzycowisk (*Phragmitetalia*), a także łąki świeże (*Arrhenatheretalia elatioris*) oraz starorzecza i inne obniżenia trwale lub czasowo wypełnione wodą. Stałym elementem (niewchodzącym do tła krajobrazowego) są różnej wielkości powierzchnie wilgotnych zarośli i lasów łąkowych oraz olsów. Niewielkie powierzchnie użytkowane rolniczo i sieć osadniczą należy traktować jako elementy przestrzenne krajobrazu.

Krajobrazy leśne tworzone są przez dwa podtypy: „z przewagą siedlisk borowych” oraz „z przewagą siedlisk łąkowych, bagiennych i olsowych”. Tłem pierwszego z nich są lasy (o powierzchni powyżej

100 ha) o następujących typach siedliskowych lasu: bór suchy (Bs), bór świeży (Bśw), bór wilgotny (Bw), bór mieszany świeży (BMśw), bór mieszany wilgotny (BMw), bór mieszany wyżynny świeży (BMwyżśw), bór mieszany wyżynny wilgotny (BMwyżw), bór wysokogórski (BWG), bór górski świeży (BGśw), bór mieszany górski świeży (BMGśw), bór mieszany górski wilgotny (BMGw), natomiast dla drugiego są to następujące typy siedliskowe: ór bagienny (Bb), bór mieszany bagienny (BMb), las mieszany bagienny (LMb), ols (Ol), las łęgowy (Lł), ols jesionowy (OIJ), las łęgowy wyżynny (Lłwyż), ols jesionowy wyżynny (OIJwyż), las łęgowy górski (LłG), bór górski bagienny (BGb), bór mieszany górski bagienny (BMGb), ols jesionowy górski (OIJG). Należy podkreślić, iż siedliska borowe występują w centralno-południowej części gminy, natomiast łęgowe w centralnej i północnej części.

Miasto Biezuń, zlokalizowane w centralno-zachodniej części gminy, objęte jest krajobrazem podmiejskim i osadniczym o podtypie o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim. Obejmuje on swoją powierzchnią miasto Biezuń, a tłem krajobrazowym jest wyodrębniona z otoczenia intensywna i zwarta zabudowa, głównie o charakterze wiejskim, z dominującą funkcją mieszkaniową. Z dawnego funkcjonalnego układu rolniczego zachowały się głównie: układ siedliska, ogrody przydomowe oraz zarastające ugory.

2.3 Budowa geologiczna

Gmina Biezuń położona jest w obrębie wzniesień mazowiecko-suwalskich, należących do Niecki Mazowieckiej. Prekambryjskie podłoże przykrywają osady trzeciorzędowe pod postacią żwirów i iłów z węglem brunatnym. Warstwę powierzchniową budują utwory trzeciorzędowe, które odznaczają się znaczną miąższością do ponad 60 m. Powierzchnia Równiny Raciąskiej jest pokryta w przeważającej części piaskami, spod których miejscami odsłaniają się gliny zwałowe, a miejscami na piaskach uformowały się wydmy.

Wśród utworów tworzących czwartorzędowe piętro geologiczne wyróżnić należy utwory plejstoceny: utwory lodowcowe (zwałowe) o miąższości ponad 4,5 m, reprezentowane przez gliny, gliny piaszczyste oraz piaski gliniaste zalegające na powierzchni bądź pod przykryciem utworów piaszczystych. Występują one w zwartych obszarach w okolicach następujących wsi: Karniszyn, Sadłowo, Stawiszyn, Sławęcin oraz na południowy zachód od Bieżunia. Utwory lodowcowe reprezentowane są także przez piaski drobne i średnie z domieszką żwirów. Osady te występują w centralnej i zachodniej części gminy – w rejonie Bieżunia, Myślińca, Stawiszyna i Wilewa. Utwory lodowcowe pochodzenia morenowego reprezentowane są przez piaski różnoziarniste i żwiry, natomiast utwory wodnolodowcowe (sandrowe) przez piaski drobne – w rejonie Strzeszewa, Bielaw Gołuskich i Gołuszyna. Utwory eoliczne (wydmowe) powstały z przewiania piasków sandrowych i występują w południowo-zachodniej części gminy. Wymienione utwory są gruntami nośnymi. Obszary wysoczyznowe zdominowane są przez gliny i piaski gliniaste, które wykształciły gleby wysoce przydatne rolniczo.

W utworach holocenijskich wyróżnić należy utwory bagienne, aluwialne, aluwialno-deluwialne, których miąższość wynosi od kilku centymetrów do ponad 4,5 m. Reprezentowane są one przez torfy, namuły, piaski różnoziarniste oraz mułki. Są to grunty słabonośne o dużej ściśliwości i pojemności wodnej.

Czwartorzędowe utwory plejstocenijskie i holocenijskie zewidencjonowane na terenie miasta Bieżunia wykształcone są jako piaski rzeczne, wodnolodowcowe i zwałowe o różnej ziarnistości. Najbardziej zurbanizowaną część miasta tworzą gliny piaszczyste ciężkie. Na niewielkiej powierzchni utwory plejstocenijskie wykształcone są jako osady rzeczne, natomiast na tarasie zalewowym zalegają osady rzeczne holocenu reprezentowane przez piaski i żwiry. Niższe partie tarasu zalewowego zbudowane są z holocenijskich namułów organicznych.

Na obszarze gminy Bieżuń nie występują złoża surowców mineralnych. W jej granicach występują grunty narażone na denudację naturogeniczną i uprawową stanowią niewielkie powierzchnie w strefie krawędziowej doliny rzeki Wkry. Występują one zarówno w obrębie terenów leśnych, obszarów zurbanizowanych jak i gruntów użytkowanych rolniczo. Obecność terenów zagrożonych procesami erozyjnymi związana jest z występowaniem pagórków morenowych. Obszary zabudowane, szczególnie w przypadku gminy Bieżuń, również stanowią przykład degradacji powierzchni ziemi. W granicach gminy licznie występują także wyrobiska będące skutkiem wydobycia odkrywkowego piasków kwarcowych, których głębokość jest znaczna. Dodatkowo na obszarze gminy występują składowiska odpadów komunalnych, surowców rolniczych oraz leśnych. Składowiska paliw stałych, płynnych i gazowych również stanowią dużą reprezentację, ze względu na stacje paliw oraz składów węgla.

W granicach gminy nie znajdują się zewidencjonowane osuwiska i tereny zagrożone osuwiskami. Planowane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym i sposobie użytkowania niektórych rodzajów terenów mogą tworzyć zagrożenie wszczęciem procesów geodynamicznych. Podatność danego terenu na tego typu zagrożenie uwarunkowana jest dwiema głównymi cechami: spadkiem terenu i budową geologiczną. Szczególnie narażone są na występowanie procesów osuwiskowych stoki zbudowane z utworów morenowych – glin, o nachyleniu wyższym od 15°. W tym miejscu należy wskazać, że tereny najbardziej predysponowane do rozwoju ruchów masowych koncentrują się w strefach krawędziowych wysoczyzn oraz przy jeziorach i rzekach. Większość osuwisk spowodowana jest działalnością człowieka przejawiającą się: podcinaniem stoków, niszczeniem roślinności i niekontrolowanymi spływami wód opadowych. Te czynniki powodują, że osuwiska mogą tworzyć się na terenach aktualnie bezpiecznych, gdzie ich wcześniej nie notowano.

2.4 Gleby

Na obszarze gminy Bieżuń przeważają gleby brunatne i czarne ziemie, lokalnie pseudobielicowe, a w dnach dolin i obniżeniach – gleby torfowe, torfowo-mułowe, murszowe i mady. Około 40% grun-

tów ornych stanowią gleby klasy IIIa, IIIb, IVa i IVb i w przeważającej części są one zlokalizowane w obszarze wysoczyzny morenowej. Gleby III klasy bonitacyjnej stanowią około 6% gruntów ornych. Są to najlepsze gleby w gminie, wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub glin lekkich. Grunty te zaliczają się do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego. Najlepsze warunki glebowe występują w rejonie Bieżunia, Karniszyna, Sadłowa, Kobylej Łąki i Sławęcina.

W rejonie Zgliczyna, Wilewa, Stawiszyna i Kobylej Łąki oraz na zachód od Bieżunia występują płaty gleby wytworzone z piasków słabogliniastych, zaliczane do kompleksu żytniego dobrego oraz żytniego słabego i zbożowo-pastewnego słabego. Stanowią one około 30% ogólnej powierzchni gruntów ornych. Pozostałe ok. 50% gruntów ornych gminy zajmują gleby ubogie w składniki pokarmowe. Wśród nich wyróżniono gleby kompleksu żytniego słabego wytworzone z piasków gliniastych lekkich, lokalnie na glinach lekkich. Gleby te występują w okolicach Kocewa, Trzask, Karniszyna oraz na południowy zachód od Bieżunia. Zaliczone są one do klasy bonitacyjnej V. Pozostałe grunty zaliczone zostały do kompleksu żytniego słabego lub bardzo słabego bądź zbożowo-pastewnego słabego. Są one wytworzone z piasków średnich i należą do gleb nieprzydatnych dla rolnictwa.

Użytki zielone kompleksu 2z i 3z występują na glebach bagiennych, rzadziej na madach i czarnych ziemiach. Największe powierzchnie użytków zielonych występują w dolinie Wkry i Swojęcianki. Są to łąki i pastwiska, zaliczone do III i IV klasy użytków zielonych, które na terenach zmeliorowanych dają dobre plony. Pozostałe użytki zielone występujące w rejonie Myślińca, Stanisławowa i Maka należą do kompleksu 3z (głównie V klasy) i są one okresowo lub stale podmokłe.

2.5 Wody podziemne

W granicach gminy Bieżeń znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to GZWP nr 214 Zbiornik Działdowo oraz GZWP nr 215 Subniecka Warszawska, który jest zbiornikiem wstępnie rozpoznany, lecz nieudokumentowany. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę jest poziom międzyglinowy górny – międzymorenowy (główny poziom użytkowy) tworzą go osady piaszczyste interglacjału lubelskiego i piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe pochodzące z okresu transgresji zlodowacenia Warty.

Wszystkie użytkowe piętra wodonośne gminy pochodzą z czwartorzędu. Zasoby dyspozycyjne jednostkowe w gminie dzielą się połowicznie pomiędzy jednostki hydrologiczne o zasobach poniżej $100 \text{ m}^3/24 \text{ h km}^2$ a jednostki o zasobach pomiędzy 100 a $200 \text{ m}^3/24 \text{ h km}^2$. Na przeważającym obszarze gminy wydzielone poziomy wodonośne mają charakter podrzędny. Jedynie fragmentarycznie w północno-zachodniej, północno-wschodniej i południowej części na obszarze wysoczyzny morenowej pierwszy poziom wodonośny spełnia rolę poziomu głównego. Na ogół na obszarze gminy głębokość do pierwszego poziomu wodonośnego wynosi 2-5 m. Miejscami, w dolinie Wkry wynosi ona poniżej 1 metra lub jest w przedziale 1-2 m.

Gmina Biezuń w całości posiada bardzo wysoki stopień podatności na zanieczyszczenie wód pierwszego poziomu wodonośnego. Czas ten wynosi poniżej 5 lat. Wyjątkiem są pojedyncze obszary na wschód od miasta oraz tereny w okolicach Stawiszyna i Sadłowa, gdzie stopień podatności oceniony został jako bardzo niski (powyżej 100 lat), co spowodowane jest znaczną głębokością do pierwszego poziomu wodonośnego (20-50 m). Bardzo wysoka podatność spowodowana jest głównie płytkim występowaniem zwierciadła na głębokościach: < 1 m, 1-2 m i 2-5 m i brakiem izolacji pierwszego poziomu wodonośnego. Utwory powierzchniowe zbudowane są głównie z piasków i żwirów oraz piasków humusowych.

GZWP nr 214 Zbiornik Działdowo jest zbiornikiem typu porowego, wykształconym w czwartorzędzie. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 28 272 m³/d. W jego obrębie poziom zbiornikowy to poziom międzyglinowy o ciągłym rozprzestrzenianiu, jest wykształcony w plejstocenijskich utworach wodnolodowcowych zlodowaceń Odry i Warty, a także fluwialnych osadach interstadialnych tych zlodowaceń. Miąższość warstw jest bardzo zmienna, od kilku do ponad 60 m. Poziom zbiornikowy jest dość dobrze izolowany od powierzchni terenu. Izolacja ma charakter ciągłej pokrywy glin zwałowych, z lokalnym udziałem utworów ilastych i mułowcowych pochodzenia zastoiskowego, przeważnie o miąższościach rzędu 15–50 m. Wydajność studni ujmujących wody tego poziomu dochodzi do ok. 2400 m³/d. Łączną wodoprzewodność, dla sumarycznej miąższości obu warstw, charakteryzuje przedział 240–500 m²/d. W wielu rejonach wodoprzewodność jest znacznie większa, np. W północno-wschodniej części zbiornika i przekracza 1000 m²/d. Zwierciadło wody ma na ogół charakter napięty, z pominięciem obszarów gdzie warstwy poziomu przypowierzchniowego i międzyglinowego łączą się, tworząc wspólny kompleks wodonośny. Przeważająca część GZWP nr 214 jest bardzo mało podatna na zanieczyszczenie, a czas migracji zanieczyszczeń do poziomu zbiornikowego wynosi ponad 50 lat. Znaczną część opisywanego zbiornika zajmują obszary chronione hydrodynamicznie.

Obszar gminy Biezuń położony jest w granicach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 48 o europejskim kodzie PLGW200048 oraz nr 49 o europejskim kodzie PLGW200049. Wszystkie z występujących na terenie gminy Biezuń JCWPd znajdują się w obszarze dorzecza Wisły. JCWPd nr 39 położone jest w regionie wodnym Dolnej Wisły, natomiast nr 48 i 49 znajdują się w regionie Środkowej Wisły. JCWPd nr 39 zajmuje największą część gminy, za to JCWPd nr 49 lokalizuje się w południowo-wschodniej jej części. JCWPd nr 48 zajmuje niewielką powierzchnię gminy na jej zachodzie.

Na obszarze gminy Biezuń zlokalizowany jest punkt pomiarowy nr 6189, który występuje na JCWPd nr 49. Znajduje się on w centralnej części gminy, a przeprowadzone w tym punkcie badania wykazały występowanie zwierciadła napiętego. Głębokość do stropu warstwy wodonośnej wynosi 121 metrów. Stan chemiczny, ilościowy i ogólny JCWPd nr 48 oraz 49 oceniony został jako dobry. Obie JCWPd nie są zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego.

2.6 Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe zajmują ok. 1-2% powierzchni gminy Biezuń. Cały obszar gminy znajduje się w zlewni Wisły, a na drugim poziomie zlewnie dzielą się na zlewnie Narwi oraz Wisły od Narwi do Drwęcy (I) (na zachodzie).

Obszar gminy odwadniany jest przez Wkrę, która przepływa przez centralną część gminy. Jej źródło znajduje się w okolicach Nidzicy, natomiast jej recypientem jest rzeka Narew. Gmina odwadniana jest także częściowo przez Swojęciankę. W gminie Biezuń nie znajdują się jeziora, występują natomiast pojedyncze stawy.

Najistotniejszą rzeką gminy jest Wkra, do której wpada Swojęcianka i inne małe rzeki. W dolinach cieków na omawianym obszarze znajdują się rozległe tereny podmokłe i torfowiska. Tereny dopływów cieków wodnych na terenie gminy Biezuń zajmują znaczną powierzchnię. Dopływami są także rowy melioracyjne, które zlokalizowane są szczególnie wokół torfowisk w południowej części gminy. Cieki wodne na obszarze gminy nie są regulowane przez urządzenia hydrotechniczne. Na odcinku rzeki Wkry przechodzącym przez gminę znajdują się zastawki piętrzące.

Analizowany obszar znajduje się w zlewniach 6 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych JCWP, których charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

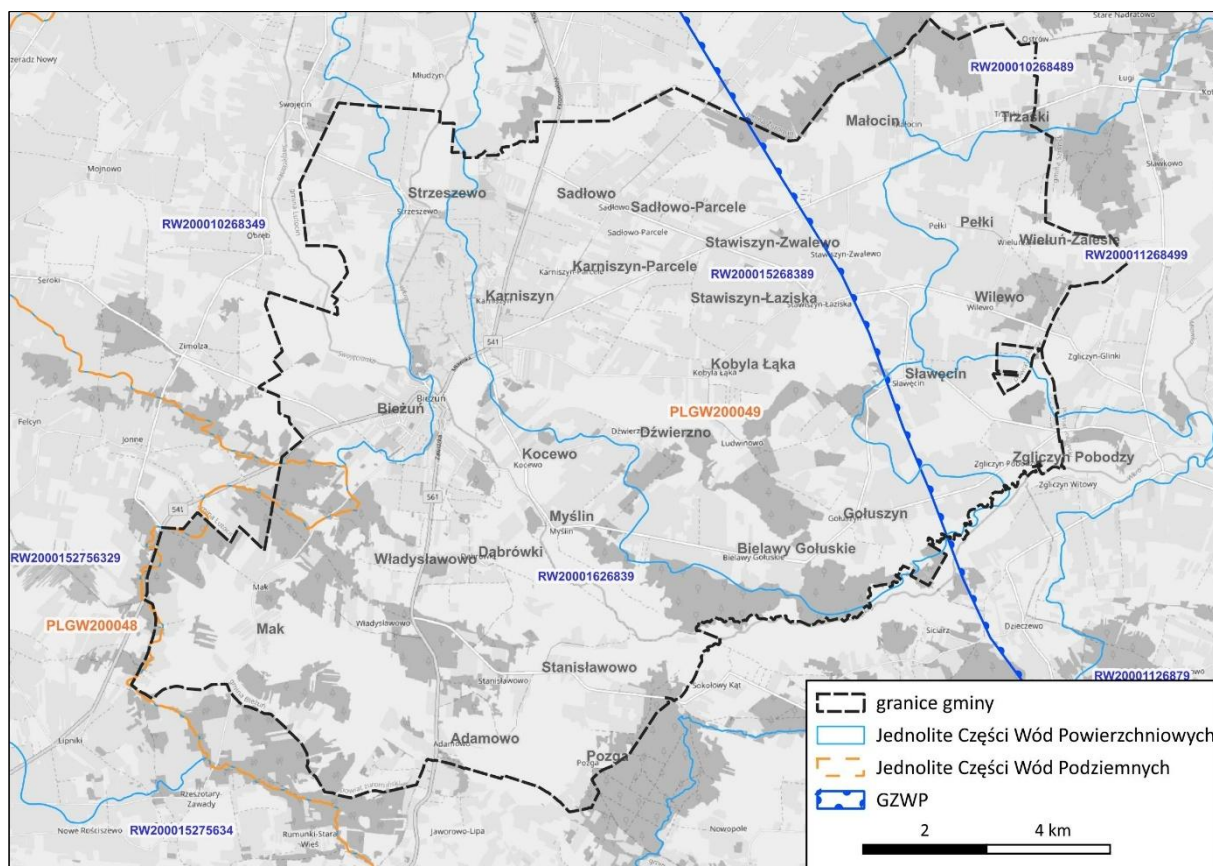
Tabela 1: Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w granicach których znajduje się gmina Biezuń

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Status JCWP	Czy JCW jest monitorowana?	Ocena stanu JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny
RW200015268389	Luta	naturalna	tak	zły	zagrożona	umiarkowany	dobry
RW200010268349	Swojęcianka	naturalna	tak	zły	zagrożona	umiarkowany	umiarkowany
RW2000152756329	Chroponianka	naturalna	tak	zły	zagrożona	umiarkowany	poniżej dobrego
RW200011268499	Mławka od Przylepnicy do ujścia	naturalna	tak	zły	zagrożona	slaby	dobry
RW200010268489	Przylepnica	naturalna	tak	zły	zagrożona	slaby	poniżej dobrego
RW20001626839	Wkra od Szkotówki do Mławki	naturalna	tak	umiarkowany	zagrożona	umiarkowany	dobry

Źródło: Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania.

Lokalizację gminy Biezuń na tle Jednolitych części wód powierzchniowych JCWP oraz GZWP przedstawiono na rycinie poniżej.

Rycina 1. Lokalizacja gminy Bieżeń na tle jednolitych części wód powierzchniowych JCWP i GZWP

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGW Wody Polskie.

2.6.1 Obszary zagrożone powodzią

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa) wymagała przygotowania map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP) w terminie do 22 grudnia 2013 r. Mapy te opracowane zostały także dla terenu gminy Bieżeń.

Celem powstania tych dokumentów jest właściwe zarządzanie ryzykiem, jakie może stwarzać powódź dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, gospodarki. Mapy stanowią podstawę dla racjonalnego planowania przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzią, a tym samym dla ograniczania negatywnych skutków powodzi. Na mapach przedstawiono:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

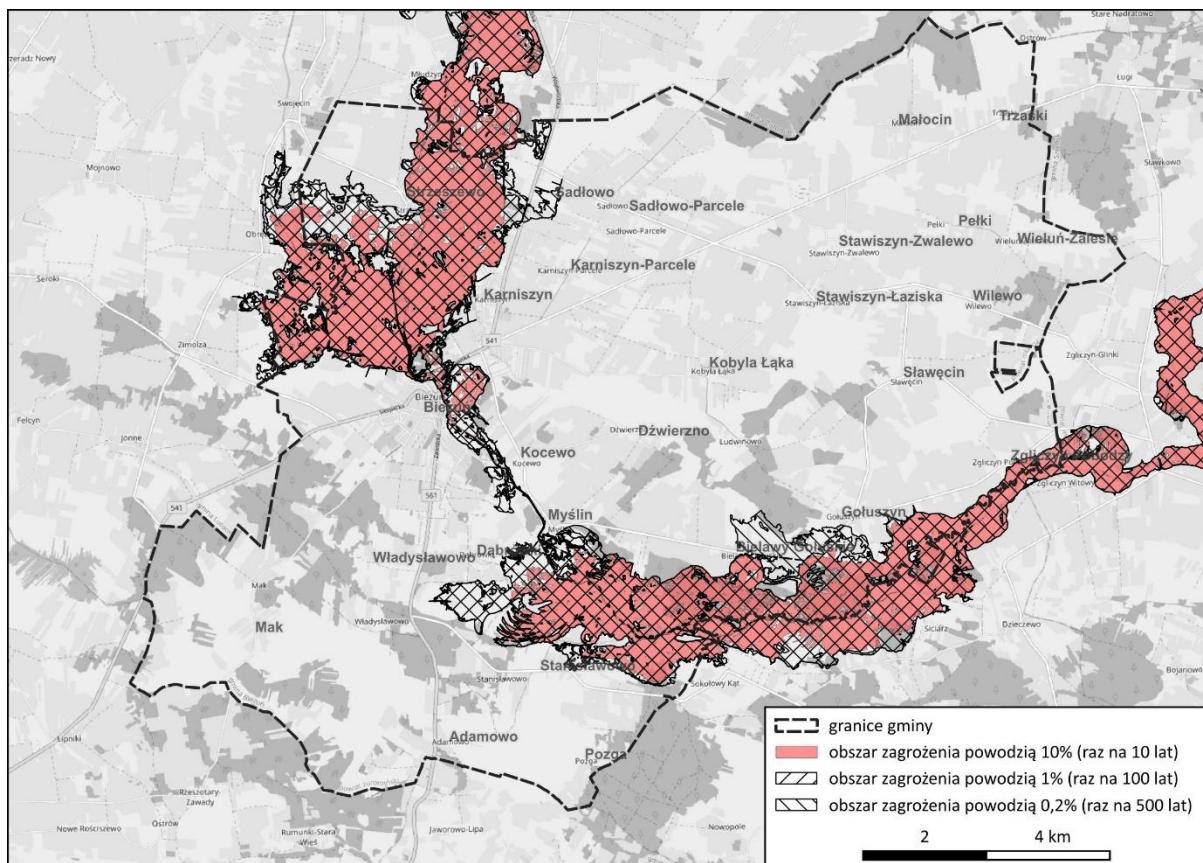
Przekazanie przez Prezesa KZGW ostatecznych wersji map jednostkom administracji nastąpiło 15 kwietnia 2015 r. Zgodnie z Dyrektywą Powodziową mapy należy aktualizować w cyklach 6-letnich, w związku z potrzebą oceny zmian ryzyka powodziowego oraz koniecznością planowania i realizacji działań mających na celu ograniczenie negatywnych konsekwencji powodzi dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. 20 lipca 2017 r. uchwalona została ustawa Prawo wodne. Zgodnie z art. 555 ust. 2 pkt 4 i 5 ww. ustawy, mapy ryzyka powodziowego - stają się mapami ryzyka powodziowego w rozumieniu art. 170 ust. 1 ww. ustawy i podlegają przeglądowi do dnia 22 grudnia 2019 r. i w razie potrzeby aktualizacji, natomiast mapy zagrożenia powodziowego - stają się mapami zagrożenia powodziowego w rozumieniu art. 169 ust. 1 ww. ustawy i podlegają przeglądowi do dnia 22 grudnia 2019 r. i w razie potrzeby aktualizacji. Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w III cyklu planistycznym realizowane są w ramach projektu pn. „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego” (nr projektu: FENX.02.04-IW.01-0029/24). W myśl przyjętej ustawy Prawo wodne Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy - stają się planami zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy w rozumieniu art. 172 ust. 1.

Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2017 poz. 960 ze zm.) regulują możliwości zagospodarowania terenów szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 16 pkt. 34 poprzez obszary szczególnego zagrożenia powodzią - rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

Na poniższej rycinie przedstawiono zasięg wody o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10 lat, raz na 100 lat i raz na 500 lat.

Rycina 2. Zasięg występowania stref zagrożenia powodziowego na terenie gminy Bieżeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się (art. 77 ust 1. pkt. 3):

- gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- lokalizowania nowych cmentarzy.

Zakazy nie obejmują wykorzystywania gruzu, mas ziemnych oraz skalnych przy wykonywaniu robót związanych z utrzymywaniem lub regulacją wód, ochroną brzegu morskiego i morskich wód wewnętrznych oraz pogłębianiem morskich dróg wodnych. Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Art. 166. ust. 1 zakłada, że w celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się, określając ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, gminnego programu rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, dotyczących nieruchomości w całości lub w części położonych na tych obszarach.

2.7 Klimat

Zgodnie z „Atlasem klimatu Polski (1991-2020)” (Tomczyk, Bednorz 2022) oraz „Regionalnej geografii fizycznej Polski” (Richling i in., 2021), średnie roczne ciśnienie atmosferyczne w gminie Bieżeń wynosi między 1015,5 a 1016 hPa. Wiosną jest ono nieco niższe, wynosząc około 1014,5 hPa, natomiast latem 1015 hPa. Jesienią i zimą jest ono wyższe, osiąga ono wtedy między 1016 a 1017 hPa.

Roczna średnia prędkość wiatru wynosi w gminie Bieżeń około 4 m/s. Średnia maksymalna roczna prędkość wiatru równa się 10 m/s. Średnia roczna suma usłonecznienia wynosi 1700 godzin.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi w gminie Bieżeń około 8°C. W najcieplejszym obserwowanym roku – 2019, wynosiła ona 9,5°C, natomiast w najchłodniejszym roku -1996, wynosiła 6,5°C. Średnia temperatura powietrza w styczniu osiąga -2°C, a w lipcu 18,5°C. Średnia temperatura wiosną wynosiła 7,5°C, latem 18°C, jesienią 8,5°C, zimą -1°C. Średnia roczna maksymalna temperatura powietrza wynosiła około 13,5°C, natomiast minimalna 4,5°C. Średnia roczna dni upalnych (powyżej 30,1°C) wyniosła w gminie Bieżeń 7 dni, dni gorących (od 25,1°C do 30,0°C) 35 dni, dni mroźnych (od -0,1°C do -10,0°C) 30 dni, a dni bardzo mroźnych (do -10,1°C) wyniosła 2 dni.

Średnia roczna suma opadów wynosi około 575 mm. W 2018 roku, który uznano za suchy, roczna suma opadów wyniosła 500 mm, natomiast w roku 2017, który uznawany jest za rok wilgotny, roczna suma opadów wyniosła około 800 mm. Najwięcej opadów odnotowywano latem, gdy suma opadów wynosiła około 300 mm. Średnia roczna liczba dni z opadem w gminie Bieżeń wynosi 170 dni, natomiast średnia sezonowa liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 50 dni.

Średni czas trwania okresu wegetacyjnego wynosi około 225 dni. Rozpoczyna się on w okolicach 25.03, a kończy się 6.11. Wiosna rozpoczyna się średnio 25.03 i trwa około 30 dni. Lato rozpoczyna się średnio 1.06, trwając średnio 100 dni. Średnia data początku jesieni określana jest na dzień 8.10 i trwa ona około 30 dni. Zima średnio rozpoczyna się 15.12 i trwa między 60 a 70 dni. Pozostałą część roku wypełnia przedwiośnie, przedlecie oraz przedzimy.

Średnie roczne zachmurzenie w gminie Bieżeń wynosi około 68%, najwyższe jest ono zimą, wynosząc przy tym 78%, a najniższe latem, gdy wynosi 64%. Średnia roczna liczba dni pochmurnych wynosi około 150 dni.

Na terenach wewnątrz miasta tworzą się specyficzne warunki klimatyczne, które są odmienne od klimatu na terenach otaczających Bieżeń, na których są one z reguły łagodniejsze. Skala i obszar oddziaływania zmian cech klimatu terenów zabudowanych w ogólnych zarysach zależy od wielkości miasta i jego struktury funkcjonalno-przestrzennej. Najbardziej charakterystyczną cechą klimatu miasta jest występowanie tzw. miejskiej wyspy ciepła, która polega na wzroście temperatury w mieście w stosunku do terenów otaczających. Najcieplejsze są z reguły centra miast, o zwartej zabudowie i rejonu dużych zakładów przemysłowych. Wyspa ciepła ma charakter „wzmocniacza” fali upałów, których

częstotliwość oraz długość okresu występowania wzrasta w związku z globalnym ocieplaniem się klimatu. W obrębie gminy Biezuń takie zjawisko może występować w centralnej części miasta, czyli najbardziej zwartej części zabudowy. W kontekście klimatu pozamiejskiego, istotnym czynnikiem kształtującym topoklimat są tereny leśne, w których warunki znacznie się różnią względem terenów otwartych i o zwartej zabudowie. W kompleksach leśnych z reguły odnotowywana jest większa wilgotność oraz niższa temperatura. W klimacie obszarów wiejskich gminy Biezuń nie występuje zjawisko wyspy ciepła, natomiast ze względu na rolnicze wykorzystanie terenu oraz coraz częstsze okresy susz powodują, że tereny wiejskie narażone są na wzrastające zanieczyszczenie powietrza przez pyły.

2.8 Jakość powietrza atmosferycznego

W 2025 roku GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Warszawie przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wyniki opublikowane zostały w raporcie wojewódzkim za rok 2024.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o następujące przepisy:

- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 r. poz. 2279 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2430);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2023 r. poz. 350)
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz. 2386);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) wyznaczono cztery strefy: „aglomeracja warszawska”; „miasto Płock”; „miasto Radom” oraz „strefa mazowiecka”, gdzie powyższe strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa niewchodzący w skład wyżej wspomnianych aglomeracji i miast.

Obszar objęty prognozą znajduje się w strefie mazowieckiej.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez GIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach;
3. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Oceny dokonuje się pod kątem ochrony zdrowia i roślin, z tym że ocenę ze względu na ochronę roślin dokonano tylko dla strefy mazowieckiej.

Tabela 2. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5	nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy
	24 godziny	125	3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5	nie dotyczy
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	nie dotyczy
pył zawieszony PM 10	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
tlenek węgla	8 godzin	10000	nie dotyczy

Tabela 3. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/ m^3	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/ m^3	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/ m^3	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/ m^3	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	25 dni**
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat. Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM₁₀, pył PM_{2,5}, ozon O₃, tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy.

Tabela 4. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 µg/m ³

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 5. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [µg/m ³]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 6. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 µg/m ³ x h*

* wyrażony jako AOT40

Tabela 7. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 µg/m ³ x h*

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- **klasy A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, albo poziomów docelowych,
- **klasy C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, albo poziomy docelowe,
- **klasa C1** - oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszzonego PM_{2,5} w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³;

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2024 roku obszar objęty prognozą, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach. Gmina Biezuń należy do strefy mazowieckiej.

Tabela 8. Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2024 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa mazowiecka	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2.

²⁾ Dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny i faza

Tabela 9. Klasyfikacja strefy mazowieckiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2024 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	kryterium – poziom dopuszczalny			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
strefa mazowiecka	A	A	A	D2

W 2024 roku przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie mazowieckiej dotyczyło benzo(a)piranu. Dla pozostałych substancji ww. strefa otrzymała klasy A. W tej samej klasyfikacji w strefie mazowieckiej normy zostały przekroczone w przypadku zanieczyszczeń: benzo(a)piren, pył PM_{2,5} oraz pył PM₁₀. Ponadto w obu strefach przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu.

W przypadku pyłu zawieszonego PM10 przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń poziomu dopuszczalnego dobowego w roku kalendarzowym nie odnotowano w granicach strefy. Niemniej jednak analizując przebieg stężenia średniego dla roku dla pyłu zawieszonego PM10 dla stacji pomiarowych obserwuje się trend malejący, a wartości stężeń, szczególnie w latach 2019–2020, są wyraźnie niższe od stężeń z lat wcześniejszych. Odnosząc się do poziomu dopuszczalnego dla 24 godzin, w latach 2015–2024 również obserwuje się trend malejący.

Ze względu na ochronę roślin strefa mazowiecka została sklasyfikowana w klasie a dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie tej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.9 Klimat akustyczny

Na terenie gminy Biezuń źródłami hałasu w środowisku są przemysł oraz komunikacja drogowa. Na terenie gminy Biezuń znaczącymi emiterami hałasu w środowisku są dwa ważne ciągi komunikacyjne przebiegające przez Gminę: drogi wojewódzkie nr 541 oraz 544, a także w mniejszym stopniu drogi gminne i powiatowe oraz duże zakłady przemysłowe. Według Generalnego Pomiaru Ruchu (GPR) z 2020 roku, średni dobowy ruch pojazdów na odcinkach dróg wojewódzkich (DW) nr 541 i 561 kształtował się następująco:

- DW 541
  - Odcinek Biezuń – Rościszewo – około 2 tys. pojazdów na dobę przy udziale pojazdów ciężkich wynoszącym 14,3%;
- DW 561
  - Odcinek Biezuń – Szumanie – około 2,9 tys. pojazdów na dobę przy udziale pojazdów ciężkich wynoszącym 14,2%.

Należy podkreślić, iż ruch pojazdów przechodzi przez tereny zabudowane, a miejscami przez tereny zwartej zabudowy. Na terenie gminy zagrożenie hałasem komunikacyjnym jest stosunkowo małe, co wynika z niewielkiego natężeniu ruchu na odcinkach dróg przebiegających przez jej obszar. Ponadto, na terenie gminy Biezuń funkcjonują przedsiębiorstwa, warsztaty, podmioty gospodarcze, jednostki handlu detalicznego, których działalność kształtuje klimat akustyczny terenów bezpośrednio z nimi sąsiadujących.

2.10 Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna

2.10.1 Szata roślinna

Zgodnie z podziałem obszaru Polski na Regiony geobotaniczne J. M. Matuszkiewicza gmina Biezuń położona jest w dziale Mazowiecko-Poleskim, w Poddziale Mazowieckim, w krainie Północnomazowiecko-Kurpiowskiej, w której znajduje się w podokręgach: Doliny Mławki (E.2a.1.d), Jaworowskim (E.2a.2.a) oraz Głinojecko-Radzanowskim (E.2a.2.c).

W wyniku przeprowadzonej waloryzacji przyrodniczej na terenie gminy Biezuń wyróżniono następujące zbiorowiska:

- zbiorowiska wodne i szuwarowe – obejmujące układy ekologiczne siedlisk hydrogenicznych, występujących przede wszystkim w dolinie Wkry;
- zbiorowiska bagienne;
- zbiorowiska borowe i leśne.

Gmina Biezuń cechuje się niską lesistością. Zbiorowiska borowe i leśne tworzą przede wszystkim sosny, olchy oraz w mniejszym stopniu brzozy, dęby i jesiony. Zarazem tworzone są one przez takie typy siedliskowe jak: bór świeży (BŚw), las mieszany wilgotny (LMW) oraz ols jesionowy (OLJ). W dolinach rzek występują także olsy (OL), które budują olchy oraz wierzby. Lasy gminy Biezuń są w większości stanowią własność publiczną i zarządzane są przez Nadleśnictwo Dwukoły.

Poniższa tabela stanowi zestawienie powierzchni lasów w zarządzie nadleśnictwa według jego łącznego zasięgu oraz zasięgu w gminie Biezuń.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa

Jednostka	Grunty leśne zalesione i niezalesione	Grunty związane z gospodarką leśną	Grunty nieleśne	Ogółem
	Powierzchnia [ha]			
Gmina Biezuń	478,48	10,18	8,67	497,33
Nadleśnictwo	17 074,38	393,23	329,05	17796,68

Źródło: PUL Nadleśnictwa Dwukoły 2024-2033.

Ze względu na gęstą sieć wód powierzchniowych gminy, w dolinach rzek zauważalne jest występowanie łąk i pastwisk, o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Zajmują one znaczną powierzchnię gminy, bowiem rozciągają się na około 1 km od każdego brzegu Wkry. Użytki zielone stanowią ostoję dla naturalnych siedlisk fauny i flory, retencjonując wody powierzchniowe. Grunty rolne obserwuje się w północno-zachodniej, północno-wschodniej oraz południowo-wschodniej części gminy. do zbiorowisk wodnych i szuwarowych należą zbiorowiska roślinne o charakterze agregacyjnym, np. zbiorowiska rzęs *Spirodeletum polyrrhize* czy zbiorowiska szuwarowe, np. szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*. W zatokach jezior, zakolach rzek, dołach potorfowych pospolitym zespołem jest zbiorowisko Spiro-

deli wielkokorzennej, rzęsy drobnej i trójrowkowej. Bagna zasiedlane są przez okrzężnice bagienną, jeziora najczęściej przez glony z rodzaju zielenic (ramiennic), natomiast w strefie przybrzeżnej wód powierzchniowych występują liście i kwiaty lili wodnych, grążela żółtego i białego, osoki aloesowej, żabiścieku pływającego. W składzie gatunkowym zbiorowisk torfowiskowych, które na terenie gminy występują pod postacią torfowisk niskich i przejściowych wyróżnić można turzycę bagienną, bagnice torfową, rosiczkę okrągłolistną oraz przygiełkę błotną.

Istotnym podsystemem, który pod względem funkcjonalnym ściśle wiąże ze sobą obszary o wysokich walorach przyrodniczych są korytarze ekologiczne. Pełnią one funkcje szlaków migracyjnych roślin, zwierząt oraz grzybów, łącząc poszczególne obszary chronione prawnie. Pozwalają one na utrzymanie stabilności i naturalności ekosystemu gminy. Przez obszar gminy Biezuń przebiega korytarz ekologiczny „Dolina Wkry” o numerze KPnC-6.

2.10.2 Formy ochrony przyrody

Obszar gminy Biezuń objęty jest 4 formami ochrony przyrody. Są to: rezerwat przyrody Gołuska Kępa; obszary chronionego krajobrazu: Międzyrzecze Skrwę i Wkry oraz Nadwkrzański; oraz obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki (PLB140008). W granicach gminy Biezuń znajduje się także 6 pomników przyrody.

Poniżej scharakteryzowano obszarowe formy ochrony przyrody, zlokalizowane na terenie gminy Biezuń.

Rezerwat przyrody „Gołuska Kępa” zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części gminy. Zajmuje on powierzchnię 191 ha, a jego otulina 433 ha. Utworzony został w 1972 roku w celu ochrony fragmentu lasu liściastego o cechach zespołu naturalnego w dolinie rzeki Wkry. Na terenie rezerwatu występują dwa typy siedliskowe lasu: las świeży i ols. W drzewostanie dominuje jesion, domieszkę stanowią: lipa drobnolistna, jawor, olsza czarna, dąb, wierzba i wiąz. W dobrze rozwiniętej warstwie krzewów występuje podrost drzew oraz leszczyna i trzmielina. W runie rośnie m.in. przytulia, turzyca i zdrojówka rutewkowata. Faunę rezerwatu reprezentują gatunki powszechnie występujące, m.in.: sarna, dzik, jelen, wiewiórka, lis. Z rezerwatem przyrody silnie powiązana jest także historia powieści Henryka Sienkiewicza.

Obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki (PLB140008) przebiega przez południowo-wschodni obszar Gminy, obejmując odcinek rzeki Wkry (Działdówki) wraz z przyległymi terenami leśnymi oraz rzeką Mławką, będącej dopływem Wkry. Przebiega on przez miejscowości Biernaty, Zdrojek oraz część Starego Dłutowa. Na terenie tego obszaru chronionego, rzeka Wkra ma tu bardzo naturalny, roztopowy charakter o wyjątkowych walorach krajobrazowych. Prawy brzeg rzeki jest w tym miejscu wysoki i urwisty, natomiast lewy brzeg – płaski i porośnięty łęgami. W zasięgu tego chronionego obszaru znalazły się cenne, doskonale zachowane łęgi i grądy zboczowe porastające strome stoki wysoczyzny. Okalają je mady, torfy niskie oraz ziemie czarne. Obszar Natura 2000 powołany został głównie ze względu na ochronę ptaków związanych ze środowiskiem wodnym. Podstawowym zagrożeniem jest dla niego

zamiana łąk na grunty orne, zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk oraz nadmierne pogłębianie rowów melioracyjnych. Zagrożenie dla wartości przyrodniczych obszaru stanowi również zaśmiecanie oraz niszczenie runa leśnego. Obszar zamieszkują bobry, wydry oraz co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika i Dyrektywy Ptasiej. Ostoja jest jednym z 10 najważniejszych w Polsce łęgów błotniaka łąkowego. Poza nim, ostoję zamieszkują także takie gatunki jak: orlik grubodzioby, orlik krzykliwy, czapla purpurowa, uszatka błotna, bąk, rybitwa białowąsa, bocian biały, bocian czarny, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, łabędź czarnodzioby, łabędź krzykliwy, żuraw, bielik, rybitwa wielkodzioba, lerka, batalion, siewka złota, kropiatka oraz rybitwa rzeczna. Na terenie ostoi występują dwa rodzaje siedlisk cennych z europejskiego punktu widzenia: lasy łęgowe oraz grąd środkowoeuropejski. Drzewostan stanowią głównie drzewa 60 i 90-letnie – olchy i jesiony z niewielkim udziałem świerka i wiązu szypułkowego. W grądzie drzewostany zdominowane są głównie przez sztuczne odnowienia sosny z domieszką dębu. Na stromych stokach występuje grąd zboczowy. Dużą różnorodność stwierdzono wśród gatunków krzewiastych. Brzegi porasta trzcina oraz wiklina.

Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu ustanowiony uchwałą nr 59/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa ciechanowskiego. Jest to obszar obejmuje tereny otaczające dolinę Wkry, o silnym charakterze rolniczym, z nielicznymi lasami i zarzewiami. Cenniejsze fragmenty lasów są chronione w rezerwach, Nadwkrzański obszar chronionego krajobrazu, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Międzyrzecze Skrwy i Wkry” obejmuje dolinę Wkry, przebiegając przez gminę Biezuń w kierunku NW-SE. OChK, ustanowiony w 1990 r. i zajmujący powierzchnię 27650 ha, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Art. 23. ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stwierdza, iż obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Likwidacja lub zmniejszenie obszaru chronionego krajobrazu

następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, wyłącznie z powodu bezpowrotnej utraty wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach i możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. W granicach Gminy występują dwa obszary chronionego krajobrazu: Nadwkrzański oraz Międzyrzecze Skrwy i Wkry. Zagrożeniami dla OChK są działania o charakterze umiarkowanym i narastającym, niekorzystnie wpływającymi na zachowanie walorów przyrodniczych, kulturowych oraz fizjonomii krajobrazu.

Pomniki przyrody gminy Biezuń reprezentowane są przez następujące gatunki drzew: jesion wyniosły, dąb szypułkowy, lipa drobnolistna, kasztanowiec zwyczajny, klon pospolity oraz lipa szerokolistna. Wszystkie z siedmiu pomników należą do form jednoobiektowych. Pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu (art. 40. ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ust. 1. i 2.).

2.11 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Spośród obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe w obszarze gminy Biezuń wyróżnić można:

- a) obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- b) obiekty i obszary wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków,
- c) nieruchomości zabytki archeologiczne.

Na terenie gminy Biezuń:

- nie występują obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne,
- nie wyznacza się stref ochrony konserwatorskiej,
- nie ma obiektów uznanych za pomnik historii,
- nie został utworzony park kulturowy,
- nie ma również obiektów wpisanych na Listę Skarbów Dziedzictwa.

Gmina Biezuń nie posiada programu opieki nad zabytkami na podstawie art. 87 ust. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292). Dąży do opracowania ww. dokumentu, który będzie miał charakter uzupełniający w stosunku do innych obowiązujących aktów planowania gminnego.

2.11.1 Obszary i obiekty wpisane do rejestru zabytków Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Na obszarze gminy Biezuń znajduje się 9 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Należą do nich: zespół urbanistyczny Bieżunia z XVIII w., kościół parafialny w Bieżuniu, zespół pałacowy wraz z założeniem obronnym w Bieżuniu, domy mieszkalne w Bieżuniu oraz zespół podworski w Sławęcinie.

2.11.2 Obszary i obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Na podstawie przepisów art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292) Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

Na terenie gminy Biezuń znajdują się 74 obiekty ujęte jest w gminnej ewidencji zabytków. Należą do nich budynki mieszkalne, gospodarcze, budowle, zespoły pałacowe, zespół kościoła parafialnego, oraz parki.

2.11.3 Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Biezuń występują 52 stanowiska archeologiczne, ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Ponadto jedno stanowisko zostało ujęte w rejestrze zabytków archeologicznych i zlokalizowane jest w Bieżuniu.

3 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt planu ogólnego gminy Biezuń odnosi się do obszaru częściowo zurbanizowanego, gdzie dokonano szerokich przekształceń środowiska. do istniejących problemów ochrony środowiska w gminie Biezuń należą przede wszystkim:

- presja urbanizacyjna,
- presja turystyczna na tereny cenne przyrodniczo,
- intensyfikacja rolnictwa, niosąca za sobą m.in. zanieczyszczenia wód i gleb,
- sezonowa emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ogrzewania,
- wzrost natężenia ruchu pojazdów,
- pogorszenie klimatu akustycznego spowodowane narastającym ruchem komunikacyjnym,
- niedostateczny stopień rozwoju infrastruktury technicznej.

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń analizowanego dokumentu nie spowodują pogłębienia wymienionych powyżej problemów, dodatkowo przyczyniając się do łagodzenia części z nich. Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4 OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Nowelizacja ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.) wprowadza nowy akt planowania przestrzennego – plany ogólne, które zastąpić mają dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Odstąpienie od uchwalenia analizowanego planu ogólnego gminy Biezuń spowoduje, że nowa zabudowa będzie mogła być lokalizowana zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Dopóki gmina nie uchwali planu ogólnego, nie będzie mogła ona uchylać nowych planów miejscowych lub aktualizować obecnych, zatem realnie będzie pozbawiona możliwości kształtowania polityki przestrzennej. Brak realizacji ustaleń planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, może przyczynić się jedynie do jego nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju, czego skutkiem może być chaos przestrzenny.

5 SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO

Zadaniem analizowanego dokumentu jest zracjonalizowanie obszarów przeznaczonych pod budowę z uwzględnieniem bilansu terenów przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju gminy i harmonijnego zagospodarowania jej przestrzeni.

Plan ogólny gminy jest dokumentem o wysokim stopniu ogólności i nie formułuje on zasad ochrony środowiska, ochrony ludzi oraz dziedzictwa kulturowego. Określa on wyłącznie kierunkowe strefy planistyczne ze wskazaniem dla niektórych czterech parametrów urbanistycznych. Uszczegółowienie ustaleń planu ogólnego będzie miało miejsce na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Jednakże w porównaniu do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dokładność w zakresie struktury funkcjonalnej i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenów jest większa. W efekcie projekt planu ogólnego wyznacza około 600 stref planistycznych.

W związku z powyższym, nie jest możliwe precyzyjne określenie wszystkich skutków dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu planu ogólnego. Można jednak przyjąć, że z uwagi na ogólny charakter dokumentu oraz dominujące przeznaczenie terenów zgodne z dotychczasowym zagospodarowaniem, ryzyko wystąpienia istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko na etapie realizacji planu ogólnego jest ograniczone. Zestawienie stref planistycznych wraz ze skrajnymi wartościami parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wprowadzonymi w niektórych profilach dodatkowych w projekcie analizowanego dokumentu w tabeli poniżej.

Oznaczenia przyjęte w tabeli:

Mi – maksymalna intensywność zabudowy,

Mpz – maksymalny udział powierzchni zabudowy,

Mwz – maksymalna wysokość zabudowy,

MIbc – minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Tabela 11. Zestawienie stref planistycznych wraz ze skrajnymi wartościami parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wprowadzonymi w niektórych profilach dodatkowych w projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Wprowadzone w niektórych strefach profile dodatkowe	Mi	Mpz	Mwz	MIbc
SW	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	-	0,8 – 1,2	40	10 – 15	30 – 40
SJ	strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej	0,6 – 0,8	30 – 40	6 – 12	30 – 50
SZ	strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	teren usług, teren biogazowni, teren zieleni naturalnej	0,4 – 0,6	10 – 40	6 – 30	30 – 40
SU	strefa usługowa	teren elektrowni słonecznej, teren skła-	0,4 – 2,1	20 – 70	6 – 25	20 – 60

Symbol strefy	Nazwa strefy planistycznej	Wprowadzone w niektórych strefach profile dodatkowe	Mi	Mpz	Mwz	Mlbc
		dów i magazynów, teren zieleni naturalnej, teren wód				
SP	strefa gospodarcza	teren usług	0,7	50 – 70	15 – 30	20
SR	strefa produkcji rolniczej	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	0,4	40	6 – 30	30 – 40
SN	strefa zieleni i rekreacji	teren usług sportu i rekreacji, teren usług edukacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu	0,1	10	6 – 10	50 – 70
SC	strefa cmentarzy	teren usług kultu religijnego, teren zieleni naturalnej	-	-	20	30
SO	strefa otwarta	teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren biogazowni	0,1	-	10 – 60	25 – 100
SI	strefa infrastrukturalna	teren usług, teren produkcji, teren zieleni naturalnej	0,5 – 0,7	40 – 50	12 – 50	20 – 30
SK	strefa komunikacyjna	-	-	-	12	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie projektu planu ogólnego gminy Bieżeń.

Zgodnie z art. 13a ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w projekcie Planu ogólnego gminy Bieżeń w ramach elementów obligatoryjnych określono strefy planistyczne i gminne standardy urbanistyczne, obejmujące gminny katalog stref planistycznych, a w ramach elementów fakultatywnych obszar zabudowy śródmiejskiej (OZS). W analizowanym projekcie w ramach gminnych standardów urbanistycznych nie wskazano obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) oraz gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej, które także stanowią element fakultatywny.

W przypadku, gdy obszar strefy planistycznej objęty jest obowiązującym planem miejscowy, w strefie tej można ustalić inną minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej, aniżeli tą, która została określona w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów. Dla większości stref otwartych (SO) nie zostały określone wartości żądanych parametrów (na co pozwalają przepisy). Dotyczy to także wielu stref zieleni i rekreacji (SN).

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń nie ustala obszarów uzupełnienia zabudowy, ponieważ dalszy rozwój przestrzenny gminy ukierunkowany jest przez plany miejscowe, które zostały uchwalone dla 100% powierzchni gminy. Obszar zabudowy śródmiejskiej (OZS) gminy Bieżeń objął zabudowę zwartą w miejscowości Bieżeń, dla której wyznaczono strefy planistyczne wielofunkcyjne z zabudową

mieszkańcowa jednorodzinna, zabudowę usługową, zieleni i rekreacji oraz komunikacyjną. OZS obejmuje zatem tereny położone przy ulicach: Sierpecka od skrzyżowania z ul. Zamoyskiego, Nowy Rynek od skrzyżowania z ul. Zarynek i Leśną; Mławska od skrzyżowania z ul. Warszawską do mostu nad Wkrą, Zamkowa od skrzyżowania z ul. Mławską do mostu nad Swojęcianką, Stary Rynek, Ogrodowa, Zacisze, Nadwkrzańska, Poświętna.

Analizując ustalenia projektu planu ogólnego gminy, należy stwierdzić, że dokument ten nie wprowadza szczegółowych rozwiązań planistycznych, a jedynie wyznacza kierunkowe ramy polityki przestrzennej w postaci stref planistycznych oraz przypisanych im podstawowych parametrów urbanistycznych. Niemniej, dokument ten pełni funkcje aktu prawa miejscowego i stanowi podstawę do realizacji inwestycji, jednakże ogólność jego zapisów ogranicza możliwość precyzyjnej oceny skutków dla środowiska.

Plan ogólny nie zawiera szczegółowych zasad ochrony środowiska, krajobrazu czy bioróżnorodności. Ich uwzględnienie nastąpi na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. W związku z tym, ocena oddziaływań środowiskowych dla projektowanego dokumentu opiera się na analizie przyjętych założeń, stopniu zgodności proponowanego kierunkowego zagospodarowania z dotychczasowym użytkowaniem terenu oraz przyjętymi parametrami urbanistycznymi dla poszczególnych stref.

Ze względu na fakt, że projekt planu ogólnego w większości przypadków utrzymuje dotychczasowe funkcje terenu oraz nie rozszerza w istotny sposób obszarów zabudowy na tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie jego realizacji jest ograniczone. Szczegółowe konsekwencje środowiskowe będą każdorazowo oceniane indywidualnie w ramach prognoz do planów miejscowych.

W projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń nie wyznaczono obszarów uzupełnienia zabudowy. Wynika to z faktu, iż gmina jest w pełni pokryta MPZP, co jest powodem braku wyznaczania OUZ.

Tym samym plan ogólny stanowi ramowy instrument koordynacji polityki przestrzennej gminy, zapewniający podstawy do dalszych działań planistycznych, zgodnych z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiska.

6 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1 Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Na potrzeby projektu planu ogólnego gminy Biežuń wykonano bilans zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową, który wyrażony jest w wielkości liczbie mieszkańców. Przy sporządzaniu bilansu przyjęto ogólną sumę chłonności terenów mieszkaniowych z stref dopuszczających zabudowę mieszkaniową, tj. wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) oraz wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ).

Powierzchnia terenów, w których możliwy jest rozwój funkcji mieszkaniowej podzielona jest na:

- strefę wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefę wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefę wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ),

przy dominacji strefy SZ, dalej strefy SJ, natomiast strefa SW zajmuje najmniejszą powierzchnię spośród wyżej wymienionych stref.

Wyłącznie parametry wyżej wymienionych stref oraz powierzchnia luk w ich zabudowie brane są pod uwagę przy obliczeniach chłonności, której wynik zestawia się z wynikiem zapotrzebowania. Wówczas stwierdza się czy istnieje potrzeba wyznaczenia nowych terenów o przeznaczeniu mieszkaniowym. Poza wymienionymi strefami, plan ogólny gminy przewiduje także inne strefy planistyczne. Dla każdej ze stref, z wyjątkiem otwartej oraz komunikacyjnej, wyznaczany jest minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Powyższe wartości powierzchni nie odzwierciedlają w pełni faktycznych powierzchni przeznaczonych pod zagospodarowanie głównymi funkcjami, gdyż analizowany dokument przewiduje dodatkowo wskaźniki maksymalnej zabudowy dla poszczególnych funkcji terenu, określając m.in. minimalne powierzchnie czynne biologicznie. Wyłącznie dla stref SW, SJ, SZ, SU i SR wyznacza się wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

6.2 Klimat

Analiza kierunków przeznaczenia i użytkowania poszczególnych terenów przewidywanych w projekcie planu ogólnego gminy Biežuń pozwala założyć, że na skutek realizacji ustaleń POG nie wystąpią znaczące zmiany w zakresie klimatu gminy i miasta Bieżunia. Wynika to z ograniczonego zapotrzebowania na nowe tereny zabudowy. Jednak nawet niewielkie przekształcenia w strukturze użytko-

wania gruntów, takie jak wprowadzanie nowych terenów mieszkaniowych, produkcyjnych, usługowych czy rolniczych, mogą przyczyniać się do nasilenia zjawiska miejskiej wyspy ciepła w obszarze zwartej zabudowy. Dodatkowo, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych może prowadzić do lokalnych podtopień podczas intensywnych opadów oraz pogłębiać problem suszy i deficytu wody. Zwiększenie uszczelnienia może także prowadzić do zmniejszenia wilgotności.

Mając na uwadze ograniczony zakres ustaleń projektu planu ogólnego, dokument ten nie formułuje szczegółowych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną czy ciepłą, ani też zasad modernizacji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, które mogłyby wpływać na jakość powietrza. Dopuszczenie inwestycji na terenach obecnie zabudowanych i niezabudowanych może jednak prowadzić do zmniejszenia powierzchni terenów biologicznie czynnych, co z kolei może przełożyć się na pogorszenie warunków klimatycznych i zwiększenie zanieczyszczenia powietrza.

Prognozuje się, że emisja gazów i pyłów wynikająca z planowanego rozwoju zabudowy wzrośnie, zwłaszcza jeśli będzie ona ogrzewana z indywidualnych źródeł ciepła. Oddziaływanie to będzie miało charakter lokalny, sezonowy i zależny od warunków atmosferycznych, a jego skala będzie uzależniona od stosowanych technologii grzewczych.

Projekt planu ogólnego wprowadza także strefy, w obrębie których prowadzona będzie działalność produkcyjna i usługowa, przede wszystkim w strefach SU i SP, jednakże strefy te najczęściej obejmują obszary obecnie już funkcjonującej zabudowy, a nielicznie w nowych lokalizacjach. Skutkiem funkcjonowania nowych obiektów usługowych i produkcyjnych nie będzie więc istotny wzrost natężenia ruchu samochodowego w stosunku do stanu obecnego, z tego też względu nie prognozuje się zauważalnego pogorszenia stanu zanieczyszczenia powietrza. Projekt planu ogólnego gminy nie wprowadza stref górnictwa (SG), zatem nie wystąpi prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

Strefy otwarte (SO) i strefy zieleni i rekreacji (SN), które zostały licznie wyznaczone w projekcie planu ogólnego w obrębie lasów, wód powierzchniowych, terenów zieleni naturalnej oraz pól uprawnych, pełnić będą rolę przewietrzania gminy, w szczególności w obszarach zurbanizowanych. Wprowadzenie stref otwartych i zieleni wpłynie na poprawę warunków klimatycznych a także redukcję miejskiej wyspy ciepła.

Wobec ograniczenia skali oddziaływań związanych z rozwojem terenów dopuszczających zabudowę, konieczne było wprowadzanie szczegółowych parametrów zabudowy w obrębie poszczególnych stref planistycznych. Progowe wartości dla każdej ze stref zostały przedstawione w tabeli zamieszczonej w rozdziale 5.

Ponadto w strefach SW, SJ, SZ, SU, SP w ramach profilu podstawowego wskazuje się możliwość przeznaczenia pod tereny zieleni urządzonej, wobec czego założyć należy, iż część terenów w wyżej

wskazanych strefach będzie posiadała przeznaczenie terenów zieleni w planach miejscowych. Jednocześnie w profilach dodatkowych tych stref możliwe było wskazanie terenów zieleni naturalnej, terenów wód oraz terenów lasów, co w niektórych strefach zostało zrobione. Rozwiązania te zagwarantują zachowanie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w obrębie terenów zabudowanych i przeznaczonych pod nową zabudowę, wpływając jednocześnie na zmniejszenie skali oddziaływań na lokalny mikroklimat, związanych z realizacją nowych inwestycji budowlanych.

Należy także wskazać, iż ustalenia projektu planu ogólnego dopuszczają także w niektórych strefach lokalizowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, w tym elektrowni słonecznych i wiatrowych. Wykorzystanie OZE pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń, które towarzyszą produkcji energii przez źródła konwencjonalne. Ponadto, projekt POG dopuszcza w niektórych strefach wprowadzenie terenu biogazowni, które również pozytywnie wpływają na klimat, ponieważ redukują emisję gazów cieplarnianych, zwłaszcza silnego metanu, który w naturalnych warunkach ułatwia się ze składowisk lub padłych odpadów organicznych.

W ogólnym ujęciu należy stwierdzić, iż pogorszenie się standardów powietrza atmosferycznego w wyniku przeznaczenia terenów pod nową zabudowę prognozuje się jako nieznaczne. Obowiązujące przepisy z zakresu ochrony środowiska oraz aktualne standardy techniczne stosowane w systemach energetycznych, wraz z coraz niższą energochłonnością nowych budynków, przekładają się na wymierne efekty w postaci stopniowego zmniejszania negatywnego oddziaływania inwestycji na atmosferę, szczególnie w kontekście ograniczania niskiej emisji. W efekcie można spodziewać się utrzymania zapotrzebowania na energię i związanej z tym emisji zanieczyszczeń do atmosfery na względnie podobnym poziomie do obecnego.

6.3 Wody powierzchniowe

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń zapewnia ochronę istniejącego układu hydrologicznego gminy poprzez ustanowienie w ich granicach stref otwartych (SO) uniemożliwiających zabudowę.

Potencjalne zagrożenie dla zanieczyszczenia wód powierzchniowych stanowi niewłaściwie prowadzona gospodarka wodno-ściekowa w obrębie terenów o istniejącym zagospodarowaniu i przeznaczonych do zagospodarowania. Ograniczona możliwość wprowadzania ustaleń do dokumentu sprawia, że projekt planu ogólnego gminy nie pozwala na formułowanie ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych. Warunki modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej znajdą uszczegółowienie dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Wprowadzanie w projekcie POG stref umożliwiających zainwestowanie wiązać się będzie z doprowadzeniem infrastruktury technicznej, w tym kanalizacyjnej i wodociągowej. Przy rozbudowie sieci kanalizacji i zachowaniu szczelności zbiorników na nieczystości ciekłe nie przewiduje się zagrożenia zarówno dla jakości wód podziemnych jak i powierzchniowych.

Po wejściu w życie projektu planu ogólnego gminy Biezuń, na etapie sporządzania planów miejscowych należy w możliwie największym zakresie dążyć do zachowania niezabudowanych dolin rzecznych, w szczególności teras zalewowych dążyć do zachowania jako otwartych śródlądowych wód powierzchniowych płynących – rzek i innych mniejszych naturalnych cieków, a także rowów. Należy uwzględniać także zachowanie ciągłości systemu melioracji.

W projekcie planu ogólnego gminy Biezuń uwzględniono również zagadnienia związane z ochroną przeciwpowodziową terenów dolinnych, przyjmując jako nadrzędną zasadę, że zagospodarowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należy podporządkować ograniczeniom wynikającym z ustawy Prawo wodne, które wskazują że na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz jest wysokie i wynosi 10% generalnie obowiązuje zakaz zabudowy z wyjątkiem nadbudowy i przebudowy na cele mieszkaniowe, co zostało w projekcie dokumentu uwzględnione ustanawiając na terenach zagrożonych powodzią strefy uniemożliwiające zabudowę.

Należy zatem stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Biezuń będzie oddziaływać na lokalne zasoby wód powierzchniowych, co może być efektem wprowadzania nowej zabudowy. ze względu na ogólny charakter dokumentu, nie sposób na obecnym etapie stwierdzić pewności oraz skali takiego zjawiska. Na obecnym etapie można jednakowoż stwierdzić, iż projekt POG chroniąc układ hydrologiczny gminy strefami otwartymi uniemożliwiającymi zabudowę sprawia, iż prognozowanie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe projektu dokumentu jest znikome. Z uwagi na silną ogólność ustaleń analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizacja jego ustaleń mogła w sposób znacząco negatywny oddziaływać na jednolite części wód powierzchniowych zlokalizowanych w granicach gminy.

6.4 Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Oddziaływanie na wierzchnią warstwę litosfery może być związane z etapem realizacji zabudowy na obszarach dopuszczających zabudowę w projekcie POG. Oddziaływanie to będzie ograniczone do maksymalnie kilku miesięcy i ustanie po wykonaniu robót budowlanych. Wiązać się może z realizacją wykopów i zagęszczeniem przypowierzchniowej warstwy gruntu na skutek przemieszczania się maszyn budowlanych. Oddziaływanie tego typu związane jest z każdego rodzaju zainwestowaniem, ma charakter lokalny i nie wpłynie w sposób istotny na stan środowiska gruntowego.

Ponadto większość terenów przeznaczonych w projekcie planu ogólnego się na terenach już przekształconych antropogenicznie, gdzie ukształtowanie terenu już zostało dostosowane do obszarów zainwestowania. Uzupełnienie lub wymiana zabudowy będzie się wiązała z wpływem na rzeźbę terenu w niezauważalnym zakresie. Dla nowych terenów, których projekt planu ogólnego wprowadza niewiele, rzeźba terenu zostanie dostosowana do potrzeb zabudowy. Przekształcenia powierzchni

ziemi zależą będą w dużej mierze od rozwiązań technicznych. Dla optymalnego zabezpieczenia powierzchni ziemi i gleby przed degradacją, prace budowlane należy prowadzić tak, aby zapobiec ewentualnym zjawiskom geomechanicznym. Rozwój zabudowy bezpośrednio związany jest również z rozwojem infrastruktury drogowej, która wymaga przekształcenia pokrywy glebowej oraz zmiany dotychczasowego użytkowania gruntów poprzez trwałe zajęcie pasa terenu, przeznaczonego pod budowę danej drogi oraz infrastruktury towarzyszącej. W fazie prowadzenia prac budowlanych może również nastąpić niekontrolowany wyciek substancji niebezpiecznych i przedostanie się ich do gruntu. Sytuacja taka może być wynikiem wystąpienia awarii urządzeń czy maszyn transportowych używanych do prowadzenia prac budowlanych. Z tego względu należy bezwzględnie wyposażyć plac budowy w środki neutralizujące ewentualne wycieki z maszyn i sprzętu budowlanego. Konieczność przekraczania dolin rzek przez projektowane drogi i związana z tym budowa mostów sprawi, że naruszeniu podlegać będą również skarpy przy rzekach. Tego rodzaju przedsięwzięcia analizowane będą szczegółowo na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach których wskazywane będą szczegółowe działania ograniczające wpływ.

Wyżej wskazane sytuacje związane z realizacją inwestycji infrastrukturalnych oraz kubaturowych są jednak działaniami hipotetycznymi, bowiem projekt dokumentu nie definiuje zainwestowania oraz jego charakteru. Ustalenia te, choć nadal niewiążące się z koniecznością powstania zabudowy lub obiektu infrastrukturalnego, będą formułowane dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy, gdzie dopuszcza się wprowadzenie wielu szczegółowych nakazów i zakazów, m.in. zakazu realizowania kondygnacji podziemnych, które także oddziałują na stateczność gruntów. Wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463). Należy również uwzględnić występowanie na terenie opracowania obszarów zagrożenia powodzią, w obrębie których wyznaczono jednak strefy uniemożliwiające zabudowę.

Należy raz jeszcze podkreślić, iż projekt POG nie ustanawia stref górnictwa (SG), a zatem nie prognozuje się wystąpienia istotnych przekształceń terenu związanych z powierzchniową i głębinową eksploatacją złóż kopalin.

Na jakość gleby wpływać również będzie prowadzona gospodarka rolna. Na terenie gminy ok. 70% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Tereny wykorzystywane rolniczo zlokalizowane są głównie w części południowej, wschodniej i północnej gminy. Występuje znaczne zróżnicowanie tak pod względem typologicznym, jak i gatunkowym oraz w rozkładzie przestrzennym gleb, lecz w ogólnym ujęciu jakość gleb nie jest wysoka. Przeważają kompleksy żytne (dobre i słabe, rzadziej bardzo dobre i bardzo słabe). Naj-

lepszą jakością cechują się czarne ziemie występujące pod łąkami odwadniającymi rzekę Wkrę oraz łąkami otaczającymi jeziora Gminy. Na obszarze objętym opracowaniem występują także gleby organiczne. Około 40% gruntów ornycy stanowią gleby klasy IIIa, IIIb, IVa i IVb, a gleby klasy II stanowią około 6%. Na obszarze objętym prognozą nie występują grunty klasy I. Pozostałą część gruntów ornycy stanowią gleby klas słabszych IV-VI. Projekt planu ogólnego gminy Biezuń w pełni dopuszcza zachowanie funkcji rolniczych na terenach dotychczas pełniących takie funkcje. Dokument wyznacza w granicach pól uprawnych przede wszystkim strefy otwarte (SO) lub strefy produkcji rolniczej (SR).

Ruchy masowe są zjawiskami geodynamicznymi, które mogą prowadzić do naruszenia lub zniszczenia dotychczasowej struktury utworów geologicznych i przemieszczenie ich pod wpływem siły ciężkości. Wiąże się to ze zmianą rzeźby terenu, prowadząc do powstania nowych form morfologicznych. W przypadku gdy na terenie związanym z zasięgiem oddziaływania tych procesów znajduje się obszar zainwestowany, skutkiem jest również niszczenie dóbr materialnych, dlatego ruchy masowe stanowią zagrożenie dla budownictwa i infrastruktury. System Osłony Przeciwsuwiskowej nie wskazuje na występowanie osuwisk lub terenów zagrożonych osuwiskami.

Analizując ogólne i ograniczone ustalenia dokumentu stwierdza się, że na poziomie niniejszego opracowania nie przewiduje się znaczących negatywnych przekształceń przypowierzchniowej budowy geologicznej. Potencjalne oddziaływanie negatywne wiąże się także z negatywnym wpływem na gleby.

6.5 Wody podziemne

W związku z realizacją ustaleń projektu planu ogólnego gminy Biezuń nie przewiduje się znaczącego wpływu na wody podziemne. Z wprowadzeniem nowej zabudowy, którą projekt dokumentu dopuszcza w niektórych miejscach, zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z prowadzeniem działalności usługowej, produkcyjnej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych. Projekt planu ogólnego nie zawiera ustaleń w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę jak również odprowadzania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych., co wynika z jego ogólnego kształtu.

W obrębach stacji uzdatniania wód wyznaczono strefę infrastrukturalną (SI). Ponadto rozbudowa w obecnym śladzie dróg, które w zależności od ich klasy zostały ujęte albo w ramach poszczególnych stref, albo w strefie komunikacji (SK), wiązać się będzie z czasowym zaburzeniem poziomu wód gruntowych, który ustąpi po zakończeniu prac budowlanych. Z dróg o nawierzchni twardej wody opadowe i roztopowe ujęte w systemy kanalizacyjne podlegają pod obowiązek oczyszczania do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Projekt ocenianego dokumentu, ze względu na swój ograniczony zakres, nie zakłada budowy nowych dróg ani rozbudowy lub modernizacji istniejących.

Należy kolejny raz podkreślić, iż projektowany dokument nie determinuje powstawania nowej zabudowy, lecz z uwagi na charakter dopuszczonej zabudowy nie przewiduje się istotnego oddziaływa-

nia na środowisko gruntowo-wodne. W wyniku wyznaczonych stref planistycznych, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów na etapie prac budowlanych. Aby ograniczyć to oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór a substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu.

W wyniku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu na etapie jej eksploatacji wpływ na środowisko gruntowo wodne związany będzie z ograniczeniem infiltracji. Projekt POG zakłada ograniczenie powierzchni nieprzepuszczalnych bazując na minimalnych wartościach powierzchni biologicznie czynnej wyznaczonymi dla każdej wymagającej tego strefy planistycznej, co nie powinno powodować istotnego zmniejszenia się zasobów wód podziemnych.

Pozytywny wpływ na jakość wód podziemnych będzie miało zachowanie terenów zieleni i wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych przy każdej wymagającej tego strefie planistycznej. Tereny takie wpływają na redukcję ładunków zanieczyszczeń, a także są terenami zasilania wód podziemnych. Ustalenia projektu POG będą pośrednio prowadzić do poprawy warunków retencyjnych, szczególnie istotnych w obszarach zurbanizowanych. Poprawa retencji ogranicza możliwość przesuszania gruntów, zapobiega podtopieniom, a także wpłynie pozytywnie na system zieleni w gminie.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.) celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- 3) ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Teren objęty ustaleniami POG znajduje się w granicach jednolitych części wód podziemnych JCWPd nr 48 o europejskim kodzie PLGW200048 oraz nr 49 o europejskim kodzie PLGW200049. W Planie Gospodarowania Wodami na obszarze Dorzecza Odry, stan ogólny, ilościowy i jakościowy wszystkich wymienionych JCWPd oceniono jako dobry. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemiczny ilościowego.

Analizując ograniczoną i ogólną specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu stwierdza się, że w wyniku wprowadzenia ich w życie nie wystąpią znaczące uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego mogące wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemnych. Oddziaływanie takie będzie ograniczone przede wszystkim na skutek realizacji zapisów projektu POG.

Ustalenia projektu POG nie będą także wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, ponieważ potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę z nich wynikający ocenia się jako nieznaczący.

Podsumowując należy podkreślić, że z uwagi na protekcyjny charakter ustaleń projektu planu ogólnego, nie przewiduje się by realizacja ustaleń analizowanego dokumentu mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.).

6.6 Powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny

Topoklimat oraz stan akustyczny na terenie gminy Biezuń jest wypadkową szeregu czynników zarówno o charakterze naturalnym, jak i antropogenicznymi działaniami dokonywanymi w przeszłości i obecnie. Na etapie realizacji nowej zabudowy, którą analizowany dokument dopuszcza, dojdzie do czasowej emisji niezorganizowanej do powietrza atmosferycznego substancji gazowych pochodzących z silników spalinowych pracujących maszyn budowlanych i sprzętu transportowego w postaci dwutlenku azotu, tlenu węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych a także niewielkiej ilości pyłu powstającego podczas pracy maszyn i urządzeń wykonujących prace ziemne. Zanieczyszczenia te wystąpią przede wszystkim na obszarze prowadzonych prac oraz w niewielkim stopniu w sąsiedztwie tras przejazdowych transportu samochodowego. Będą to zanieczyszczenia o charakterze krótkotrwałym i punktowym. Ponadto podczas prowadzenia prac montażowych związanych z realizacją gazociągów wysokiego ciśnienia, w tym spawalniczych nastąpi krótkotrwała emisja substancji charakterystycznych dla tych procesów, tj. gazu (CO_2 , CO, NO_x) i pyłu spawalniczego. Jednym z etapów prac budowlanych może być malowanie fragmentów konstrukcji elementów infrastruktury czy budynków, jak i zabezpieczenie antykorozyjne fundamentów, co związane będzie z niewielką emisją lotnych związków organicznych.

Plan ogólny przewiduje, w ramach stref planistycznych, możliwość lokalizacji terenów inwestycyjnych, obejmujących zarówno istniejącą zabudowę, jak i tereny niezabudowane, na których planowane jest wzniesienie nowych obiektów budowlanych. Każde zwiększenie powierzchni zabudowanej kosztem terenów biologicznie czynnych, szczególnie zadrzewionych, prowadzi do przekształcenia lokalnych warunków klimatycznych i może przyczyniać się do pogorszenia jakości powietrza. Dodatkowo, z uwagi na rozproszoną zabudowę na terenie gminy nieliczna jest grupa odbiorców ciepła zbiorowego, zatem w gminie Biezuń potrzeby cieplne mieszkańców zaspokajane są przez indywidualne lokalne

kotłowni. Źródłem energii cieplnej w instalacjach ogrzewania zbiorowego są zakłady produkcyjne. Wobec czego planowane zwiększenie zabudowy, ogrzewanej w dużej mierze z indywidualnych źródeł ciepła, spowoduje wzrost emisji gazów i pyłów do atmosfery. Oddziaływanie to będzie miało charakter bezpośredni, sezonowy, zależny od warunków pogodowych i ograniczony terytorialnie. Na skalę emisji zanieczyszczeń wpływ będzie miała również zastosowana technologia grzewcza.

Korzystnym będzie sukcesywne zwiększanie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych (OZE), którą analizowany dokument dopuszcza w niektórych strefach SO i SU, a także z biogazu, który mógłby być w niektórych strefach, bowiem projekt POG wyznacza w profilu dodatkowym tych stref teren biogazowni. Pokreślić należy, iż w swoich ograniczonych ustaleniach projekt planu ogólnego gminy Biezuń nie wyklucza możliwości stosowania małych instalacji OZE, produkujących energię elektryczną na potrzeby gospodarstwa domowego. Energia wiatru wykorzystywana będzie na terenie gminy Biezuń także w postaci małych, przydomowych elektrowni wiatrowych. Jednakże projekt POG dopuszcza realizację dużych farm elektrowni wiatrowych, niemniej ich ostateczna lokalizacja uwarunkowana będzie spełnieniem warunków regulowanych przez przepisy odrębne. Z punktu ochrony powietrza atmosferycznego ocenia się za korzystne dopuszczenie terenów związanych z odnawialnymi źródłami energii (teren elektrowni słonecznej i wiatrowej w profilach funkcjonalnych stref planistycznych SU, SO, oraz terenów biogazowni. Odnawialne źródła energii, w tym biogazownie, przyczyniają się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń ze źródeł konwencjonalnych.

Zagęszczenie zabudowy, w tym rozwój obiektów usługowych i związane z tym zjawisko miejskiej wyspy ciepła, zostaną zrównoważone poprzez uwzględnienie w projekcie planu ogólnego w profilach dodatkowych licznych stref umożliwiających realizację terenów zieleni, zarówno urządzonej, jak i nieurządzonej. W kontekście ochrony powietrza na etapie planowania przestrzennego przełoży się to na działania zmierzające do obniżenia poziomu zanieczyszczeń przynajmniej do wartości dopuszczalnych lub docelowych. Przede wszystkim na poprawę jakości powietrza wpływ będzie miała preferencja niskoemisyjnych czynników grzewczych. Projekt planu ogólnego ze względu na swoje ograniczone możliwości regulacyjne nie ustala sposobu zaopatrzenia w ciepło, co może zostać sprecyzowane dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Gmina Biezuń nie doświadcza problemów z przewietrzaniem terenów o zwartej zabudowie ze względu na występowanie dużych pól uprawnych i łąk otaczających Wkrę. Układy przyrodnicze dotychczas funkcjonujące w gminie nie zostaną zachwiane ustaleniami przedmiotowego dokumentu, ponieważ ich struktura oraz układ został w pełni zachowany w strefach otwartych i strefach zieleni. Zachowanie i wprowadzanie terenów zieleni, w tym szczególnie zieleni wysokiej, oraz nasadzenia roślinności pozytywnie wpływają na jakość powietrza atmosferycznego. Lokalizowanie nowej zieleni powinno jednak uwzględniać zasady stosowania gatunków rodzimych w krajobrazie otwartym, zasad

ich doboru zgodnie z charakterystyką gatunku oraz ze wskazaniem dostosowywania nasadzeń do potrzeb bytowych ptaków, z udziałem drzew wysokich i średniowysokich.

Oddziaływania z emisji liniowej pozostaną bez zmian i występować będą w utrzymywanych w projekcie planu ogólnego strefach komunikacyjnych oraz obszarach komunikacji dopuszczonych w ramach innych stref. Projektowany dokument w swoich ustaleniach nie sformułował nowych terenów komunikacyjnych, lecz wyłącznie wyznaczył strefy komunikacyjne w miejscu obecnie istniejących arterii, wobec czego należy uznać, iż klimat akustyczny, który w gminie Biezuń zanieczyszczany jest przez samochodowe środki transportu, pozostanie na dotychczasowym poziomie. Należy jednak także podkreślić, iż w ramach wyznaczonych stref komunikacji możliwe jest rozszerzenie systemu komunikacji, co dotyczyć może np. poszerzenia pasa drogowego lub dobudowy nowego. W przypadku remontu, przebudowy lub modernizacji dróg wpływ na jakość powietrza atmosferycznego występuje w dwóch etapach: na etapie prac drogowych oraz na etapie eksploatacji, jednakże niezależnie od etapu, w wyniku ingerencji w teren mogą nastąpić emisje substancji gazowych powodujące pogorszenie składu powietrza atmosferycznego. do najczęściej występujących substancji w spalinach należą: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, aldehydy, węglowodory, ozon, pył zawieszony oraz inne związki. Na etapie budowy oddziaływanie będzie miało charakter lokalny i obejmie stosunkowo niewielką powierzchnię terenu. Również liczba pojazdów wykorzystywanych w trakcie prac budowlanych będzie nieznaczna w porównaniu do docelowego natężenia ruchu drogowego. W związku z tym nie przewiduje się istotnych ani trwałych negatywnych skutków dla jakości powietrza na terenie gminy Biezuń wynikających z samego etapu realizacji inwestycji. Prognozuje się, że na etapie eksploatacji emisje spalin będą większe niż podczas fazy budowy, jednocześnie jednak rozłożone w czasie i w przestrzeni. Prognozowany wzrost ruchu pojazdów w regionie będzie niewielki, ale pozwala sądzić, że tendencja emisji spalin do atmosfery będzie nieznacznie wzrastała. Z drugiej strony, zastosowanie środków łagodzących oraz wdrażanie nowych technologii, zarówno konstrukcyjnych, jak i materiałów pędnych, pozwoli na ograniczenie potencjalnego negatywnego wpływu na omawiany obszar. Reasumując, nie będzie to wpływ znaczący. Analogicznie, wpływ na klimat akustyczny podczas budowy również będzie występował, jednak będzie on krótkotrwały i ograniczony przestrzennie. Na etapie eksploatacji hałas komunikacyjny może wzrosnąć wraz z wciąż obserwowanym trendem wzrostu natężenia ruchu samochodowego.

Oddziaływanie akustyczne z tym związane jednak nie powinno generować istotnych zmian z uwagi na podjęte w dokumencie założenia takiego planowania przestrzennego zabudowy, aby zminimalizować wpływ hałasu. Należy podkreślić, iż przez gminę Biezuń nie przebiegają drogi kategorii krajowej, a najwyższą kategorią są drogi wojewódzkie, w obrębie których ruch samochodowy jest spory, lecz nie tak wysoki jak w porównaniu z drogami krajowymi. Na terenie gminy Biezuń nie notuje się zagrożeń ze strony hałasu kolejowego.

Zagadnienia dotyczące hałasu przemysłowego są dobrze rozpoznane, a obowiązujące regulacje

prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, umożliwiają na ogół skuteczną eliminację istniejących zagrożeń. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.) zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do nich tytuł prawny). Na mocy art. 141 i 144 ustawy działalność zakładów nie może powodować przekroczenia standardów emisyjnych, jeśli zostały ustalone, ani też powodować przekraczania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego zarządzający ma tytuł prawny, a w przypadku utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania, poza tym obszarem. W przypadku stwierdzonego pomiarowo przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, powodowanego działalnością zakładu, wydawana jest przez organy ochrony środowiska decyzja o dopuszczalnym poziomie hałasu. Powyższe działania nie będą wpływać na pogorszenie jakości powietrza i nie będą prowadziły do wzrostu oddziaływania na klimat akustyczny, ponieważ projektowany dokument zakłada wyłącznie zachowanie terenów produkcyjnych w dotychczasowych lokalizacjach.

Z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, w tym poprawy jakości powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego, istotne jest, że projektowany dokument przewiduje dominację strefy otwartej (SO) oraz ogranicza wyznaczanie stref dopuszczających tereny inwestycyjne głównie do obszarów istniejącej zabudowy i terenów objętych obowiązującymi dokumentami planistycznymi. Wprowadzanie nowych terenów dopuszczających zabudowę dotyczy niewielu terenów w pobliżu istniejącej zabudowy bądź terenów przeznaczonych do zabudowy zgodnie z dotychczas uchwalonymi planami miejscowymi. Należy zatem założyć, iż realizacja zapisów projektu planu ogólnego nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu higieny atmosfery, zwiększenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powyżej poziomów dopuszczalnych ani nie powinna doprowadzić do zwiększenia się emisji akustycznych.

6.7 Krajobraz

Wartość ogólna krajobrazu jest zagadnieniem bardzo złożonym, ponieważ krajobraz nie ma charakteru statycznego i podlega ciągłym zmianom. Odbiór krajobrazu jest także pojęciem subiektywnym i każdy z odbiorców postrzega go inaczej. Należy jednak stwierdzić, iż krajobraz stanowi efekt relacji pomiędzy elementami przyrodniczymi i kulturowymi, które nieustannie zmieniają się w przestrzeni i czasie.

W projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń uwzględnione zostały cele Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r., Audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego oraz strategii rozwoju gminy. Wyznaczone w projekcie dokumentu strefy planistyczne, jak również parametry zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenów, uwzględniają uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w Audycie krajobrazowym oraz określone w nim granice krajobrazów priorytetowych.

W granicach gminy Biezuń, Audyt krajobrazowy nie wyznaczył żadnego krajobrazu priorytetowego, co może stanowić przesłankę, iż krajobraz gminy nie stanowi wyjątkowego na skalę województwa, przez co ochrona poszczególnych widoków gminy nie jest konieczna. Niemniej projekt POG uwzględnił rekomendacje i wnioski formułowane w Audycie krajobrazowym wobec zewidencjonowanych krajobrazów.

Należy podkreślić, iż projekt planu ogólnego nie formułuje ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania krajobrazu. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu stanowiąc będą ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Strefy planistyczne wydzielone w granicach gminy Biezuń wyznaczone zostały w oparciu o istniejące tereny zabudowane, dotychczas uchwalone dokumenty planistyczne, wnioski interesariuszy, analizę uwarunkowań przyrodniczych gminy, w tym m.in. występowanie obszarowych form ochrony przyrody, przebieg korytarzy ekologicznych, znajdujące się na terenie gminy grunty rolne i leśne oraz analizę kulturową. W obrębie wskazanych w planie ogólnym stref planistycznych dopuszczono tereny umożliwiające zabudowę, które obejmują zarówno istniejącą zabudowę jak i tereny wolne od zabudowy, na których planowane jest powstanie nowych obiektów budowlanych. Lokalizacja nowych obiektów, w tym budowlanych, będzie negatywnie wpływać na krajobraz terenu do tej pory niezabudowanego. Jednakże wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy planistyczne regulują i systematyzują układ przestrzenny gminy, szczególnie poprzez analizę urbanistyczno-architektoniczną towarzyszącą wyznaczeniu stref planistycznych, zapobiegając niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny charakteryzujące się wysokim walorami krajobrazowymi, przyrodniczymi oraz kulturowymi.

W efekcie tych działań, realizacja ustaleń projektu planu ogólnego nie będzie miała znaczącego wpływu na krajobraz oraz będzie zgodna z Europejską Konwencją Krajobrazową.

6.8 Flora i fauna, formy ochrony przyrody

6.8.1 Flora i fauna

Ochrona środowiska na obszarze objętym opracowaniem wynika z ustaleń projektu planu ogólnego dotyczących udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego w poszczególnych strefach planistycznych oraz na wyznaczeniu stref otwartych, dla której profil podstawowy to m.in: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. Projekt planu ogólnego gminy Biezuń nie wprowadza szczegółowych zapisów dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego. Ochrona cennych przyrodniczo komponentów będzie odbywała się na dotychczasowych zasadach. Ochrona zwierząt i roślin polega na zachowaniu cennych ekosystemów i różnorodności biologicznej oraz utrzymaniu równowagi przyrodniczej, obejmowanie ochroną obszarów i obiektów cennych przyrodniczo.

W projekcie planu ogólnego zostały wyznaczone strefy planistyczne, które zapobiegają niekontrolowanemu rozlewowi zabudowy na tereny funkcjonujące przyrodniczo, co z punktu widzenia ochrony fauny jest korzystne. W tych strefach, terenach dopuszczających powstanie nowej zabudowy, w celu zniwelowania negatywnego wpływu powierzchni zabudowanych, w większości projekt określa maksymalny procent powierzchni zabudowy działki oraz minimalny procent zachowania powierzchni biologicznie czynnych. W ten sposób zachowane zostaną powierzchnie o podłożu zbliżonym do naturalnego, umożliwiające wprowadzanie nowej roślinności. Ponadto wobec wszystkich gruntów leśnych w gminie Biezuń, projekt planu ogólnego zachowuje poprzez wprowadzenie ich do strefy otwartej. Zachowując istniejące skupiska leśne oraz tereny wód, plan ogólny pozwoli na utrzymanie ciągłości biologicznej w gminie, w tym zachowanie korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym i terenów objętych ochroną przyrody. Projekt planu ogólnego nie wprowadza w obrębie ww. korytarzy żadnych zmian, które mogłyby wpłynąć w sposób niekorzystny na funkcjonowanie tych obszarów.

Obszary gminy położone poza istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody, w granicach terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie charakteryzują się większym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Wyznaczone w projekcie planu ogólnego strefy wielofunkcyjne w zabudowę mieszkaniową SW, SJ i z zabudową zagrodową SZ zostały wyznaczone wyłącznie w obszarach, które były już objęte planami miejscowymi. Zabudowa w strefach SW, SJ i SZ będzie obsługiwana przez istniejącą sieć dróg. W planie ogólnym nie projektuje się żadnych dróg, które mogłyby stanowić bariery dla przyrody ożywionej.

Negatywny wpływ nowo wyznaczonych terenów zabudowy na środowisko będzie polegał głównie na nieznacznym ograniczeniu powierzchni biologicznie czynnej. ze względu na niewielką skalę tych terenów w odniesieniu do całego obszaru gminy, ich przeznaczenie pod zabudowę nie wpłynie istotnie ani na funkcjonowanie korytarza ekologicznego, ani na spójność obszarów chronionych.

W trakcie budowy lub modernizacji infrastruktury liniowej, takiej jak drogi, wodociągi czy kanalizacja, mogą wystąpić negatywne oddziaływania na szatę roślinną w obszarze prowadzonych prac. Największym zagrożeniem dla roślinności będzie jej bezpośrednie usuwanie w obrębie pasa technologicznego, a także pośrednie skutki związane ze zmianą warunków siedliskowych, na przykład naruszenie stosunków wodnych lub degradacja gleb. Dodatkowo należy się liczyć z czasowym wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza spowodowanym pracą ciężkiego sprzętu budowlanego. Emisje te mogą prowadzić do przejściowego pogorszenia stanu roślinności w sąsiedztwie inwestycji, między innymi w wyniku osadzania się pyłów na liściach oraz obecności szkodliwych związków chemicznych w powietrzu. Chociaż oddziaływania te mają charakter czasowy i są związane głównie z etapem realizacji inwestycji, ich wpływ może przejściowo ograniczyć lokalną bioróżnorodność, spowolnić wzrost roślin lub pogorszyć ich kondycję.

Wyznaczone w projekcie planu ogólnego obszary, w ramach których może być wprowadzana zabudowa, wyznaczone zostały na obszarach, na których już wcześniej została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, bowiem cała gmina objęta jest MPZP. Niemniej wyznaczone zgodnie z obowiązującymi MPZP obszary nie zawierają elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy i tereny zieleni towarzyszące terenom zainwestowanym. W przypadku kompleksów znajdujących się w granicach obszarów dopuszczających zabudowę proces dalszego ich zabudowywania nie wpłynie negatywnie na różnorodności biologiczną. Należy ponownie podkreślić, iż projekt dokumentu nie przewiduje rozwoju zabudowy na terenach cennych przyrodniczo, w tym lasów oraz na terenach objętymi formami ochrony przyrody. Ponadto tereny przewidziane dla lokalizacji elektrowni słonecznych w strefach SO zostały wyznaczone poza obszarami gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III oraz poza gruntami leśnymi.

Realizacja nowej zabudowy nie powinna istotnie wpłynąć na różnorodność biologiczną regionu. Choć może dojść do nieznacznego ograniczenia powierzchni żerowisk lub miejsc odpoczynku dla ptaków i innych zwierząt, nie będzie to miało znaczącego negatywnego wpływu na lokalną faunę. W otoczeniu znajduje się wiele terenów, które mogą pełnić funkcję alternatywnych siedlisk, co pozwoli zwierzętom przenieść się w inne, równie dogodne miejsca. Przekształcenie gruntów ornych na tereny zabudowy mieszkaniowej może prowadzić do wycofania się niektórych gatunków zwierząt z danego obszaru, jednak inne, szczególnie te dobrze przystosowane do obecności człowieka, jak wróble, mogą wręcz skorzystać na takich zmianach. Nowe warunki mogą stworzyć dla nich korzystne środowisko życia, zwłaszcza w kontekście obecności zieleni urządzonej czy przydomowych ogrodów. Warto podkreślić, że gatunki występujące na terenie gminy Biezuń to w dużej mierze zwierzęta synantropijne i eurytypowe, czyli zdolne do życia w różnych warunkach i często towarzyszące człowiekowi. W gminie nadal istnieje wiele obszarów użytkowanych rolniczo, które będą kontynuowały swoją dotychczasową funkcję, stanowiąc tym samym zapasowe siedliska dla wypieranych gatunków. Można zatem założyć, że baza żerowiskowa nie ulegnie redukcji w skali mogącej istotnie zagrozić lokalnym populacjom zwierząt. Całościowy wpływ planowanych przekształceń przestrzennych na faunę należy więc ocenić jako nieznaczący.

Ochrona szaty roślinnej w procesie planowania przestrzennego wymaga świadomego podejścia do doboru gatunków roślin, zwłaszcza przy projektowaniu terenów zieleni w krajobrazie otwartym. Kluczowe jest preferowanie rodzimych gatunków drzew i krzewów, które są dobrze przystosowane do lokalnych warunków siedliskowych oraz wspierają bioróżnorodność, m.in. poprzez tworzenie odpowiednich warunków bytowania dla ptaków i owadów zapylających.

Warto uwzględniać cechy biologiczne poszczególnych gatunków, takie jak tempo wzrostu, rozmiar korony, odporność na choroby i suszę oraz walory krajobrazowe. Zaleca się sadzenie drzew wysokich, takich jak dąb szypułkowy i bezszypułkowy, buk zwyczajny, klon zwyczajny, grab, jesion, wiąz,

lipa drobnolistna, a także sosna czarna czy modrzew europejski. W przypadku drzew średniowysokich rekomendowane są olsza czarna, wierzba iwa, jarząb pospolity czy ponownie grab. Wśród krzewów warto wykorzystywać takie gatunki jak głóg, śnieguliczka biała, ligustr pospolity, dereń biały, lilak czy suchodrzew tatarski.

Jednocześnie należy stanowczo unikać nasadzeń roślin obcego pochodzenia, zwłaszcza gatunków inwazyjnych, które mogą wypierać rodzime ekosystemy i zaburzać lokalną równowagę przyrodniczą. Przykładami takich gatunków są: bożodrzew gruczołowaty, ambrozja bylicolistna, słonecznik bulwiasty, barszcz Mantegazziego, rdestowiec japoński i sachaliński czy orzech włoski.

Zasady te powinny być jednoznacznie określone już na etapie sporządzania planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy, aby zapewnić spójność działań z celami ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu i utrzymania krajobrazu kulturowego. Wprowadzanie zieleni wysokiej jakości biologicznej i krajobrazowej jest nie tylko działaniem estetycznym, ale przede wszystkim praktyką służącą zachowaniu odporności ekologicznej przestrzeni zurbanizowanych.

Na etapie realizacji ustaleń projektu planu ogólnego należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze zakazu: niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 r. poz. 2380 ze zm.), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 r. poz. 1409), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 r. poz. 1408), a także określonych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 r. poz. 1478 ze zm.).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, okres od 16 października do końca lutego jest czasem, w którym – pod określonymi warunkami, możliwe jest usuwanie gniazd ptaków z budek, obiektów budowlanych oraz terenów zieleni, bez konieczności uzyskiwania zezwolenia. Pozostała część roku, tj. okres od 1 marca do 15 października, zwyczajowo traktowana jest jako okres lęgowy ptaków, jednak należy podkreślić, że przebieg cyklu lęgowego jest uzależniony od biologii poszczególnych gatunków i może różnić się zarówno co do początku, jak i zakończenia sezonu lęgowego. Okres ten, szczególnie w odniesieniu do ptaków związanych z siedliskami wodno-błotnymi, jest kluczowy z punktu widzenia ochrony przyrody, ponieważ obejmuje szereg istotnych dla tych gatunków etapów życiowych, takich jak wysiadywanie jaj, wychów piskląt, pierzenie się, migracje oraz usamodzielnianie się młodych osobników. W tym czasie ptaki wodne, zwłaszcza kaczki, często przechodzą proces pierzenia, który wiąże się z utratą zdolności do lotu, przez co stają się szczególnie narażone na zagrożenia i wymagają odpowiednich warunków schronienia. Drobne ptaki zamieszkujące trzcinowiska, takie jak trzcinniczki, rokitniczki czy wodniczki, migrują pod koniec sezonu letniego, co również wymaga zapewnienia im bezpiecznych miejsc przystankowych

oraz dostępu do pokarmu. Sierpień, będący miesiącem przejściowym między okresem lęgowym a migracyjnym, to także czas, w którym młode osobniki uczą się funkcjonowania w środowisku, zdobywania pożywienia, rozpoznawania zagrożeń i unikania drapieżników, co ma kluczowe znaczenie dla ich przetrwania. W kontekście ochrony zasobów wodnych należy wskazać, że większość gatunków ryb odbywa tarło od marca do końca lipca, dlatego utrzymanie choćby częściowej roślinności w obrębie siedlisk wodno-błotnych oraz cieków naturalnych, szczególnie w okresie od kwietnia do końca sierpnia, jest istotne zarówno dla sukcesu lęgowego ptaków, jak i rozrodu ryb. Wszystkie powyższe aspekty powinny być obligatoryjnie brane pod uwagę przy planowaniu jakichkolwiek prac czy inwestycji w terenach cennych przyrodniczo.

Należy również pamiętać, że ochrona gatunkowa obowiązuje przez cały rok, niezależnie od sezonu lęgowego. W stosunku do wszystkich gatunków objętych ochroną gatunkową, zarówno ptaków, jak i innych zwierząt, takich jak wiewiórki, jeże, ropuchy czy jaszczurki, obowiązują zakazy dotyczące między innymi niszczenia siedlisk lub ostoi będących obszarami rozrodu, odpoczynku, migracji czy żerowania, a także zakazy usuwania lub niszczenia gniazd oraz umyślnego płoszenia lub niepokojenia zwierząt. Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku realizacji inwestycji w pobliżu siedlisk płazów, zwłaszcza w kontekście budowli wodnych, które potencjalnie mogą stanowić zagrożenie dla ich populacji. Prace tego typu powinny być poprzedzone szczegółową inwentaryzacją terenu, identyfikacją siedlisk i okresów godowych, a same działania muszą być prowadzone poza sezonem rozrodu. Dodatkowo należy zabezpieczyć obszar inwestycji przed dostępem płazów poprzez ich tymczasowe odgrodenie, a następnie relokację w bezpieczne miejsca.

Wszystkie działania na terenach zasiedlonych przez gatunki objęte ochroną powinny być wykonywane poza sezonem rozrodczym, przy minimalnym wykorzystaniu ciężkiego sprzętu, po uprzednim przeprowadzeniu rozpoznania przyrodniczego. W przypadkach, gdy realizacja inwestycji jest niezbędna z uwagi na nadrzędny interes publiczny i brak jest alternatywnych rozwiązań, możliwe jest jej przeprowadzenie jedynie pod warunkiem zapewnienia należytej kompensacji przyrodniczej, której zakres i szczegóły powinny zostać określone w ramach odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko oraz zawarte w decyzjach środowiskowych.

Podczas wszystkich etapów realizacji inwestycji szczególną uwagę należy poświęcić zadrzewieniom występującym na obszarze objętym opracowaniem. Należy podkreślić, że najbardziej destrukcyjny dla drzew jest wpływ na ich system korzeniowy, nie wolno dopuszczać do zmiany poziomu gruntu w strefie korzeni, zagęszczenia gleby przez składowanie materiałów budowlanych ani do zanieczyszczeń gleby wodą zawierającą substancje chemiczne, takie jak wapno czy cement. W sąsiedztwie drzew należy bezwzględnie stosować zabezpieczenia w postaci ogrodzeń stref ochrony drzew (SOD), wyznaczanych przez inspektora nadzoru dendrologicznego, murków oporowych zapobiegających zmianie poziomu gruntu, a także osłon zabezpieczających pnie i konary. Niedopuszczalne jest przycinanie całych

koron, ogławianie czy podkrzesywanie drzew. Jeżeli z przyczyn technicznych konieczne jest pozostawienie otwartego wykopu w obrębie strefy ochrony, należy zastosować ekran korzeniowy, chroniący przed przesuszeniem i przemarznięciem systemu korzeniowego. Właściwa ochrona systemu korzeniowego jest niezbędna dla zapewnienia zdrowia, stabilności i dalszego rozwoju drzew.

Inwestorzy są zobowiązani do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), w szczególności w zakresie uwzględnienia ochrony środowiska na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego. Oznacza to obowiązek oszczędnego korzystania z terenu, ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu oraz stosunków wodnych. Eksploatacja oraz przekształcanie elementów środowiska naturalnego może odbywać się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to bezpośrednio konieczne do realizacji danej inwestycji.

Rozwiązania planistyczne przyjęte w planie ogólnym, takie jak wyznaczenie rozległych stref otwartych bez możliwości lokalizacji nowej zabudowy na zdecydowanej większości obszaru gminy, a przede wszystkim wskazywanie w strefach dopuszczających zabudowę obszarów wskazywanych w obecnie obowiązujących MPZP, stanowią kluczowy element polityki przestrzennej ukierunkowanej na ochronę środowiska. Istotne znaczenie ma również określenie standardów urbanistycznych, w tym obowiązku zapewnienia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach funkcjonalnych.

Powyższe ustalenia będą sprzyjać realizacji celów środowiskowych, takich jak utrzymanie ciągłości ekologicznej i stabilności lokalnych ekosystemów, ochrona terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, w tym dolin rzecznych, łąk i kompleksów leśnych, zachowanie oraz wspieranie różnorodności biologicznej, a także ochrona spójności sieci powiązań ekologicznych w skali lokalnej i ponadlokalnej. Ponadto plan przyczynia się do zachowania zasobów leśnych i ich potencjalnego zwiększania poprzez wskazanie obszarów możliwych do zalesienia.

Istotnym aspektem jest również ochrona krajobrazu jako wartości środowiskowej, kulturowej i społecznej, a także dbałość o zasoby wodne, zarówno powierzchniowe, jak i podziemne, poprzez ograniczanie presji inwestycyjnej i uszczelniania powierzchni. Plan ogólny wspiera ponadto efektywne i racjonalne gospodarowanie zasobami glebowymi oraz umożliwia utrzymanie lub poprawę stanu siedlisk przyrodniczych, a także ochronę pozostałych elementów środowiska przyrodniczego, zarówno o charakterze naturalnym, jak i przekształconym. W dłuższej perspektywie działania te stanowią istotny wkład w proces adaptacji przestrzeni gminy do zmian klimatycznych oraz wspierają realizację lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju.

Przewiduje się zatem, iż oddziaływanie na florę i faunę w obrębie przeważającej części gminy utrzymywać się będzie na dotychczasowym poziomie. Zarówno uzupełnianie w zabudowy jak i zagospodarowanie nowych terenów pod zabudowę przy zachowaniu określonego w projekcie POG procentu powierzchni terenów biologicznie czynnych, które stanowić będą miejsca rozwoju szaty roślinnej

zapewnią regenerację środowiska. Również wprowadzenie w profilach dodatkowych niektórych stref terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność flory. Należy zatem stwierdzić, iż projekt planu ogólnego gminy Biezuń nie doprowadzi do fragmentacji siedlisk florystycznych ani korytarzy migracyjnych zwierząt.

6.8.2 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Gmina Biezuń położona jest w obrębie obszaru Natura 2000 PLB140008 Doliny Wkry i Mławki.

W granicach wspomnianego obszaru Natura 2000 projekt planu ogólnego gminy przewiduje wyznaczenie stref dopuszczających zabudowę, jednakże znacznie dominują strefy otwarte niedopuszczające zabudowy. Projekt planu ogólnego nie formułuje szczegółowych zasad lokalizowania zabudowy, lecz jedynie wyznacza on ramowe strefy, które w projekcie planu ogólnego gminy Biezuń zostały wyznaczone najczęściej w granicach terenów już zabudowanych, a rzadko planując zupełnie nowe tereny przeznaczone do zabudowy. Ponadto projekt dokumentu nie formułuje i nie determinuje o możliwości lub braku możliwości realizacji inwestycji potencjalnie negatywnie oddziałujących na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

W tym miejscu należy podkreślić, iż o ile wstępnie projekt planu ogólnego może dopuszczać rozwój zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, usługowej lub produkcji rolniczej we fragmentach obszarów Natura 2000, to zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13), w granicach obszarów Natura 2000 zabronione jest podejmowanie działań szkodliwych dla obszaru, zwłaszcza tych, które niszczą siedliska, zagrażają chronionym gatunkom lub zakłócają spójność ekologiczną obszaru (wyjątki określa art. 34 ww. ustawy). Ponadto należy podkreślić, iż z uwagi na obowiązujące na obszarze całej gminy Biezuń – także w obszarze Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, ewentualny rozwój nowej zabudowy przebiegać będzie w sposób kontrolowany, uregulowany MPZP. Tym samym, projekt planu ogólnego gminy nie wprowadza obszarów uzupełnienia zabudowy.

W sposób syntetyczny zebrano zagrożenia dla gatunków i siedlisk określonych w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w odniesieniu do każdego z obszarów oraz oceniono wpływ ustaleń projektu planu ogólnego gminy Biezuń.

Dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie ustanowił plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 grudnia 2014 r. i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008. Poniżej przedstawiono identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru.

Tabela 12. Sposób oddziaływania ustaleń projektu planu ogólnego na przedmiot ochrony oraz zagrożenia istniejące i potencjalne obszaru Natura 2000 Dolina Wkry i Mławki

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Sposób oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu
		Istniejące	Potencjalne	
1	A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja	K03.04 Drapieżnictwo A02 Zmiana sposobu upraw A02.02 Płodozmian A02.01 Intensyfikacja rolnictwa A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) E01.03 Zabudowa rozproszona J01.01 Wypalanie J02.01 Melioracje i osuszanie-ogólnie	Realizacja ustaleń planu ogólnego gminy Bieżeń nie będzie potęgowała zidentyfikowanych w PZO zagrożeń istniejących dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk. Projekt POG utrzymuje istniejące pola uprawne oraz lasy w strefach otwartych. Projekt planu ogólnego gminy nie przewiduje działań, które mogłyby istotnie potęgować zagrożenia potencjalne dla obszaru Natura 2000 Dolina Wkry i Mławki, takie jak intensyfikacja rolnictwa, zmiana sposobu upraw, nawożenie nawozami sztucznymi, zabudowa rozproszona, wypalanie, melioracje, usuwanie osadów, sukcesja, drapieżnictwo, polowania, czy rozwój aktywności rekreacyjnych. Choć projekt dopuszcza rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej w strefie SW, SJ i SZ, usługowej w SU oraz produkcyjnej w strefach SR i SP, należy podkreślić, że każda ewentualna ingerencja w przestrzeń w granicach obszaru Natura 2000 będzie podlegała ocenie pod kątem zgodności z celami ochrony tego obszaru oraz ryzyka pogłębiania wskazanych zagrożeń. Jednocześnie plan ogólny, ze względu na swój wysoki stopień ogólności, nie przesądza o realizacji konkretnych inwestycji, lecz ustala jedynie możliwe kierunki zagospodarowania przestrzennego. Dopiero na etapie sporządzania planu miejscowego lub wydawania decyzji o warunkach zabudowy możliwe będzie szczegółowe określenie dopuszczalności i zakresu inwestycji, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych oraz obowiązujących aktów wykonawczych do ustawy o ochronie przyrody, w tym planów zadań ochronnych.
2	A122 Derkacz <i>Crex crex</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja A03.03 Zaniechanie lub brak koszenia	J02.02 Usuwanie osadów (mułu) A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) E01.03 Zabudowa rozproszona K02 Sukcesja A02 Zmiana sposobu upraw J01.01 Wypalanie	
3	A153 Kszyk <i>Gallinago gallinago</i>	J02.02 Usuwanie osadów	J02.10 Gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia K02 Sukcesja K03.04 Drapieżnictwo G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku A08 Nawożenie (nawozy sztuczne) J01.01 Wypalanie	

4	A160 Kulik wielki <i>Numenius arquata</i>	A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja J02.02 Usuwanie osadów (mułu)	K03.04 Drapieżnictwo J02.02 Usuwanie osadów (mułu) G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku K02 Sukcesja E01.03 Zabudowa rozproszona A02 Zmiana sposobu upraw F03.01 Polowanie	
5	A272 Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>	J02.02 Usuwanie osadów (mułu) J02.10 Gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia B02.02 Wycinka lasów E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw	J02.02 Usuwanie osadów (mułu) J02.10 Gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia B02.02 Wycinka lasów B02.03 Usuwanie podszytu G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku E01.03 Zabudowa rozproszona	
6	A371 Dziwonica <i>Carpodacus erythrinus</i>		J02.02 Usuwanie osadów G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku	

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 grudnia 2014 r. i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 23 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008.

W poniższej tabeli przedstawiono strefy planistyczne oraz siedliska gatunków chronionych zlokalizowane w obszarze Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008.

Tabela 13. Ocena potencjalnych oddziaływań stref planistycznych na siedliska chronione Natura 2000 Dolina Wkry i Mławki

Strefa planistyczna	Lokalizacja w granicach obszaru Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
100SZ	TAK	błotniak łąkowy	teren usług	Większość wyznaczonych w dokumencie POG stref planistycznych położona jest w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki”. W obszarach tych przewidziano zróżnicowane formy zagospodarowania, obejmujące m.in. tereny usługowe, zieleni naturalnej, lasów oraz odnawialnych źródeł energii, w tym elektrownie słoneczne i biogazownie.
101SZ		błotniak łąkowy, pliszka siwa	teren usług	
103SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
104SZ	NIE	błotniak łąkowy	teren usług	
105J	TAK	błotniak łąkowy		
105N		błotniak łąkowy	teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej	
105R		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	
105Z		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	
111SZ		bocian biały	teren usług, teren zieleni naturalnej	
118SR		błotniak łąkowy		

Strefa planistyczna	Lokalizacja w granicach obszaru Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
11SR		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	jest faktem, iż gmina objęta jest w całości obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Oznacza to, że możliwości dopuszczenia jakichkolwiek form zainwestowania zostały określone na podstawie szczegółowych analiz przestrzennych i środowiskowych, przy uwzględnieniu, że na etapie sporządzania i uchwalania poszczególnych MPZP przeprowadzono strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których oceniono wpływ dopuszczalnych funkcji na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000. Należy podkreślić, że dopuszczenie w profilach dodatkowych terenów takich jak składy i magazyny, elektrownie słoneczne czy biogazownie nie przesądza o faktyczności realizacji tego typu inwestycji. Ewentualna ich lokalizacja wymagać będzie każdorazowo weryfikacji środowiskowej i spełnienia obowiązujących przepisów, w tym dotyczących ochrony przyrody. Każdorazowa lokalizacja obiektów służących do produkcji energii z biomasy, wiatru lub słońca poprzedzona będzie szeregiem postępowań, które po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 prowadzić będą do uzyskania decyzji środowiskowej i dalej do uzyskania pozwolenia na budowę. Wobec takiego toku postępowania podkreśla się, iż pomimo dopuszczenia w profilach dodatkowych niektórych stref planistycznych takich terenów, ostateczna ich lokalizacja będzie możliwa dopiero po przeprowadzeniu wnikliwego i długotrwałego postępowania administracyjnego. Pomimo lokalizacji części stref planistycznych w granicach siedlisk gatunków chronionych oraz dopuszczenia w ich obrębie możliwości zabudowy, nie prognozuje się występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony ani integralność obszaru Natura 2000.
121SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
122SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
12SJ		błotniak łąkowy		
13SU		błotniak łąkowy		
14SU		błotniak łąkowy	teren składów i magazynów	
15SO		NIE	błotniak łąkowy	
15SU	TAK	błotniak łąkowy	teren elektrowni słonecznej	
16SJ		błotniak łąkowy		
16SO		bocian biały, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, derkacz, dudek, dzięcioł czarny, jarzębka, jastrząb, kukułka, przepiórka, srokosz		
17SJ		błotniak łąkowy		
17SN		błotniak łąkowy, grubodziób, słowik szary, wrona siwa	teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu	
17SO		błotniak łąkowy, derkacz, dzięcioł czarny, pliszka siwa		
18SJ		błotniak łąkowy, jastrząb	teren zabudowy lotniskowej lub rekreacji indywidualnej	
19SJ		błotniak łąkowy		
1SI		błotniak łąkowy	teren usług	
1SJ		błotniak łąkowy, kszczyk, kulik wielki		
1SK		błotniak stawowy, błotniak łąkowy, derkacz, dzięcioł czarny, jastrząb, krogulec, kszczyk, kulik wielki		
1SN		błotniak łąkowy	teren zieleni naturalnej	
1SO		batalion, bażant, brzegówka, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, cyranka, czajka, dziwonka, grubodziób, gąsiorek, krogulec, kruk, krzyżówka, kszczyk, kukułka, kulik wielki, myszołów, pliszka siwa, pokrzywnica, potrzęsacz, przepiórka, pustułka, remiz, rycyk, słowik szary, wrona siwa, świergotek łąkowy, świstun		
1SR		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej	
1SU		błotniak łąkowy	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej	
1SZ		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren usług	
20SJ		bocian biały, błotniak łąkowy, pliszka siwa		
20SO		NIE	krogulec	
23SJ		TAK	błotniak łąkowy	
28SU			błotniak łąkowy	
29SU	błotniak łąkowy			
2SN	błotniak łąkowy		teren usług sportu i rekreacji	
2SO	batalion, bernikla białolica, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, czajka, czapla biała, gąsiorek, gęś białoczelna, kormoran, kszczyk, kulik wielki, myszołów, pliszka siwa, pliszka siwa, podróżniczek, przepiórka, siewka złota, srokosz, słowik szary, wrona siwa, łabędź krzykliwy, śmieszka, świergotek łąkowy, świerszczak, świstun			
2SR	błotniak łąkowy			
2SZ	błotniak łąkowy		teren biogazowni, teren usług	

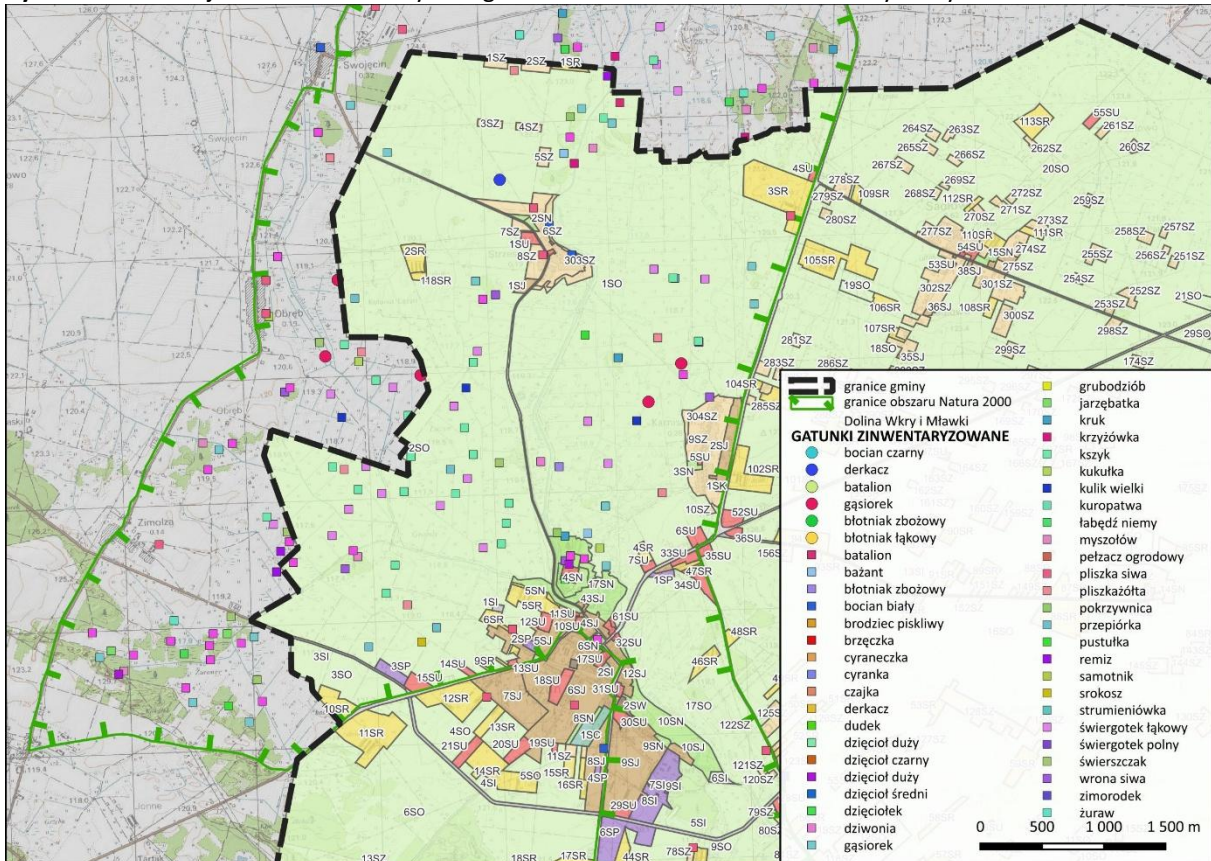
Strefa planistyczna	Lokalizacja w granicach obszaru Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	
303SZ		bocian biały, błotniak łąkowy	teren usług		
305SZ		pliszka siwa	teren usług		
30SO		błotniak stawowy			
31SO		bielik, błotniak łąkowy, derkacz, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, dzięcioł średni, dzięciołek, jarzębatka, jastrząb, myszółów, pełzacz ogrodowy, pleszka, słowik szary, trzmielojad, wrona siwa			
		bocian czarny, błotniak łąkowy, derkacz, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, dzięcioł średni, jarzębatka, jastrząb, kobuz, krogulec, kruk, myszółów, pleszka, pokrzywnica, słonka, słowik szary, trzmielojad			
32SO					
34SU		błotniak łąkowy, dzięcioł czarny	teren składów i magazynów		
37SR		błotniak łąkowy, derkacz	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
38SR		błotniak łąkowy, derkacz			
39SR		lerka	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
3SI		błotniak łąkowy			
3SO		błotniak łąkowy, świergotek łąkowy			
3SP		błotniak łąkowy	teren usług		
3SR		błotniak łąkowy, pliszka siwa	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
3SZ		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren usług		
40SR		błotniak łąkowy, derkacz	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
43SR		błotniak łąkowy			
44SR		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
45SR		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
46SR		dzięcioł czarny	teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej		
47SR		błotniak łąkowy			
48SR		NIE	dzięcioł czarny		teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej
4SN		TAK	dzięcioł duży, grubodziób, pleszka		teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu
4SO			pliszka siwa		
4SR			błotniak łąkowy		teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej
4SU			błotniak łąkowy		teren składów i magazynów
4SZ	błotniak łąkowy		teren biogazowni, teren usług		
56SZ	błotniak łąkowy, derkacz		teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej		
57SZ	błotniak łąkowy, derkacz		teren usług		
58SZ	błotniak łąkowy, derkacz		teren biogazowni, teren zieleni naturalnej		
59SZ	bocian biały, błotniak łąkowy		teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej		
5SI	błotniak łąkowy, derkacz				
5SJ	błotniak łąkowy				

Strefa planistyczna	Lokalizacja w granicach obszaru Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
5SN		błotniak łąkowy	teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu	
5SZ		błotniak łąkowy	teren biogazowni	
60SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren usług	
61SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren biogazowni, teren usług	
62SZ		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren usług	
63SR		NIE	błotniak stawowy	
63SZ	TAK	błotniak łąkowy, derkacz	teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej	
64SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren usług, teren zieleni naturalnej	
65SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
66SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
67SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
68SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren usług	
6SI		błotniak łąkowy	teren usług, teren produkcji	
6SJ		pliszka siwa		
6SN		pliszka		
6SO		błotniak łąkowy		
6SP		błotniak łąkowy		
6SU		błotniak łąkowy	teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej	
6SZ		bocian biały, błotniak łąkowy, pliszka siwa	teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej	
70SZ		bocian biały, błotniak łąkowy	teren usług	
71SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
73SZ		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	
74SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren usług, teren zieleni naturalnej	
75SZ		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	
76SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
77SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
78SZ		błotniak łąkowy	teren biogazowni, teren usług	
79SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
7SP		błotniak łąkowy		
7SU		błotniak łąkowy	teren składów i magazynów	
7SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
80SZ		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	
81SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
82SZ		błotniak łąkowy, derkacz	teren usług, teren zieleni naturalnej	
84SZ		błotniak łąkowy	teren zieleni naturalnej	
85SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
86SZ		błotniak łąkowy, jastrząb	teren zieleni naturalnej	
87SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
88SZ		błotniak łąkowy, pliszka siwa	teren usług	
8SJ	bocian biały			
8SO	bocian biały, srokosz			
8SR	błotniak łąkowy			
8SU	dzięciotek, grubodziób	teren zieleni naturalnej, teren wód		
8SZ	błotniak łąkowy, pliszka siwa	teren usług, teren zieleni naturalnej		
90SZ	błotniak łąkowy	teren usług		
92SZ	bocian biały, błotniak łąkowy	teren usług		

Strefa planistyczna	Lokalizacja w granicach obszaru Natura 2000	Gatunki w granicy obszaru Natura 2000	Profil dodatkowy strefy planistycznej	Przewidywane znaczące oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko
93SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
94SZ		błotniak łąkowy		
95SZ		błotniak łąkowy		
96SZ		błotniak stawowy, błotniak łąkowy, dudek, dziwonia, gąsiorek, jarzębatka, słowik szary		
97SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
98SZ		błotniak łąkowy	teren usług	
99SZ		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	
9SJ		błotniak łąkowy		
9SO		bielik, bocian biały, bocian czarny, brzegówka, brzęczka, błotniak stawowy, błotniak łąkowy, cyranka, czajka, derkacz, dudek, dziwonia, dzięcioł czarny, dzięcioł duży, dzięcioł zielony, dzięciołek, gąsiorek, jarzębatka, jastrząb, kobuz, krogulec, krzyżówka, kszyk, kukułka, kulik wielki, lerka, myszołów, pleszka, pliszka siwa, pliszkażółta, pokrzywnica, potrzuszcz, przepiórka, puśtułka, remiz, rycyk, samotnik, sokół wędrowny, srokosz, strumieniówka, słowik szary, trzcinia, trzcinniczek, trzmielojad, wrona siwa, łąbędź niemy, świergotek drzewny, świergotek polny, świergotek łąkowy, świerszczak, świstun, żuraw		
9SR		błotniak łąkowy		
9SZ		błotniak łąkowy	teren usług, teren zieleni naturalnej	

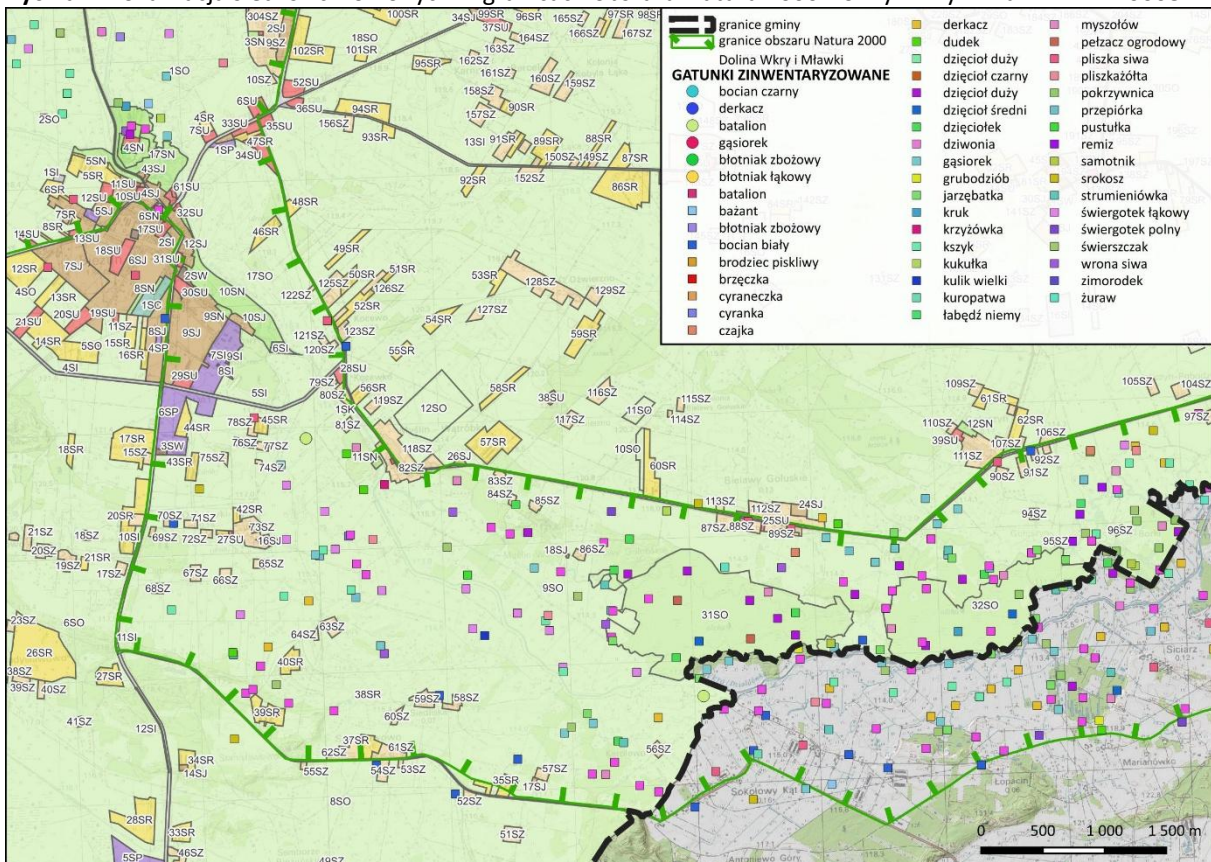
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 3. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

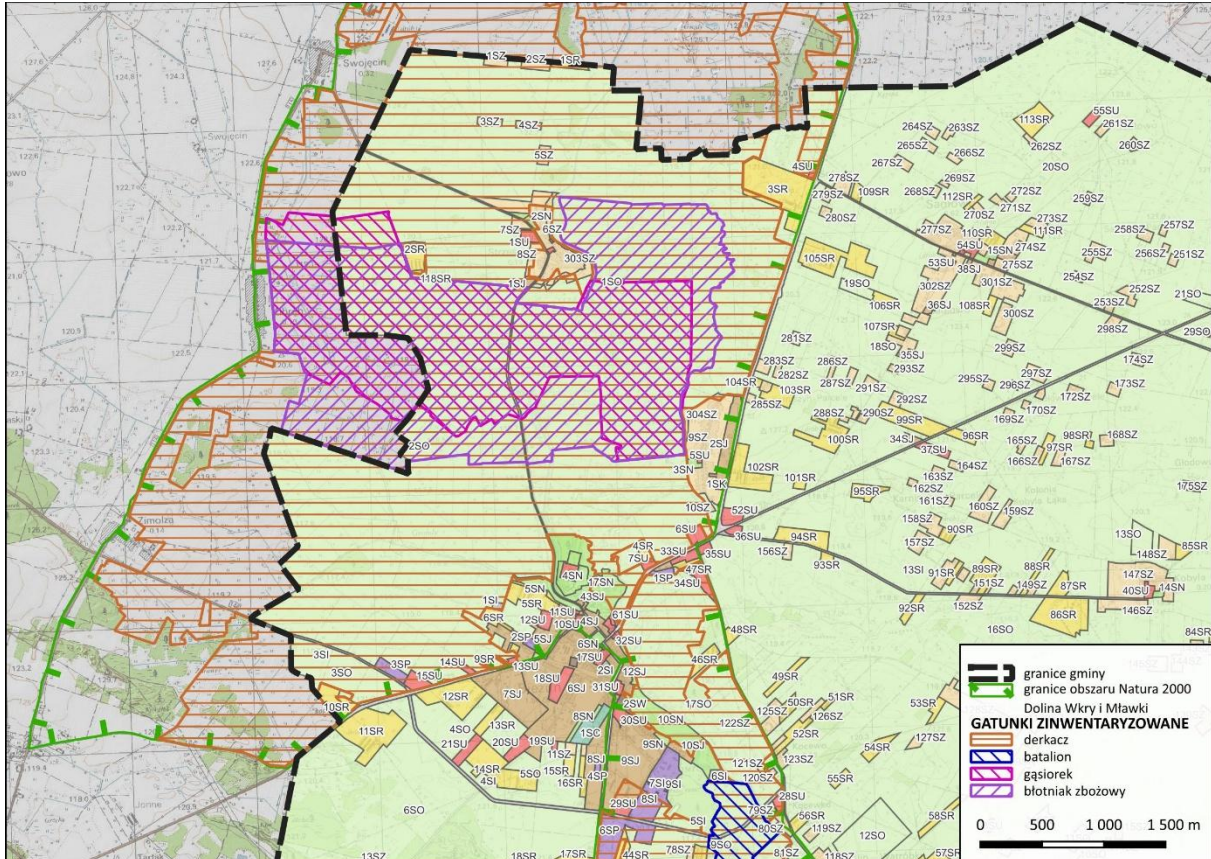
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 4. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

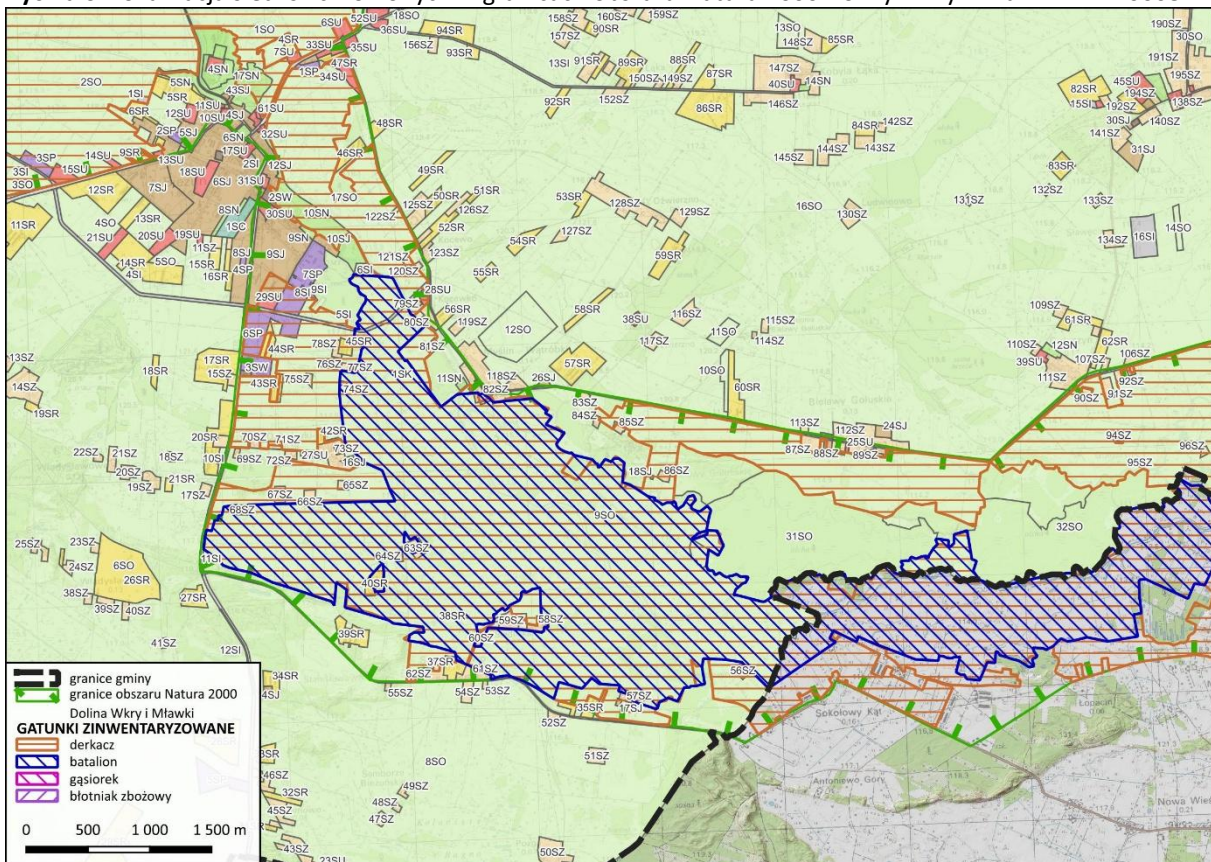
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 5. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

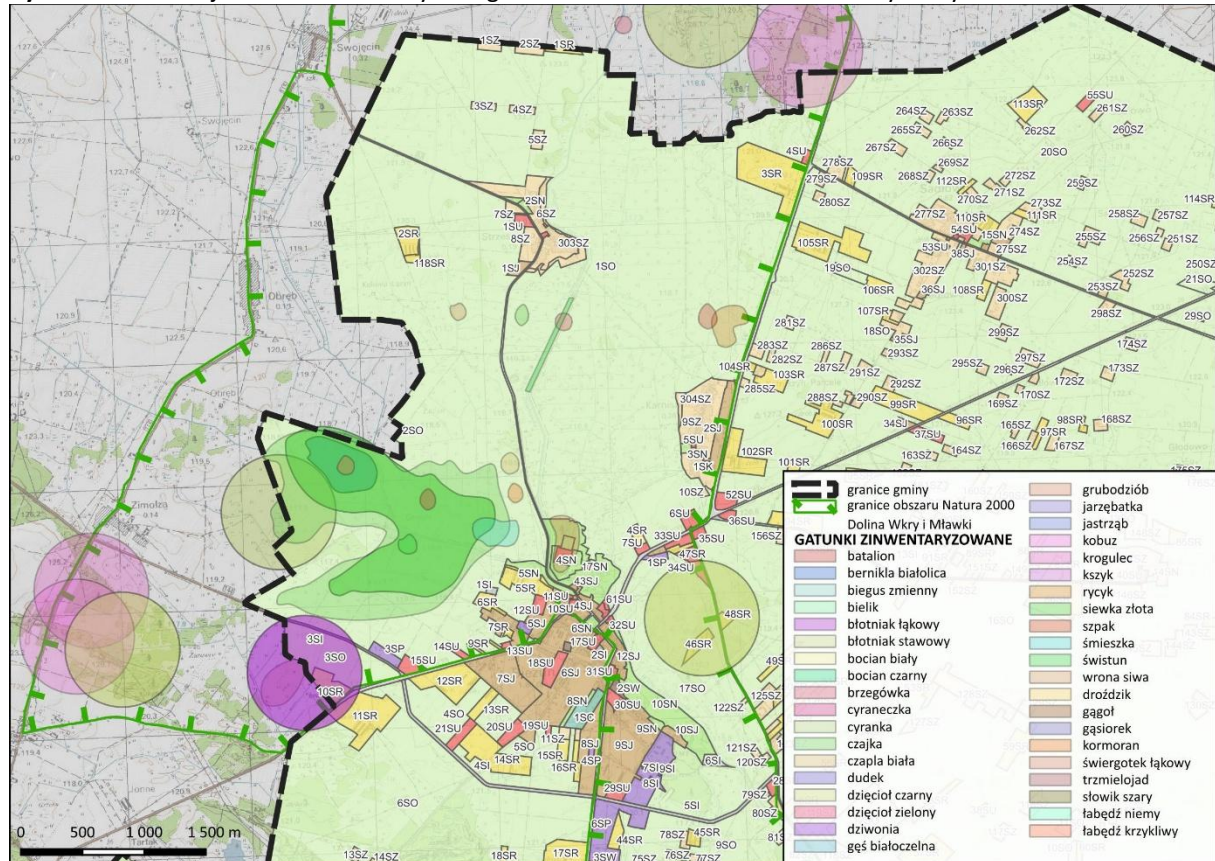
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 6. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

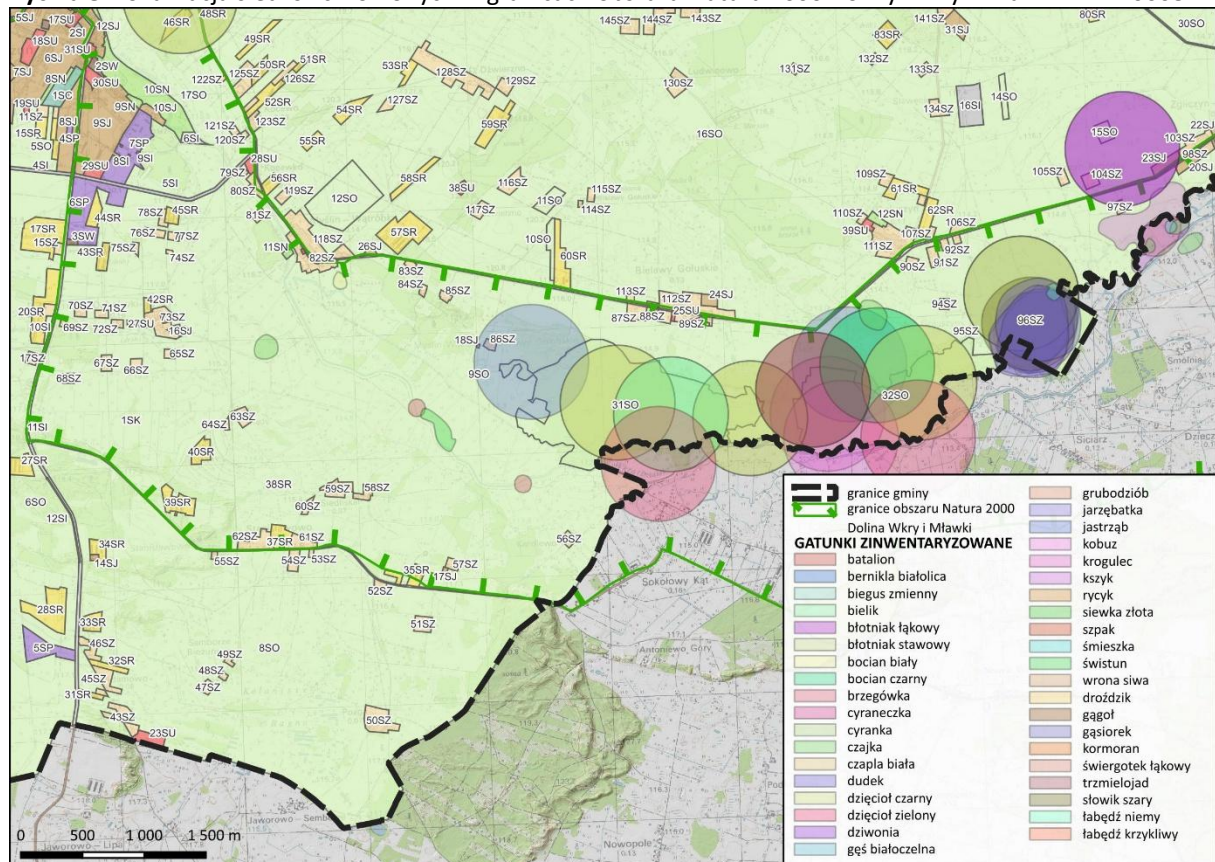
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 7. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Rycina 8. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

Podsumowanie

Poddając ocenie projekt dokumentu, wskazuje się, że wyznaczone strefy planistyczne zakładają rozwój w granicach istniejących funkcji mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych lub w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Rozwój odbywać się będzie głównie w lokalizacjach, w których istnieje lub przewidziana jest do realizacji podstawowa infrastruktura techniczna (wodociągowa, kanalizacyjna, elektroenergetyczna). Wydzielenia planistyczne odpowiadają obecnemu zagospodarowaniu przestrzennemu, w związku z czym nie przewiduje się utraty stanowisk gatunków chronionych wskutek zajęcia tych terenów pod zabudowę.

Projekt POG wyznacza strefy planistyczne w granicach obszaru Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki”. W ich obrębie przewidziano zróżnicowane formy zagospodarowania, obejmujące m.in. tereny usługowe, zieleni naturalnej, lasów oraz odnawialnych źródeł energii, w tym elektrownie słoneczne i biogazownie.

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń jest dokumentem o dużym stopniu ogólności formułowanych ustaleń, czyli nie przesądza on o lokalizacji ani o szczegółowych parametrach przyszłych inwestycji, a jedynie wyznacza kierunkowe ramy zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, iż plan ogólny w sposób syntetyczny odzwierciedla ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które łącznie obejmują 100% powierzchni gminy. Oznacza to, że możliwości dopuszczenia jakichkolwiek form zainwestowania zostały określone na podstawie szczegółowych analiz przestrzennych i środowiskowych, a na etapie sporządzania poszczególnych MPZP przeprowadzono strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, obejmujące wpływ ustaleń planistycznych na obszary Natura 2000.

Dopuszczenie określonych profili dodatkowych, takich jak tereny składów i magazynów, elektrownie słoneczne czy biogazownie, nie przesądza o faktycznej realizacji tych obiektów. Każdorazowa ich lokalizacja wymagać będzie odrębnego postępowania administracyjnego, obejmującego uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000, a następnie pozwolenia na budowę. W związku z tym ostateczna możliwość realizacji tego typu przedsięwzięć będzie poprzedzona wnikliwą analizą środowiskową i spełnieniem wymogów wynikających z przepisów ochrony przyrody.

Analizując projekt planu ogólnego gminy, stwierdza się, iż charakter zmian polityki przestrzennej w obrębie obszaru Natura 2000 jest niewielki i ograniczony głównie do sąsiedztwa istniejących jednostek osadniczych. Każde z potencjalnych przedsięwzięć wymagających uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach będzie szczegółowo analizowane w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziały-

wania na środowisko. Takie postępowanie eliminuje możliwość kolizji prowadzącej do znaczącego negatywnego wpływu na obszar Natura 2000, a w przypadku stwierdzenia potencjalnych zagrożeń umożliwia zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących lub kompensacyjnych.

Pomimo lokalizacji części stref planistycznych w granicach siedlisk gatunków chronionych oraz dopuszczenia w ich obrębie możliwości zabudowy, **nie prognozuje się występowania znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony ani integralność obszaru Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki”**. Wynika to z faktu, że ustalenia planu nie przewidują realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a dopuszczone kierunki zagospodarowania uwzględniają ochronę cennych przyrodniczo terenów i istniejących struktur ekologicznych.

Realizacja ustaleń planu ogólnego będzie odbywać się przy zachowaniu zasad dobrej praktyki środowiskowej, w tym unikania prowadzenia prac w okresie lęgowym ptaków, utrzymania i wzmacniania struktury zieleni, zachowania ciągłości siedlisk oraz drożności korytarzy ekologicznych. Nie przewiduje się również, by uchwalenie planu mogło powodować niedotrzymanie celów dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 określonych w planie zadań ochronnych. Co więcej, realizacja inwestycji celu publicznego w zakresie środowiska przyrodniczego, w szczególności działań ukierunkowanych na osiągnięcie lub poprawę właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, w tym o znaczeniu priorytetowym, może przyczynić się do wzmocnienia ochrony i poprawy stanu ekologicznego obszarów Natura 2000 położonych na terenie gminy Bieżuń.

6.8.3 Oddziaływanie na rezerwat przyrody

Celem **rezerwatu Gołuska Kępa**, utworzonego Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 grudnia 1971 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody, zmienionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody Gołuska Kępa, jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu liściastego o cechach zespołu naturalnego. Rezerwat posiada otulinę zabezpieczającą przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznacza się otulinę rezerwatu, o łącznej powierzchni 432,98 ha. Dla rezerwatu obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem nr 36 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu „Gołuska Kępa”. Zgodnie z rozporządzeniem z 1971 r., na obszarze rezerwatu zakazuje się:

- wycinania drzew i pobierania użytków drzewnych, z wyjątkiem wypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, których zakres określa plan urządzenia gospodarstwa rezerwatowego podlegający zatwierdzeniu przez Naczelnego Konserwatora. Przyrody; do czasu sporządzenia wymienionego planu dopuszczalne jest po uzgodnieniu z konserwatorem przyrody - usuwanie drzew .martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający

na zniszczenie otoczenia i powierzchni gleby, z pozostawieniem w ziemi karpiny, oraz w razie potrzeby dokonywanie zabiegów pielęgnacyjnych;

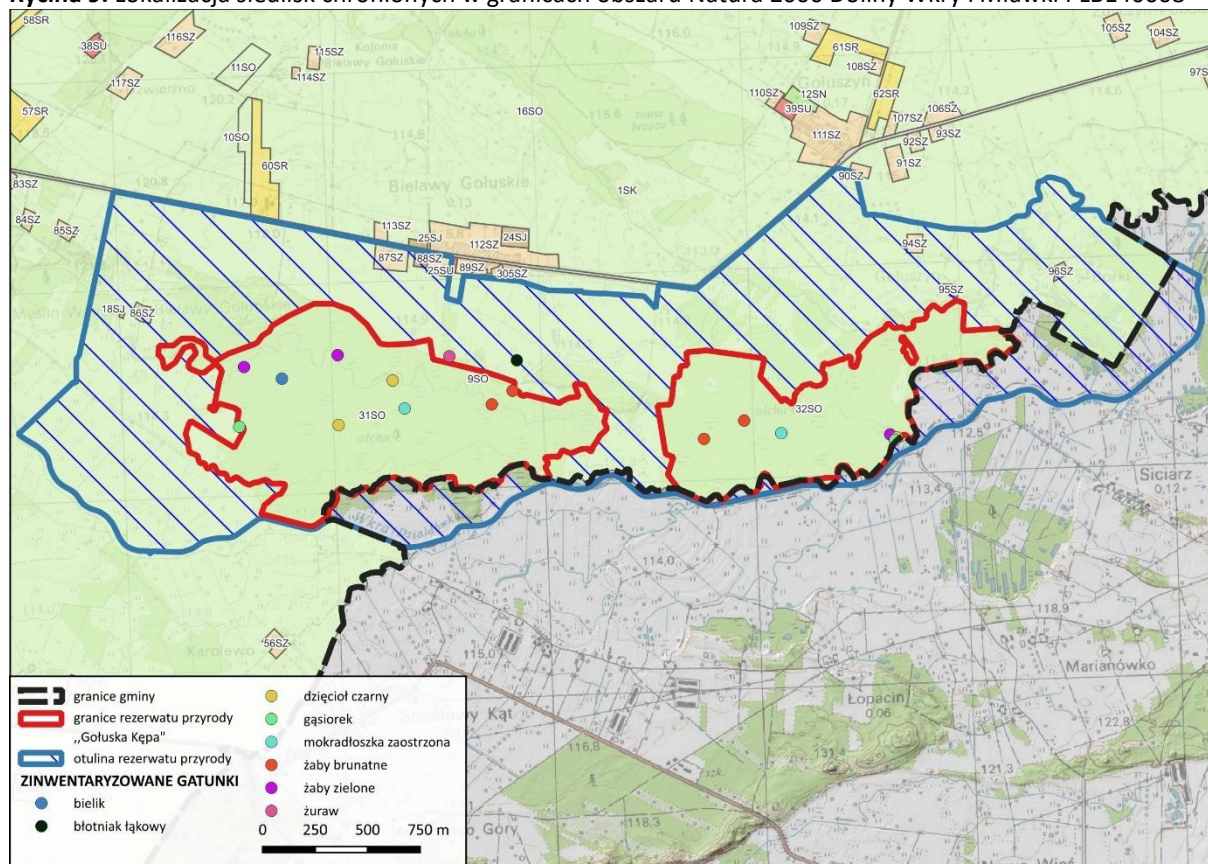
- zmieniania stosunków wodnych bez uzyskania pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez właściwy do spraw gospodarki wodnej;
- niszczenia gleby i wydobywania kopalin;
- zanieczyszczania terenu, wzniesienia ognia;
- niszczenia lub uszkodzenia drzew i innych roślin;
- polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia gniazd, wybie-rania jaj piskląt wszystkich gatunków ptaków;
- umieszczania tablic, napisów i innych znaków;
- wznoszenia budowli oraz zakładania i budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych;
- przebywania poza miejscami wyznaczonymi przez konserwatora przyrody.

W ramach planu zadań ochronnych ustanowionego przez RDOŚ w Warszawie w 2022 r. nie zidentyfikowano procesów ekologicznych zachodzących w rezerwacie oraz aktualnej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych mogące mieć wpływ na jego cel ochrony. Jedynymi zinwentaryzowanymi zagrożeniami są istniejące zagrożenia wewnątrz rezerwatu, zatem jedynym sposobem eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków jest monitoring zachodzących w rezerwacie procesów ekologicznych wraz z oceną zagrożeń dla ich celów ochrony.

W granicach rezerwatu przyrody Gołuska Kępa wyznaczone zostały strefy otwarte (31SO i 32SO), w ramach których nie dopuszczono powstawania nowej zabudowy. W otulinie rezerwatu przyrody znajdują się strefy planistyczne, które dopuszczają realizację zabudowy, w tym zabudowy usługowej wyznaczonej w jej profilu dodatkowym. Są to strefy: 87SZ i 88SZ. Otulina rezerwatu obejmuje także strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową 86SZ, 94SZ, 95SZ i 96SZ, które nie dopuszczają w profilach dodatkowych żadnych terenów. Ponadto POG wyznacza strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 18SJ (z dopuszczeniem w profilu dodatkowym terenu zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej) i 19SJ. Wyznaczenie stref planistycznych podyktowane jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które wymagają przenoszenia ustaleń obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do planu ogólnego gminy. Niemniej nie przewiduje się, aby w granicach ww. stref mogłyby dojść do wystąpienia negatywnych oddziaływań na rezerwat przyrody Gołuska Kępa ani do pogłębienia zagrożeń zidentyfikowanych w jego granicach.

Poniższa rycina przedstawia lokalizację gatunków chronionych w ramach rezerwatu przyrody na tle stref planistycznych wydzielonych w projekcie planu ogólnego gminy.

Rycina 9. Lokalizacja siedlisk chronionych w granicach obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ.

6.8.4 Oddziaływanie na obszary chronionego krajobrazu

W granicach Nadwkrzańskieg obszaru chronionego krajobrazu oraz obszaru chronionego krajobrazu Międzyrzecze Skrwy i Wkry zgodnie z art. 24. ust. 1. ww. ustawy, wprowadzone zostały następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: o linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, o zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Teren Nadwkrzańskiego obszaru chronionego krajobrazu obejmuje zachodnią i południową część gminy. Z uwagi na fakt, iż obejmuje on znaczną część gminy, w jego granicach projekt planu ogólnego gminy ustanawia takie strefy jak: otwarta (SO), wielofunkcyjna z zabudową jednorodziną (SJ), wielofunkcyjna z zabudową wielorodzinną (SW), wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ), usługowa (SU), gospodarcza (SP), cmentarza (SC), zieleni i rekreacji (SN), infrastrukturalna (SI) oraz komunikacyjna (SK), jednakże znacznie strefa otwarta (SO). Projekt dokumentu zakłada rozwój zabudowy wyłącznie w strefach, które zostały ujęte w projekcie POG poprzez przeniesienie ustaleń z obowiązujących w całej gminie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a zatem wyznaczenie stref planistycznych zostało dokonane zgodnie z zakazami i nakazami formułowanymi w ramach zapisów formy ochrony przyrody. W profilach dodatkowych stref otwartych wyznaczonych w granicach OChK nie wprowadzono możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowej i słonecznej, natomiast granicach stref produkcji rolniczej: 26SR, 27SR, 20SR, 37SR, 31SR, 35SR, 33SR, 32SR, 34SR, 28SR, 45SR, 40SR, 39SR, 23SR, 44SR, 29SR, 17SR, 11SR, 13SR, 12SR, 14SR, 19SR, 30SR, 46SR, 24SR oraz strefy otwartej 7SO w profilach dodatkowych dopuszczono tereny elektrowni słonecznej. W niektórych z wymienionych stref SR, a także w strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową: 28SZ, 19SZ, 78SZ, 51SZ, 50SZ, 31SZ, 61SZ, 62SZ, 54SZ, 63SZ, 59SZ, 58SZ dopuszczono w profilu dodatkowym tereny biogazowni.

Obszar chronionego krajobrazu Międzyrzecze Skrwy i Wkry obejmuje północno-zachodnią część gminy. Z uwagi na fakt, iż obejmuje on znaczną część gminy, w jego granicach projekt planu ogólnego gminy ustanawia takie strefy jak: otwarta (SO), wielofunkcyjna z zabudową jednorodziną (SJ), wielo-

funkcyjna z zabudową zagrodową (SZ), usługowa (SU), gospodarcza (SP), cmentarza (SC), zieleni i rekreacji (SN), infrastrukturalna (SI) oraz komunikacyjna (SK), jednakże znacznie strefa otwarta (SO). W profilach niektórych stref produkcji rolniczej dopuszczono tereny elektrowni słonecznej i/lub tereny biogazowni: 3SR, 1SR, 6SR, 7SR, 5SR, 4SR, 10SR, 2SZ, 6SZ, 4SZ, 1SZ, 5SZ, 3SZ. W profilu dodatkowym niektórych stref usługowych (1SU, 6SU, 15SU) także dopuszczono tereny elektrowni słonecznej, natomiast w profilach dodatkowych niektórych stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową dopuszczono tereny biogazowni.

Należy jednak podkreślić, iż w ogólnym ujęciu strefy dopuszczające w swoich profilach dodatkowych tereny elektrowni wiatrowej, słonecznej lub biogazowni nie zajmują znacznej powierzchni. Lokalizacja takich obiektów każdorazowo poprzedzana jest wnikliwą analizą środowiskową, której wynik decyduje o uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dopiero na tym etapie określane są także zastosowania technologiczne inwestycji, jednakże na obecnym etapie nie sposób określić, czy na wskazanych terenach dojdzie do realizacji tego typu inwestycji.

6.8.5 Oddziaływanie na pomniki przyrody

Istniejące pomniki przyrody funkcjonują w granicach istniejących jednostek osadniczych oraz poza nimi i podlegają ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W przypadku pomników przyrody obowiązują zasady znajdujące się w aktach ich powołujących, których celem jest ochrona i zachowanie ich trwałości. ze względu na ich rozproszony punktowy charakter, w projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń nie uwzględniono ich występowania poprzez wyznaczenie odrębnych stref planistycznych.

Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Bieżeń pod postacią sześciu obiektów zlokalizowane są w zasięgu strefy otwartej (SO) oraz strefy usługowej (SU).

6.9 Zasoby naturalne

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2026 poz. 69), udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ochrona ta realizowana jest na zasadach określonych zarówno w tej ustawie, jak i w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.). Jej celem jest zabezpieczenie możliwości eksploatacji lub innego wykorzystania złóż. Przepisy Prawa geologicznego i górniczego nakładają również obowiązek uwzględniania obszarów i terenów górniczych podczas sporządzania ustaleń planu ogólnego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analogiczny obowiązek przewidziany został w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która stanowi, że ustalenia planu ogólnego powinny być formułowane z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności terenów i obszarów górniczych, filarów ochronnych oraz udokumentowanych złóż kopalin.

Na terenie gminy Bieżeń nie występują złoża surowców naturalnych, wobec czego w projekcie planu ogólnego gminy nie wyznaczono żadnej strefy górnictwa (SG). Jednocześnie nie przewiduje się potencjalnego negatywnego oddziaływania ustaleń dokumentu na zasoby naturalne.

6.10 Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W granicach gminy Bieżeń zlokalizowana jest znaczna liczba obiektów o wysokich walorach historycznych, architektonicznych i kulturowych, które dowodzą o rozwoju miejsca na przestrzeni lat. Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń, ze względu na swoją specyfikę wynikającą z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z zapisów wykonawczych, nie formułuje ustaleń w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, niemniej jednak uwzględnia on zabytki objęte formami ochrony poprzez wyznaczenie stref planistycznych z parametrami zabudowy i zagospodarowania terenu dedykowanymi zarówno przedmiotom ochrony, jak i urbanistycznym możliwościom zachowania indywidualnych cech zabytkowych.

Nie jest możliwe formułowanie szczegółowych założeń dla każdego obiektu lub obszaru indywidualnie. Zostały one jednak ujęte w ramach stref odpowiadających aktualnemu sposobowi zabudowy i użytkowania terenu, z uwzględnieniem dostosowania parametrów zabudowy i zagospodarowania do celu oraz przedmiotu ochrony. Wiele ustaleń o charakterze ochronnym, odnoszących się zarówno do budynków i obiektów budowlanych, jak i do elementów niebudowlanych, będzie, podobnie jak dotychczas, określane indywidualnie na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ocenia się zatem, iż projekt planu ogólnego gminy Bieżeń został sporządzony z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z występowania na obszarze gminy obiektów o największej wartości historycznej, podlegającej ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w zakresie, jaki umożliwia na to formuła sporządzania planów ogólnych, wynikająca ściśle z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

6.11 Oddziaływanie na ludzi

Do oddziaływań na ludzi może dojść przede wszystkim na styku funkcji mieszkaniowych i przemysłowych bądź usługowych, bądź w sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych. Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń nie zakłada lokalizowania nowych zakładów przemysłowych, ponadto ukierunkowuje on nową zabudowę mieszkaniową na obszary, gdzie obecnie rozwinięta jest sieć osadnicza.

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu POG nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m.in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz czy władających drogami publicznymi.

Wśród potencjalnych czynników mogących negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi w wyniku realizacji postanowień projektu planu ogólnego szczególne znaczenie mają zanieczyszczenia chemiczne, w tym te związane z gospodarką ściekową i odpadami. Obecnie stanowią one jedno z najważniejszych zagrożeń zdrowotnych. Część substancji chemicznych trafia do środowiska celowo, lecz często bez dostatecznej analizy ich wpływu na zdrowie i ekosystemy. Zdecydowaną większość stanowią jednak zanieczyszczenia powstające w wyniku działalności produkcyjnej, konsumpcyjnej, a także w efekcie awarii lub katastrof.

Oddziaływanie tych substancji może przybierać różne formy. Relatywnie łatwe do rozpoznania są ostre zatrucia, wywołane jednorazowym narażeniem na wysokie stężenie toksyn. Zdecydowanie większe trudności diagnostyczne sprawiają jednak zatrucia przewlekłe, będące skutkiem długotrwałej ekspozycji na niewielkie dawki substancji szkodliwych. Ich objawy są często niespecyficzne i trudne do jednoznacznego powiązania z konkretnym czynnikiem środowiskowym. W kontekście realizacji ustaleń planu ogólnego, to właśnie długoterminowe, chroniczne oddziaływanie zanieczyszczeń chemicznych należy uznać za istotniejsze z punktu widzenia zdrowia publicznego. Ich występowanie na omawianym obszarze może pochodzić przede wszystkim z: emisji transportowych oraz ciągów komunikacyjnych, kotłowni C.O., emisji z terenów produkcyjnych oraz obszarów rolniczych. Zanieczyszczenia te mogą dostawać się do ludzkiego organizmu drogą pokarmową poprzez spożywanie zanieczyszczonej wody lub pokarmu, lub oddechowają poprzez wdychanie spalin i innych szkodliwych związków lotnych. Ocenia się, że poszczególne zapisy projektu planu ogólnego, w tym także odwołania do przepisów odrębnych, zapewniają jednocześnie poprawny stan ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, a wpływ zanieczyszczeń na zdrowie mieszkańców gminy Bieżeń będzie zatem stosunkowo niewielki.

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń w swoich ustaleniach w pełni zachowuje układ zieleni urządzonej, najczęściej w ramach strefy zieleni i rekreacji (SN) oraz nieurządzonej, najczęściej należącej do strefy otwartej (SO). Ochrona systemu zieleni ma duże znaczenie dla jakości życia z uwagi na lokalizację w ich zasięgu licznych terenów pełniących funkcje wypoczynkowo-rekreacyjne, zapewniające realizację podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, czy też wypoczynku. Bliskość i różnorodność terenów zieleni, które pełnią jednocześnie funkcje rekreacyjne, sprzyja również kształtowaniu prozdrowotnych nawyków mieszkańców i aktywnemu spędzaniu wolnego czasu. Ochrona istniejących form zieleni oraz zapewnienie warunków do tworzenia nowych ma istotne znaczenie zarówno dla zdrowia i samopoczucia mieszkańców, jak i dla utrzymania odpowiedniej jakości środowiska miejskiego. Zieleń pełni liczne funkcje: społeczne (miejsce rekreacji, integracji, spędzania wolnego czasu), środowiskowe (wpływając m.in. na mikroklimat, zmniejszenie zanieczyszczenia, zmniejszenie temperatury), estetyczne (wpływa na zwiększenie atrakcyjności przestrzeni), stąd też jej ochrona oraz kształtowanie ma szczególnie korzystny wpływ na ludzi.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.), ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na dążeniu do utrzymania ich poziomów na poziomie dopuszczalnym lub niższym, a w przypadku przekroczeń – na ich ograniczaniu co najmniej do wartości dopuszczalnych. Szczegółowe wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, zróżnicowane w zależności od funkcji danego obszaru, zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r., poz. 2448). Projekt planu ogólnego gminy Biezuń nie ustala jednak konkretnych inwestycji, których realizacja skutkowałaby wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne. Ustala on wyłącznie gminny katalog stref planistycznych, w którym zawarty jest profil funkcjonalny poszczególnych stref planistycznych, a także parametry zabudowy i zagospodarowania terenu. Niemniej w profilu podstawowym wszystkich stref dopuszczone zostały tereny infrastruktury technicznej, lecz obecnie nie ma podstaw do prognozowania przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Przepisy odrębne wymagają zachowania pasów technologicznych od linii elektroenergetycznych, o szerokości w zależności od napięcia, w których zakazuje się m.in. lokalizacji miejsc pobytu, a tym samym ogranicza ekspozycję ludzi na promieniowanie, co zapewnia stałą ochronę mieszkańcom.

Realizacja założeń projektu planu ogólnego gminy Biezuń, obejmujących rozwój zróżnicowanej zabudowy mieszkaniowej, lokalnych centrów usługowych, terenów zieleni i rekreacji oraz poprawę dostępności transportu zbiorowego, prognozowana jest jako korzystna z punktu widzenia jakości życia mieszkańców. Działania te sprzyjać będą poprawie warunków zamieszkania, ograniczeniu barier w dostępie do usług, zwiększeniu mobilności oraz integracji społecznej, a także poprawie dobrostanu psychofizycznego mieszkańców.

6.12 Dobra materialne

Wszystkie procesy rozwoju przestrzennego gminy Biezuń, prowadzone w oparciu o ustalenia omawianego w prognozie projektu planu ogólnego powodować będą oddziaływania na dobra materialne. Oddziaływania te będą miały różny charakter i skalę.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła w znaczący sposób wpływać na obniżenie wartości nieruchomości lub ograniczać ich użytkowanie. Wręcz przeciwnie, planowany rozwój komunikacji drogowej a także nacisk na dobre skomunikowanie piesze i rowerowe zapewnią zwiększenie dostępności do istniejącego i planowanego zagospodarowania. Przewiduje się że przyczyni się to do wzrostu wartości nieruchomości. Ponadto, wyznaczanie stref planistycznych zgodnie z zaplanowaną wcześniej polityką przestrzenną gminy (na podstawie MPZP) pozwala na efektywne wykorzystanie już uzbrojonych terenów, bez konieczności znaczącej rozbudowy infrastruktury technicznej i drogowej. Takie podejście sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, ograniczając koszty inwestycyjne i zwiększając efektywność wykorzystania zasobów gminy.

Na wzrost wartości materialnej wpłynie również zagospodarowanie obszaru z poszanowaniem wartości przyrodniczych i kulturowych, z zachowaniem walorów krajobrazowych, z uwzględnieniem odnawialnych źródeł energii. Poprawa warunków zamieszkania poprzez rozwój sieci infrastrukturalnych prowadzących do sieciowego zabezpieczenia w kanalizację sanitarną, możliwość zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, lecz także atrakcyjność przyrodnicza gminy może wpłynąć pozytywnie na wartość nieruchomości. Dodatkowym pozytywnym aspektem będzie zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej dóbr materialnych.

Reasumując, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu ogólnego mogła prowadzić do zniszczenia dóbr materialnych ani ograniczenia dostępu do nich. Brakuje przesłanek, by zakładać, że potencjalne oddziaływania środowiskowe, takie jak emisja hałasu czy możliwość wystąpienia zanieczyszczeń, które mogłyby powodować dewastację obiektów budowlanych, pojazdów czy innych składników majątku uznawanych za dobra materialne. Przy założeniu przestrzegania obowiązujących przepisów oraz prowadzenia inwestycji zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, nie prognozuje się wystąpienia negatywnego wpływu na istniejący stan majątkowy mieszkańców.

6.13 Gospodarka odpadami

W wyniku potencjalnego rozwoju zabudowy zwiększy się także ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i innego rodzaju. Wytwórcy odpadów będą, jak dotychczas, zobowiązani do gospodarowania nimi zgodnie z istniejącymi regulacjami prawnymi w tym zakresie. Pozwoli to na bezpieczne unieszkodliwienie i odzysk powstałych odpadów, z maksymalnie możliwym ograniczeniem ich wpływu na środowisko.

W ramach gospodarki odpadami należy dążyć do poprawy wyposażenia gminy w instalacje gospodarki odpadami, kontynuowania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innymi regulującymi sposób postępowania z odpadami komunalnymi.

6.14 Ocena oddziaływania – synteza

W celu określenia potencjalnych konfliktów pomiędzy dopuszczalnością zabudowy a ograniczeniami środowiskowymi w projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń wykorzystano metodę opisową, która konfrontuje przewidywane oddziaływania na środowisko wykazane w rozdziale 6. prognozy z ustaleniami projektu planu ogólnego.

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu planu ogólnego gminy na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy, która stanowi syntezę opisu przewidywanego oddziaływania na środowisko z rozdziałów 6.1. – 6.14.

Tabela 14. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE		-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
WODY POWIERZCHNIOWE		-/+		-/+	-		-/+	-/+	-
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ		-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
LUDZIE		-/+		-/+			-/+	-/+	-
ROŚLINY	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZWIERZĘTA	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIERZCHNIE ZIEMI	-/+	-/+		-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
KRAJOBRAZ	-/+	+		-/+			-/+	-/+	-
KLIMAT		-/+		-/+			-/+	-/+	
ZASOBY NATURALNE	-	-/+					-/+	-/+	
HAŁAS	-/+	-/+		-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
POWIETRZE	-/+	-/+	+	-/+	-	-/+	-/+	-/+	-
ZABYTKI	+	+	+	-/+			+	+	
DOBRA MATERIALNE	+		+	+			+	+	
OBSZARY NATURA 2000		-/+		-/+		-/+	-/+	-/+	

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

- może wystąpić negatywne oddziaływanie

puste pole oznacza brak oddziaływania

W zakresie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, średnioterminowych, długoterminowych i stałych realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wiązać się będzie zarówno z negatywnym jak i pozytywnym oddziaływaniem, przy czym większość oddziaływań negatywnych występować będzie w perspektywie krótkoterminowej lub chwilowej, przez co nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko.

Na etapie budowy nowych obiektów mogą wystąpić różnorodne oddziaływania na środowisko, takie jak: wzrost emisji hałasu i wibracji, przekształcenia krajobrazu, zakłócenia w funkcjonowaniu fauny, powstawanie odpadów, obniżenie poziomu wód gruntowych czy zmiana warunków gruntowych. Oddziaływania te wpływają na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego: powietrze, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, ukształtowanie terenu, klimat lokalny, a także na florę, faunę oraz zdrowie i komfort życia ludzi.

Najbardziej znaczące są oddziaływania bezpośrednie i stałe, gdyż trwale modyfikują wybrane komponenty środowiska naturalnego i kulturowego. Na etapie samej realizacji inwestycji tego rodzaju wpływy praktycznie nie występują, a po zakończeniu budowy ustępuje również większość oddziaływań chwilowych.

Mogą jednak utrzymywać się pewne trwałe skutki, np. zmiana warunków gruntowych czy obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Zasadniczo jednak dominują oddziaływania krótkotrwałe i bezpośrednie, wynikające z ingerencji w środowisko biotyczne i abiotyczne, ograniczone czasowo do okresu budowy.

Również na etapie eksploatacji obiektów mogą pojawiać się negatywne oddziaływania środowiskowe, jednak mają one charakter długoterminowy i stały. Wiążą się m.in. z zajęciem powierzchni terenu (np. utrata powierzchni biologicznie czynnych) oraz z funkcjonowaniem samych obiektów. W tym okresie mogą występować także oddziaływania skumulowane, szczególnie w strefach, gdzie nakładają się uciążliwości generowane przez infrastrukturę komunikacyjną oraz inne istniejące lub planowane inwestycje (produkcyjno-usługowe, techniczne czy drogowe). Skutki dla środowiska mogą wynikać przede wszystkim z emisji gazów i pyłów do atmosfery, wytwarzania odpadów, odprowadzania ścieków, zanieczyszczenia gleby i ziemi, emisji hałasu czy też ryzyka awarii.

Mimo to, biorąc pod uwagę skalę i zasięg planowanych stref, nie przewiduje się poważnych negatywnych konsekwencji środowiskowych. Realizacja ustaleń planu ogólnego może jednak w różnym stopniu oddziaływać na powierzchnię ziemi, glebę, wody powierzchniowe i podziemne, klimat lokalny, florę i faunę, ich wzajemne powiązania, a także na ekosystemy i krajobraz.

Skutki realizacji ustaleń analizowanego dokumentu można rozpatrywać z punktu widzenia ich odwracalności oraz zasięgu przestrzennego. Wśród potencjalnych oddziaływań przeważają zjawiska nieodwracalne i mające charakter lokalny, które uznaje się za negatywne. Wynikają one przede wszystkim z rodzaju planowanego przeznaczenia terenów.

Na terenach dopuszczających zabudowę negatywne skutki obejmują m.in. degradację powierzchni glebowych, intensyfikację procesów erozyjnych, przekształcenia właściwości gruntów, a także ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych. Może dochodzić do pogorszenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza atmosferycznego, jak również klimatu akustycznego. Zjawiska te prowadzą do zakłóceń bytowania fauny, zmniejszenia powierzchni siedlisk roślinnych i obniżenia różnorodności biologicznej. W efekcie widoczne będą także zmiany krajobrazowe, związane z urbanizacją terenów otwartych oraz przekształceniem układu przestrzennego i estetyki otoczenia. Niektóre strefy planistyczne w swoich profilach dodatkowych dopuszczają tereny elektrowni wiatrowych, tereny elektrowni słonecznych i tereny biogazowni, niemniej należy podkreślić, iż każdorazowa lokalizacja obiektów służących do produkcji energii z biomasy, wiatru lub słońca poprzedzona będzie szeregiem analiz środowiskowych, które po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 prowadzić będą do uzyskania decyzji środowiskowej i dalej do uzyskania pozwolenia na budowę. Wobec takiego toku postępowania podkreśla się, iż pomimo dopuszczenia w profilach dodatkowych niektórych stref planistycznych takich terenów, ostateczna ich lokalizacja będzie możliwa dopiero po przeprowadzeniu wnikliwego i długotrwałego postępowania administracyjnego.

W przypadku stref komunikacyjnych skutki oddziaływań są podobne, jednak dodatkowo szczególnie silnie zaznacza się całkowita degradacja i przekształcenie rzeźby terenu oraz likwidacja powierzchni glebowych, co jest zjawiskiem nieodwracalnym i lokalnym. Inwestycje komunikacyjne mogą powodować zjawiska takie jak: wprowadzanie zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych, pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego oraz zwiększoną emisję hałasu. Ponadto mogą one prowadzić do ograniczenia miejsc bytowania fauny, zakłócenia możliwości migracji zwierząt, a w konsekwencji – do całkowitej degradacji istniejącej szaty roślinnej, obniżenia różnorodności biologicznej i fragmentacji systemu przyrodniczego gminy.

W odniesieniu do obszaru Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki” stwierdza się, że realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony ani integralność tego obszaru. Pomimo lokalizacji części stref planistycznych w granicach siedlisk gatunków chronionych oraz dopuszczenia w ich obrębie określonych form zagospodarowania, ustalenia planu mają charakter kierunkowy i nie przesądzają o faktycznej realizacji inwestycji, których lokalizacja każdorazowo wymagać będzie uzyskania decyzji środowiskowej.

Należy podkreślić, że prognozowane oddziaływania mają charakter ogólny i nie mogą zostać bezpośrednio przełożone na konkretne wielkości czy wskaźniki ilościowe. Tym samym nie odzwierciedlają one pełnego obrazu rzeczywistych, potencjalnych skutków dla środowiska ani dokładnej ich skali, a jedynie wskazują kierunki i możliwe konsekwencje wynikające z realizacji ustaleń planistycznych. Ponadto gmina posiada politykę przestrzenną uregulowaną miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które precyzyjnie wskazują tereny dopuszczające dany typ zabudowy. Jest to efektywny sposób na zapobieganie rozpraszaniu się zabudowy, a stuprocentowe pokrycie gminy planami miejscowymi sprawia, iż projekt POG nie wyznacza obszarów uzupełnienia zabudowy. Nie występują zatem potencjalne zagrożenia, które mogłyby być generowane przez rozproszoną zabudowę.

W tym miejscu należy także zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników które z uwagi na specyfikę ocenianego dokumentu a w szczególności jego ogólność na obecnym etapie nie są znane. Plany ogólne gminy, ze względu na swój charakter określony w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.) oraz aktami wykonawczymi, posiadają ograniczony zakres formułowanych rekomendacji i wniosków, zatem dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych bądź wydawania decyzji administracyjnych możliwe będzie uszczegółowienie w zakresie ochrony elementów przyrody, dziedzictwa kulturowego oraz ludzi i dóbr materialnych.

7 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE POG

Na etapie sporządzania projektu planu ogólnego gminy Bieżeń rozważano możliwe rozwiązania alternatywne wobec przyjętych w projekcie dokumentu ustaleń. Analizą objęto głównie te elementy, które potencjalnie mogłyby wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, kulturowe lub warunki życia mieszkańców. Dodatkowo uwzględniono również uwarunkowania społeczno-gospodarcze oraz oczekiwania wyrażone przez mieszkańców, władze gminy oraz instytucje.

Projekt planu ogólnego zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całej gminy, która pozwala osiągnąć efekt synergii pomiędzy celami rozwoju a ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych. Ustalono, iż zaproponowane przeznaczenia terenów oraz wyrażone w ramach nich parametry i wskaźniki urbanistyczne są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych, funkcjonalno-przestrzennych oraz krajobrazowych. Wpływ przewidywanych zmian na środowisko oceniono przeważnie jako pozytywny, natomiast ewentualne skutki negatywne będą miały charakter lokalny i ograniczony

W kontekście powyższego, trudne jest wskazanie rozwiązań alternatywnych o istotnie większym potencjale środowiskowym bądź funkcjonalnym. Niemniej w toku prac planistycznych rozważano między innymi następujące warianty:

- dla wybranych obszarów, dla których ustalenia projektu planu ogólnego przewidują możliwość lokalizacji zabudowy, a alternatywą było pozostawienie ich w strefach otwartych z wykluczeniem zabudowy. Taki wariant oznaczałby jednak rezygnację z możliwości zaspokojenia potrzeb rozwojowych mieszkańców i inwestorów,
- wariantowano parametry i wskaźniki urbanistyczne w poszczególnych strefach planistycznych. Finalnie przyjęte wartości stanowią wynik analiz mających na celu zapewnienie ładu przestrzennego z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego.

Szczegółowa ocena projektu planu ogólnego gminy Bieżeń przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jej ustalenia nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie POG. Ewentualne wariantowanie konkretnych zadań inwestycyjnych odbywać się będzie w ramach postępowania prowadzącego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poszczególnych przedsięwzięć wymagających jej uzyskania.

Należy jednak podkreślić, iż z uwagi na ogólny charakter planu ogólnego oraz ograniczoną szczegółowość jego ustaleń, konkretne decyzje inwestycyjne i planistyczne będą podejmowane na późniejszych etapach, przede wszystkim w ramach sporządzania planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Wówczas możliwe będzie doprecyzowanie ustaleń w sposób uwzględniający zarówno uwarunkowania lokalne, jak i potrzebę minimalizacji ewentualnych oddziaływań na środowisko i dziedzictwo kulturowe.

8 NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Bieżeń nie odnotowano istotnych trudności związanych z niedostatkami techniki lub lukami we współczesnej wiedzy. Charakter dokumentu, jakim jest plan ogólny, zakłada określenie ramowego modelu zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania szczegółowych rozwiązań technicznych, technologicznych czy inwestycyjnych, które mogłyby generować znaczące niepewności analityczne.

W projekcie planu ogólnego gminy Bieżeń nie przewidziano wielu nowych funkcji, które mogłyby w sposób znaczący wpływać na stan środowiska w skali całej gminy. Ustalenia dokumentu w dużej mierze opierają się na kontynuacji dotychczasowego zagospodarowania oraz dostosowaniu kierunków rozwoju do aktualnych potrzeb społeczno-gospodarczych i uwarunkowań środowiskowych.

W prognozie zastosowano podejście eksperckie, pozwalające na możliwie precyzyjne określenie potencjalnych oddziaływań na środowisko, przy uwzględnieniu charakteru dopuszczonych funkcji terenów. Należy jednak podkreślić, że na tym etapie planowania nie są znane szczegółowe rozwiązania przestrzenne czy technologiczne, które mogą zostać zastosowane na konkretnych obszarach. Z tego względu ocena oddziaływania opiera się na potencjalnych skutkach wynikających z funkcji terenu, a nie na analizie konkretnych inwestycji czy technologii.

Prognozę sporządzono zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.), w oparciu o aktualny stan wiedzy, dostępne dane środowiskowe oraz metody oceny adekwatne do charakteru i stopnia szczegółowości planu ogólnego.

9 PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Projekt planu ogólnego gminy Biezuń został sporządzony z uwzględnieniem konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, krajobrazu, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa ludzi. Pomimo, iż plan ogólny, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.) pełni funkcję ramową, a jego ustalenia ograniczają się wyłącznie do ustalenia stref planistycznych i ogólnych kierunków zagospodarowania poprzez przeniesienie ustaleń z obowiązujących MPZP, to zawarte w nim rozwiązania wykazują potencjał ograniczania presji inwestycyjnej na obszary cenne przyrodniczo.

Ze względu na wysoki poziom ogólności projektu dokumentu, niemożliwe było wskazanie szczegółowych rozwiązań technicznych eliminujących negatywny wpływ na środowisko. Niemniej, na etapie sporządzania projektu planu ogólnego przyjęto szereg rozwiązań o charakterze prewencyjnym i ograniczającym potencjalne oddziaływania, do których należą:

- zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną środowiska poprzez ograniczanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie na obszarach dotąd niezainwestowanych;
- przeznaczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w strefach uniemożliwiających rozwój nowej zabudowy, najczęściej w strefach otwartych (SO), co ogranicza potencjalną ingerencję człowieka w układ hydrologiczny i chroni przed zjawiskami powodziowymi;
- uwzględnienie lokalizacji obszarów chronionych, w tym Natura 2000 oraz zapisów wynikających z ich planów zadań ochronnych, co służy zapewnieniu integralności tych obszarów.

Analiza wpływu ustaleń planu ogólnego na obszary Natura 2000 wykazała, że wyznaczenie stref planistycznych odbyło się z poszanowaniem lokalizacji siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych oraz istniejących form ochrony przyrody. Projekt planu nie zakłada działań mogących w sposób bezpośredni naruszyć cele ochrony tych obszarów.

Należy jednak podkreślić, że każda konkretna inwestycja planowana w granicach obszarów Natura 2000 podlegać będzie obowiązkowi przeprowadzenia odrębnej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Z perspektywy planistycznej, plan ogólny może również pośrednio przyczyniać się do zapobiegania degradacji środowiska poprzez:

- tworzenie buforów funkcjonalnych między terenami o wysokiej wartości przyrodniczej a obszarami potencjalnie przekształcanymi,
- wzmacnianie ciągłości ekologicznej poprzez wskazywanie korytarzy ekologicznych lub stref zieleni,
- zachowanie integralności krajobrazu i unikanie fragmentacji siedlisk.

W przypadku, gdyby mimo przyjętych rozwiązań doszło do zagrożenia nieodwracalnej utraty wartości przyrodniczych, na przykład w wyniku nieprzewidzianych skutków inwestycyjnych, możliwe będzie zastosowanie działań kompensacyjnych. do najczęściej stosowanych w praktyce działań kompensacyjnych należą:

- odtworzenie siedlisk przyrodniczych w lokalizacjach zastępczych, zgodnie z zasadą równoważności ekologicznej,
- sztuczne zasilanie populacji zagrożonych gatunków lub ich przesiedlenie,
- tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych dla fauny oraz zachowanie łączności ekologicznej między cennymi obszarami.

Na etapie prognozy nie stwierdzono jednak istotnych zagrożeń środowiskowych, które wymagałyby bezpośredniego zastosowania takich działań. Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania należy ocenić jako zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i ukierunkowane na minimalizację ryzyka konfliktów środowiskowych.

10 ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt planu ogólnego gminy Biezuń dotyczy obszaru, który zlokalizowany jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 150 km w kierunku północnym). W związku z powyższym nie jest zasadne rozpatrywanie transgranicznego oddziaływania ustaleń analizowanego dokumentu na środowisko krajów sąsiednich.

11 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU OGÓLNEGO GMINY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.), prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego oraz częstotliwości ich przeprowadzania.

Z kolei art. 55 ust. 5 tej samej ustawy nakłada na organ opracowujący projekt, tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta, ma obowiązek prowadzenia monitoringu skutków realizacji przyjętego dokumentu, w zakresie jego oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego gminy Biezuń był realizowany systematycznie, z wykorzystaniem wyników:

- Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), prowadzonego przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w Warszawie,

- dostępnych danych pochodzących z dokumentów środowiskowych (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy,
- indywidualnych obserwacji i analiz prowadzonych przez gminę lub na jej zlecenie.

Zakres monitoringu powinien obejmować ocenę jakości oraz zmian podstawowych komponentów środowiska, takich jak:

- jakość powietrza i stan sanitarny,
- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakość i zanieczyszczenie gleb,
- warunki klimatu akustycznego,
- różnorodność biologiczna, w tym stan siedlisk i gatunków chronionych,
- gospodarka odpadami,
- presja inwestycyjna na cenne przyrodniczo obszary, w tym obszary Natura 2000.

Monitoring powinien umożliwiać identyfikację tendencji zmian stanu środowiska, wykrywanie obszarów zagrożonych przekroczeniem standardów jakości środowiska oraz wskazywać potrzebę podejmowania działań naprawczych lub kompensacyjnych. Dla zapewnienia odpowiedniej częstotliwości i jakości monitoringu proponuje się:

- coroczną analizę dostępnych danych środowiskowych dla obszaru gminy,
- sporządzanie raportów środowiskowych w cyklu minimum 2-letnim, zawierających rekomendacje dotyczące dalszego zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska,
- bieżące reagowanie na pojawiające się zagrożenia środowiskowe, wynikające z inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń planu ogólnego.

Zaleca się, by gmina gromadziła i analizowała dane nie tylko w oparciu o monitoring państwowy, ale również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody i gospodarkę wodną.

Wdrożenie powyższych metod analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego pozwoli na bieżące śledzenie oddziaływań przestrzennych na środowisko oraz na podejmowanie działań zmierzających do ochrony zasobów naturalnych i jakości życia mieszkańców gminy Bieżeń.

12 PODSUMOWANIE i WNIOSKI

1. Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń nie wprowadza znaczących zmian funkcjonalno-przestrzennych w porównaniu do dotychczasowych dokumentów planistycznych, w tym dotychczas obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie uwzględnia aktualny stan zagospodarowania przestrzennego, istniejące uwarunkowania środowiskowe, społeczne, gospodarcze, kulturowe i przestrzenne, jak również identyfikuje główne ograniczenia rozwoju. Plan ogólny wyznacza kierunki polityki przestrzennej gminy oraz stanowi podstawę koordynacji polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym.
2. Projekt planu ogólnego nie przewiduje realizacji funkcji, które mogłyby powodować istotne negatywne oddziaływania na środowisko przyrodnicze jako całość, ani na poszczególne jego komponenty. Zakłada on zachowanie dotychczasowego charakteru użytkowania terenu oraz promuje rozwój zrównoważony i odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią.
3. Wdrożenie ustaleń projektu dokumentu może skutkować oddziaływaniem na wybrane elementy środowiska przyrodniczego, takie jak powietrze, gleby czy wody powierzchniowe. Potencjalne skutki można jednak ograniczyć lub wyeliminować poprzez wdrożenie odpowiednich środków minimalizujących i technicznych zabezpieczeń, zgodnie z zapisami planu ogólnego oraz ustaleniami niniejszej Prognozy.
4. Ustalenia projektu planu ogólnego wiążą się z określonymi obowiązkami, które będą spoczywać na właścicielach i użytkownikach terenów objętych dokumentem. Obowiązki te dotyczą m.in. gospodarowania odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, zachowania wymaganych powierzchni terenów biologicznie czynnych, kontroli emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz ochrony klimatu akustycznego. Ich realizacja jest kluczowa dla utrzymania dobrego stanu środowiska na obszarze gminy.
5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że realizacja ustaleń projektu planu ogólnego gminy Bieżeń nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. Monitoring skutków realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie oddziaływania na środowisko powinien być prowadzony przez Burmistrza Bieżunia we współpracy z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Warszawie. Monitoring może być oparty o dane z Państwowego Monitoringu Środowiska, wyniki pomiarów i obserwacji terenowych, analizy presji środowiskowych oraz kontrole zgodności zagospodarowania z ustaleniami dokumentu.
7. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.), w oparciu o aktualny stan wiedzy naukowej i technicznej oraz dostosowane do zakresu i szczegółowości projektu planu ogólnego.

13 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Prognoza dotyczy projektu planu ogólnego gminy Bieżeń.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie planu ogólnego ustalenia wpłyną na środowisko. W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość oraz metodą opisową określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Projekt planu ogólnego gminy Bieżeń ustala strefy planistyczne na terenie gminy z uwzględnieniem uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności: politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz inne obszary o specjalnych zasadach gospodarowania przestrzenią, rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe, opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Z ustaleniami nowego dokumentu będą musiały być zgodne także tzw. decyzje o warunkach zabudowy, czy decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym.

W ramach planu ogólnego gminy wyznaczono strefy planistyczne, które wynikają z art. 13c ust 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Katalog możliwych do wyznaczenia stref planistycznych przedstawia się następująco:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ);
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ);
- strefa usługowa (SU);
- strefa handlu wielkopowierzchniowego (SH) (nie wyznaczono żadnej w projekcie POG);
- strefa gospodarcza (SP);
- strefa produkcji rolniczej (SR);
- strefa infrastrukturalna (SI);
- strefa zieleni i rekreacji (SN);
- strefa cmentarzy (SC);
- strefa górnictwa (SG) (nie wyznaczono żadnej w projekcie POG);
- strefa otwarta (SO);
- strefa komunikacyjna (SK).

Wyżej wymienione strefy planistyczne są jedynymi możliwymi strefami do wyznaczenia w planie ogólnym gminy. W dokumencie określa się także gminne dostępności infrastruktury społecznej, które obejmują zasady zapewnienia dostępu do szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej. Poza wyżej wymienionymi elementami składowymi planu ogólnego gminy dopuszcza się także wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy, w granicach których będzie możliwe uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy, oraz obszarów zabudowy śródmiejskiej. W tym miejscu należy podkreślić, iż projekt planu ogólnego gminy Bieżeń nie wyznacza obszarów uzupełnienia zabudowy ze względu na stuprocentowe pokrycie gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, których ustalenia w sposób ogólny zostały przeniesione do projektu POG.

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu obejmuje obszar gminy Bieżeń, który rozciąga się na powierzchni 121,47 km² i liczy ok. 4,5 tys. mieszkańców.

Gmina położona jest w centralnej Polsce, w północnej części województwa mazowieckiego, w centralnej części powiatu żuromińskiego. Gmina graniczy z gminami powiatu żuromińskiego, mławskiego i sierpeckiego. Od strony północnej gmina sąsiaduje z gminą Lutocin i Żuromin, od wschodu z gminą Szreńsk i Radzanów, od południa z gminą Siemiątkowo, od południowego zachodu z gminą Zawidz a od zachodu z gminą Rościszewo.

W strukturze użytkowania terenów gminy Bieżeń tereny zabudowane zajmują około 3% powierzchni gminy, grunty orne ok. 70%, łąki i pastwiska około 10%. Lasy i tereny zadrzewione zajmują ok. 12% gminy. Wody powierzchniowe zajmują ok. 1,5% powierzchni obszaru opracowania.

Gminę Bieżeń obejmują 4 obszarowe formy ochrony przyrody, do których należą: rezerwat przyrody, obszar Natura 2000 oraz dwa obszary chronionego krajobrazu. Ponadto w granicach gminy znajduje się 6 pomników przyrody.

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną według Kondrackiego (2002), po weryfikacji granic mezoregionów (Solon i in. 2018), gmina Bieżeń znajduje się w:

Megaregionie: Pozaalpejska Europa Środkowa (3);

Prowincji: Nizina Środkowoeuropejska (31);

Podprowincji: Niziny Środkowopolskie (318);

Makroregionie: Nizina Północnomazowiecka (318.6);

Mezoregionie: Równina Raciąska (318.62).

Współczesna rzeźba terenu odzwierciedla złożoną historię geologiczną tego obszaru. W ukształtowaniu powierzchni gminy wydzielić należy wysoczyzny morenowe, równiny sandrowe oraz doliny rzeczne. Wysoczyzny morenowe wyniesione są na wysokości około 125 m n.p.m. i obejmuje tereny położone na wschód od Wkry. Obszar wysoczyzny reprezentuje typ rzeźby lodowcowej z okresu zlodowacenia środkowopolskiego, kiedy te procesy przyczyniły się do wyrównania i złagodzenia pierwotnej rzeźby wysoczyzny, przez co jej obecny charakter jest raczej równinny. Obecna, monotonna rzeźbę wysoczyzny urozmaicają obniżenia i zagłębienia pochodzenia wytopiskowego. Równina sandrowa obejmuje obszar położony na zachód od rzeki Wkry oraz pas terenu na wschód od tej rzeki, gdzie wyniesiona jest w okolicach 120 m n.p.m. Obszar ten stanowi płaską równinę położoną na szlaku odpływu wód glacialnych. Część ta związana jest z odpływem wód sprzed czoła lądolodu zlodowacenia bałtyckiego, wobec czego w krajobrazie widoczna są sterczące ostańce. Miejscami powierzchnię sandru nadbudowują formy eoliczne reprezentowane przez pagórki wydmy. Urozmaicają je również formy wklęsłe w postaci rozległych obniżen terenowych. W dolinach rzecznych, będących głównie elementem rzeki Wkry połączonej z doliną Swojęcianki i Luty i niewielkim fragmentem rzeki Mławki, występują płaskie i podmokłe terasy zalewowe wyniesione na 1-2 m od lustra wody. Ograniczone są one dość wyraźnie zaznaczającą się krawędzią. Miejscami w dolinie rzeki Wkry zaznaczają się niewielkie fragmenty tarasów akumulacyjnych wyniesionych do ok. 2 m nad poziom tarasu zalewowego.

Gminę Bieżeń głównie pokrywają krajobrazy wiejskie oraz bagienno-łąkowe. Krajobrazy leśne występują pod postacią krajobrazu z przewagą siedlisk borowych, którym towarzyszą krajobrazy z przewagą siedlisk łąkowych, bagiennych i olsowych. Krajobrazy leśne pokrywają jednak stosunkowo niewielką część gminy, występując pod postacią płatów w północno-wschodniej i południowej jej części. Audyt krajobrazowy województwa mazowieckiego nie wyznaczył w granicach gminy Bieżeń krajobrazów priorytetowych.

Gmina Bieżeń położona jest w obrębie wzniesień mazowiecko-suwalskich, należących do Niecki Mazowieckiej. Prekambryjskie podłoże przykrywają osady trzeciorzędowe pod postacią żwirów i ilów z węglem brunatnym. Warstwę powierzchniową budują utwory trzeciorzędowe, które odznaczają się znaczną miąższością do ponad 60 m. Powierzchnia Równiny Raciąskiej jest pokryta w przeważającej części piaskami, spod których miejscami odsłaniają się gliny zwalowe, a miejscami na piaskach uformowały się wydmy.

Na obszarze gminy Bieżeń przeważają gleby brunatne i czarne ziemie, lokalnie pseudobielicowe, a w dnach dolin i obniżeniach – gleby torfowe, torfowo-mułowe, murszowe i mady. Około 40% gruntów ornych stanowią gleby klasy IIIa, IIIb, IVa i IVb i w przeważającej części są one zlokalizowane w obszarze wysoczyzny morenowej. Gleby III klasy bonitacyjnej stanowią około 6% gruntów ornych. Są to najlepsze gleby w gminie, wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub glin lekkich. Grunty te zaliczają się do kompleksu pszennego dobrego i żytniego bardzo dobrego. Najlepsze warunki glebowe występują w rejonie Bieżunia, Karniszyna, Sadłowa, Kobylej Łąki i Sławęcina. W granicach gminy Bieżeń znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to GZWP nr 214 Zbiornik Działdowo oraz GZWP nr 215 Subniecka Warszawska, który jest zbiornikiem wstępnie rozpoznany, lecz nieudokumentowany. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę jest poziom międzyglinowy górny – międzymorenowy (główny poziom użytkowy) tworzą go osady piaszczyste interglacjału lubelskiego i piaszczysto-żwirowe osady wodnolodowcowe pochodzące z okresu transgresji zlodowacenia Warty. Obszar gminy Bieżeń położony jest w granicach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) nr 48 o europejskim kodzie PLGW200048 oraz nr 49 o europejskim kodzie PLGW200049. Wszystkie z występujących na terenie gminy Bieżeń JCWPd znajdują się w obszarze dorzecza Wisły. JCWPd nr 39 położone jest w regionie wodnym Dolnej Wisły, natomiast nr 48 i 49 znajdują się w regionie Środkowej Wisły. JCWPd nr 39 zajmuje największą część gminy, za to JCWPd nr 49 lokalizuje się w południowo-wschodniej jej części. JCWPd nr 48 zajmuje niewielką powierzchnię gminy na jej zachodzie. Wody powierzchniowe zajmują ok. 1-2% powierzchni gminy Bieżeń. Cały obszar gminy znajduje się w zlewni Wisły, a na drugim poziomie zlewni dzielą się na zlewnie Narwi oraz Wisły od Narwi do Drwęcy (I) (na zachodzie). Obszar gminy odwadniany jest przez Wkrę, która przepływa przez centralną część gminy. Jej źródło znajduje się w okolicach Nidzicy, natomiast jej recypientem jest rzeka Narew. Gmina odwadniana jest także częściowo przez Swojęciankę. W gminie Bieżeń nie znajdują się jeziora, występują natomiast pojedyncze stawy. Najistotniejszą rzeką gminy jest Wkra, do której wpada Swojęcianka i inne małe rzeki. W dolinach cieków na omawianym obszarze

rze znajdują się rozległe tereny podmokłe i torfowiska. Tereny dopływów cieków wodnych na terenie gminy Biezuń zajmują znaczną powierzchnię. Dopływami są także rowy melioracyjne, które zlokalizowane są szczególnie wokół torfowisk w południowej części gminy. Cieki wodne na obszarze gminy nie są regulowane przez urządzenia hydrotechniczne. Na odcinku rzeki Wkry przechodzącym przez gminę znajdują się zastawki piętrzące. Gmina Biezuń znajduje się w granicach 6 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych JCWP. Ponadto przepływająca przez gminę rzeka Wkra generuje zagrożenie powodziowe o prawdopodobieństwie wystąpienia wysokim (10%), średnim (1%) i niskim (0,2%).

Klimat gminy Biezuń charakteryzuje się średnim rocznym ciśnieniem atmosferycznym wynoszącym ok. 1015,5–1016 hPa, które jest niższe wiosną i latem, a wyższe jesienią i zimą. Średnia prędkość wiatru osiąga ok. 4 m/s, przy maksymalnej 10 m/s, natomiast roczna suma usłonecznienia wynosi ok. 1700 godzin. Średnia roczna temperatura powietrza kształtuje się na poziomie 8°C (od 6,5°C w najchłodniejszym roku do 9,5°C w najcieplejszym). W styczniu wynosi ona przeciętnie -2°C, a w lipcu 18,5°C. Rocznie notuje się średnio 7 dni upalnych, 35 gorących, 30 mroźnych i 2 bardzo mroźne. Średnia suma opadów to ok. 575 mm rocznie, przy czym w latach skrajnych wynosiła od 500 mm (suchy rok 2018) do 800 mm (wilgotny rok 2017). Najwięcej opadów przypada na lato (ok. 300 mm). Rocznie występuje ok. 170 dni z opadem oraz ok. 50 dni z pokrywą śnieżną. Okres wegetacyjny trwa średnio 225 dni, od 25 marca do 6 listopada. Wiosna zaczyna się około 25 marca, lato 1 czerwca, jesień 8 października, a zima 15 grudnia, trwając 60–70 dni. Zachmurzenie utrzymuje się na poziomie 68% rocznie, z maksimum zimą (78%) i minimum latem (64%). Średnio notuje się ok. 150 dni pochmurnych w roku.

W 2024 roku przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie mazowieckiej, do której zalicza się gmina Biezuń, dotyczyło benzo(a)piranu. Dla pozostałych substancji ww. strefa otrzymała klasy A. W tej samej klasyfikacji w strefie mazowieckiej normy zostały przekroczone w przypadku zanieczyszczeń: benzo(a)piren, pył PM_{2,5} oraz pył PM₁₀. Ponadto w obu strefach przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu.

Na terenie gminy Biezuń źródłami hałasu w środowisku są przemysł oraz komunikacja drogowa. Na terenie gminy Biezuń znaczącymi emiterami hałasu w środowisku są dwa ważne ciągi komunikacyjne przebiegające przez Gminę: drogi wojewódzkie nr 541 oraz 561, a także w mniejszym stopniu drogi gminne i powiatowe oraz zakłady przemysłowe.

Gmina Biezuń cechuje się niską lesistością. Zbiorowiska borowe i leśne tworzą przede wszystkim sosny, olchy oraz w mniejszym stopniu brzozy, dęby i jesiony. Zarazem tworzone są one przez takie typy siedliskowe jak: bór świeży (BŚw), las mieszany wilgotny (LMW) oraz ols jesionowy (OLJ). W dolinach rzek występują także olsy (OL), które budują olchy oraz wierzby. Lasy gminy Biezuń są w większości stanowią własność publiczną i zarządzane są przez Nadleśnictwo Dwukoły. Ze względu na gęstą sieć wód powierzchniowych gminy, w dolinach rzek zauważalne jest występowanie łąk i pastwisk, o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Zajmują one znaczną powierzchnię gminy, bowiem rozciągają się na około 1 km od każdego brzegu Wkry. Użytki zielone stanowią ostoję dla naturalnych siedlisk fauny i flory, retencjonując wody powierzchniowe. Grunty rolne obserwuje się w północno-zachodniej, północno-wschodniej oraz południowo-wschodniej części gminy. do zbiorowisk wodnych i szuwarowych należą zbiorowiska roślinne o charakterze agregacyjnym, np. zbiorowiska rzęs *Spirodeletum polyrrhize* czy zbiorowiska szuwarowe, np. szuwar trzcinowy *Phragmitetum australis*. W zatokach jezior, zakolach rzek, dołach potorfowych pospolitym zespołem jest zbiorowisko *Spirodeli wielkokorzennej*, rzęsy drobnej i trójrowkowej. Bagna zasiedlane są przez okrzężnice bagienną, jeziora najczęściej przez glony z rodzaju zielenic (ramiennic), natomiast w strefie przybrzeżnej wód powierzchniowych występują liście i kwiaty lili wodnych, grążela żółtego i białego, osoki aloesowej, żabiścieku pływającego. W składzie gatunkowym zbiorowisk torfowiskowych, które na terenie gminy występują pod postacią torfowisk niskich i przejściowych wyróżnić można turzyce bagienną, bagnice torfową, rosiczkę okrągłolistną oraz przygielkę błotną. Istotnym podsystemem, który pod względem funkcjonalnym ściśle wiąże ze sobą obszary o wysokich walorach przyrodniczych są korytarze ekologiczne. Pełnią one funkcje szlaków migracyjnych roślin, zwierząt oraz grzybów, łącząc poszczególne obszary chronione prawnie. Pozwalają one na utrzymanie stabilności i naturalności ekosystemu gminy. Przez obszar gminy Biezuń przebiega korytarz ekologiczny „Dolina Wkry” o numerze KPnC-6. Obszar gminy Biezuń objęty jest 4 formami ochrony przyrody. Są to: rezerwat przyrody Gołuska Kępa; obszary chronionego krajobrazu: Międzyrzecze Skrwy i Wkry oraz Nadwkrzański; oraz obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki (PLB140008). W granicach gminy Biezuń znajduje się także 6 pomników przyrody.

Na obszarze gminy Biezuń znajduje się 20 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, 141 obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz 49 stanowisk archeologicznych ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, w tym jedno stanowisko ujęte w rejestrze zabytków archeologicznych.

W kolejnym rozdziale zidentyfikowano Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące jakości powietrza i klimatu, hałasu, gospodarowania wodami, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, transportu ładunków niebezpiecznych, czyli wszystkich obszarów które poruszane są w analizowanym dokumencie.

Odstąpienie od uchwalenia analizowanego planu ogólnego gminy Biezuń spowoduje, że nowa zabudowa będzie mogła być lokalizowana zgodnie z aktualnie obowiązującymi planami miejscowymi, z czym nie będą związane niekorzystne zmiany w środowisku. Dopóki gmina nie uchwali planu ogólnego, nie będzie mogła ona uchylać nowych planów miejscowych, ani też wydawać nowych warunków zabudowy, zatem realnie będzie pozbawiona możliwości kształtowania polityki przestrzennej. Brak realizacji ustaleń planu ogólnego nie spowoduje likwidacji istniejącego zainwestowania gminy, może przyczynić się jedynie do jego nieprawidłowego i ograniczonego rozwoju, czego skutkiem może być chaos przestrzenny.

W rozdziale *Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także pozostałe elementy środowiska* dokonano oceny przewidywanych oddziaływań. Przedmiotem analizy był wpływ ustaleń dokumentu na poszczególne komponenty środowiska: wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, klimat lokalny, powierzchnię ziemi i gleby, krajobraz, zdrowie ludzi, klimat akustyczny, dziedzictwo kulturowe oraz formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000. Przeprowadzone analizy wykazały, że projekt planu ogólnego uwzględnia obowiązek ochrony środowiska i jego zasobów w sposób spójny i kompleksowy. Realizacja ustaleń dokumentu nie będzie oddziaływać w istotny, negatywny sposób na środowisko ani na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Projekt nie wprowadza nowych funkcji mogących potencjalnie kolidować z istniejącymi formami ochrony przyrody, a proponowane kierunki zagospodarowania przestrzennego pozostają zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i prawnymi. Nowo wyznaczone tereny inwestycyjne służą zaspokojeniu potrzeb mieszkańców w zakresie funkcji mieszkaniowych, usługowych i gospodarczych, a ich lokalizacja oraz sposób zagospodarowania podporządkowane są zasadom ochrony środowiska, w tym minimalizacji presji antropogenicznej. Dokument zawiera również zasady zagospodarowania terenów rolnych i leśnych w sposób przeciwdziałający ich degradacji oraz fragmentacji. W zakresie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, długoterminowych i stałych wskazać można zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki realizacji ustaleń dokumentu, jednak zdecydowana większość oddziaływań negatywnych będzie miała charakter krótkoterminowy lub chwilowy i będzie ograniczona do etapu realizacyjnego (np. wzrost hałasu czy emisji pyłów podczas prac inwestycyjnych). Zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych oraz przestrzeganie zasad określonych w projekcie dokumentu pozwoli na istotne ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko. W projekcie planu ogólnego wskazano także tereny wyłączone z zabudowy oraz obszary objęte ograniczeniami, wynikające m.in. z lokalizacji w strefach ochronnych ujęć wód, występowania form ochrony przyrody, obszarów o wysokich walorach krajobrazowych lub zagrożonych erozją czy powodzią. W ramach syntezy oceny oddziaływania w formie opisowej określono możliwy zakres oddziaływania skumulowanego oraz określono prognozowany zasięg przestrzenny oddziaływań. Następnie sformułowano propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy. Projekt planu ogólnego zawiera spójną koncepcję zagospodarowania przestrzennego całej gminy, która pozwala osiągnąć efekt synergii pomiędzy celami rozwoju a ochroną zasobów przyrodniczych i kulturowych. Ustalono, iż zaproponowane przeznaczenia terenów oraz wyrażone w ramach nich parametry i wskaźniki urbanistyczne są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych, funkcjonalno-przestrzennych oraz krajobrazowych. Wpływ przewidywanych zmian na środowisko oceniono przeważnie jako pozytywny, natomiast ewentualne skutki negatywne będą miały charakter lokalny i ograniczony. W kontekście powyższego, trudne jest wskazanie rozwiązań alternatywnych o istotnie większym potencjale środowiskowym bądź funkcjonalnym. Szczegółowa ocena projektu planu ogólnego gminy Biezuń przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jej ustalenia nie będą powodowały znaczącego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu ogólnego gminy.

Na etapie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Biezuń nie odnotowano istotnych trudności związanych z niedostatkami techniki lub lukami we współczesnej wiedzy. Charakter dokumentu, jakim jest plan ogólny, zakłada określenie ramowego modelu zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania szczegółowych rozwiązań technicznych, technologicznych czy inwestycyjnych, które mogłyby generować znaczące niepewności analityczne.

W kolejnym rozdziale opisano *Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru*. ze względu na wysoki poziom ogólności projektu dokumentu, niemożliwe było wskazanie szczegółowych rozwiązań technicznych eliminujących negatywny wpływ na środowisko. Niemniej, na etapie sporządzania projektu planu ogólnego przyjęto szereg rozwiązań o charakterze prewencyjnym i ograniczającym potencjalne oddziaływanie, do których należą:

- zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem a ochroną środowiska poprzez ograniczanie wyznaczania nowych terenów inwestycyjnych, szczególnie na obszarach dotąd niezainwestowanych;

- przeznaczenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w strefach uniemożliwiających rozwój nowej zabudowy, najczęściej w strefach otwartych (SO), co ogranicza potencjalną ingerencję człowieka w układ hydrologiczny i chroni przed zjawiskami powodziowymi;
- uwzględnienie lokalizacji obszarów chronionych, w tym Natura 2000 oraz zapisów wynikających z ich planów zadań ochronnych, co służy zapewnieniu integralności tych obszarów.

Analiza wpływu ustaleń planu ogólnego na obszar Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki wykazała, że wyznaczenie stref planistycznych odbyło się z poszanowaniem lokalizacji siedlisk przyrodniczych, gatunków chronionych oraz istniejących form ochrony przyrody. Projekt planu nie zakłada działań mogących w sposób bezpośredni naruszyć cele ochrony tych obszarów. Należy jednak podkreślić, że każda konkretna inwestycja planowana w granicach obszaru Natura 2000 podlegać będzie obowiązkowi przeprowadzenia odrębnej oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, zgodnie z art. 59 i art. 96 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Z perspektywy planistycznej, plan ogólny może również pośrednio przyczynić się do zapobiegania degradacji środowiska poprzez:

- tworzenie buforów funkcjonalnych między terenami o wysokiej wartości przyrodniczej a obszarami potencjalnie przekształcanymi,
- wzmacnianie ciągłości ekologicznej poprzez wskazywanie korytarzy ekologicznych lub stref zieleni,
- zachowanie integralności krajobrazu i unikanie fragmentacji siedlisk.

W przypadku, gdyby mimo przyjętych rozwiązań doszło do zagrożenia nieodwracalnej utraty wartości przyrodniczych, na przykład w wyniku nieprzewidzianych skutków inwestycyjnych, możliwe będzie zastosowanie działań kompensacyjnych. do najczęściej stosowanych w praktyce działań kompensacyjnych należą:

- odtworzenie siedlisk przyrodniczych w lokalizacjach zastępczych, zgodnie z zasadą równoważności ekologicznej,
- sztuczne zasilanie populacji zagrożonych gatunków lub ich przesiedlenie,
- tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych dla fauny oraz zachowanie łączności ekologicznej między cennymi obszarami.

Na etapie prognozy nie stwierdzono jednak istotnych zagrożeń środowiskowych, które wymagałyby bezpośredniego zastosowania takich działań. Przyjęte w projekcie planu ogólnego rozwiązania należy ocenić jako zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju i ukierunkowane na minimalizację ryzyka konfliktów środowiskowych. W niektórych strefach planistycznych w profilu dodatkowym dopuszczono tereny elektrowni wiatrowej, tereny elektrowni słonecznej i tereny biogazowni, jednakże należy podkreślić, iż każdorazowa lokalizacja obiektów służących do produkcji energii z biomasy, wiatru lub słońca poprzedzona będzie szeregiem postępowań, które po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 prowadzi będą do uzyskania decyzji środowiskowej i dalej do uzyskania pozwolenia na budowę. Wobec takiego toku postępowania podkreśla się, iż pomimo dopuszczenia w profilach dodatkowych niektórych stref planistycznych takich terenów, ostateczna ich lokalizacja będzie możliwa dopiero po przeprowadzeniu wnikliwego i długotrwałego postępowania administracyjnego.

Nie przewiduje się również oddziaływania transgranicznego. Gmina Bieżeń zlokalizowana jest w znacznej odległości od granicy państwa (do najbliższej granicy, odległość w linii prostej wynosi około 150 km w kierunku północnym).

W rozdziale 11. sformułowano propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu ogólnego gminy. Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu ogólnego gminy Bieżeń był realizowany systematycznie, z wykorzystaniem wyników Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), prowadzonego przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w Warszawie; dostępnych danych pochodzących z dokumentów środowiskowych (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy; indywidualnych obserwacji i analiz prowadzonych przez gminę lub na jej zlecenie. Zaleca się, by gmina gromadziła i analizowała dane nie tylko w oparciu o monitoring państwowy, ale również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody i gospodarkę wodną. Wdrożenie powyższych metod analizy skutków realizacji postanowień planu ogólnego pozwoli na bieżące śledzenie oddziaływań przestrzennych na środowisko oraz na podejmowanie działań zmierzających do ochrony zasobów naturalnych i jakości życia mieszkańców gminy Bieżeń.

Reasumując, projekt planu ogólnego gminy Bieżeń nie wprowadza istotnych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w stosunku do obowiązujących dokumentów, zachowując dotychczasowy charakter użytkowania terenu i promując zrównoważony rozwój. Uwzględnia on aktualne uwarunkowania środowiskowe, społeczne i gospodarcze, identyfikując jednocześnie główne ograniczenia rozwoju. Projekt planu ogólnego nie przewiduje działań mogących znacząco negatywnie wpłynąć na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Poznań, 21 kwietnia 2026 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że wszyscy członkowie zespołu opracowującego „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu planu ogólnego gminy Biezuń”, spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zmianami). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik zespołu
Krzysztof Pyszny

